

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΤΡΟΠΑΙΑ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ — ΚΡΗΤΗ — ΤΑ
ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ — ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ
ΦΥΛΟΙ — ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΑ ΝΗΣΙΑ — ΣΚΟΡΠΙΑ * *

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1913

-92-

400.286
535

ΕΙΣ ΤΗΝ Α. Μ.
ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ
ΤΑ
ΤΡΟΠΑΙΑ

ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΦΙΕΡΟΥΝΤΑΙ

ΕΡΓΑ Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

Ἡ Κόλασις τοῦ Δάντου, μελέτη.

Ροδοδάφναι, συλλογή λυρικῶν ποιήσεων.

Ὁ Φαῦστος τοῦ Γκαϊτε, ἡ πρώτη ἔμμετρος μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.

Αἱ δύο ἐπέτειοι, ποίημα.

Νέα ποιήματα.

Ραδιουργία καὶ Ἔρως, τραγωδία τοῦ Σχίλλερ, μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.

Τὸ βιβλίον τῆς ψυχῆς, διηγήματα.

Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ, ἔμμετρον ἡρωϊκὸν δράμα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τοῦ Ροστάν.

Τραγούδια τοῦ Σπιτιοῦ.

Μακεδονικὰ τραγούδια.

Ἡρῶα καὶ Μνημόσυνα.

Τραγούδια τοῦ Νησιοῦ.

Ὅλη ἡ ζωὴ μου, τόμος πρῶτος, δράματα : Νικηφόρος Φωκᾶς — Σπαθὶ καὶ

Λύρα — Ὀνειρον θερινῆς νυκτός, ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ τοῦ Σαικσπέιρου, παιχθὲν

ἐν τῷ Β. Θεάτρῳ.

Τρόπαια.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, δράμα.

Εἰς δεῦτερον γάμον, δράμα οἰκογενειακόν.

Δὸν Κάρλος, τραγωδία τοῦ Σχίλλερ.

Διηγήματα.

Τραγούδια τοῦ Θέρους.

Ἐπιγράμματα καὶ σάτυραι.

Φιλολογικαὶ ἀναμνήσεις.

Οἱ σύγχρονοί μου.

Ἐπερίων, ἐκ τοῦ γερμανικοῦ τοῦ Χαίρδεργλιγκ.

Ἐπιστολαὶ Φιλέλληνος, δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ «Ἑλληνισμῷ».

Πόλεμος ἐν εἰρήνῃ, κωμωδία

Τὰ Χρυσόψαρα, »

Ἡ Γοῦνα, »

Οἱ Συνάδελφοι, »

Μεταφράσεις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ παιχθεῖσαι
ἐν τῷ Β. Θεάτρῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΤΡΟΠΑΙΑ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ — ΚΡΗΤΗ — ΤΑ
ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ — ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ
ΘΡΥΛΟΙ — ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΑ ΝΗΣΙΑ — ΣΚΟΡΠΙΑ * *

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1913

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

*Κιὰ πὸ τοὺς μυθικοὺς καιροὺς, κιὰ κόμα ἀπὸ τὴν Τρωάδα,
Μὲ τόση Δόξα ἀθάνατη, Πατρίδα μου χρυσῆ,
Ποτὲ δὲ στεφανώθηκαν καὶ λάμψη περισσή,
Ὅσο ἀπὸ αὐτὸ τὸν Πόλεμο κιὰ πὸ τὴν κλεινὴν Τριάδα!*

*Τὰ νέα Λου κλέα στὴν νέα μας καὶ στὴν σαλπῆν Ἑλλάδα
Ἐτερπὰ καὶ κῦμα ἀντιλαλοῦν, πόλη, χωριό, νησί·
Μὰ στέκουν οἱ Ἑλικῶνες Λου βουβοὶ κοὶ Παρνασσοὶ
Ἐτῶν δρυμικῶν τροβαίων Λου τὴν ἐσωκὴ λαμπαράδα.*

Ὁ Ἐτρατηγὸς τὸ Μέγα Ἴου θυμίζει Μακεδόνα,
Τὸ Λαλαμίνειο ὁ Ναύαρχος ἀνάστησεν αἰῶνα
Καὶ μὲς τοὺς Δυό, ὁ Περικλείος τοὺς στεφανώνει Νοῦς.

Καὶ τώρα, εὐὸνε ὁ Βασιληῆς-Προφήτης νὰ τοὺς ψάλλῃ ;
Ὡ Μάννα τῶν Μεγάλων μας τῶν Ποιητῶν Μεγάλῃ,
Πότε δὲ γάμψῃ τὸ ἄστρο του στοὺς μάγους Ἴου οὐρανοῦς ;

ΣΤΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

*Τῶν δοξασμένων Ρωμανῶσ̄ σ̄ανεύμορσο Κλωνάρι,
Τῆς Πτώχειας καὶ τοῦ Πόνου, ᾧ Λύ, Μεγάλη Μυροφόρα,
Βασίλισσά μου σαλαχνική, γαλήνια Σταυροφόρα,
Ποῦ τὰ παιδιά Λου ἀνάδρευες στῆς Πίστης μας τὴ χάρη!*

*Καὶ Λύ, σοῦρδες μὲ τὸνομα τοῦ Ἀκρίτη-Καβαλλάρη
Ἄσ' τοῦ Βορνᾶ καὶ τῶν Ἑλλῶν τὴ μαγεμένη χώρα,
—Πενῆντα χρόνια ἐσέρασαν, ᾧ Βασιληᾶ μου, ὡς τώρα—
Καϊώνων σέντε ἐσύντριψες τὸ Δράκο-Μακελλάρη!*

Ἐν τοῖς σαλμοῖς καὶ τὰ ὄνειρα τὰ κοίμητα καὶ ὄνια,
Ποῦχαν βαθεῖα ἀσοκοιμηθῆ μέσα μας τόσα χρόνια,
Μὲ κάωσια νέα τὰ ἐρράντισες διαμάντινη δροσιά.

Καὶ τὸ νομὰ Ἐου, σοῦ ζυωνᾶ μιὰ κάωσια κρύφια ἐλπίδα,
Μᾶς λείει, ὡς στὴ Μεγάλη μας μιὰ μέρα τὴν Πατρίδα
Μὲς τὴ Μεγάλη μας δὲ μωῆς, σὰν Πήγισσα, Ἐκκλησιά!...

ΣΤΟΝ ΕΠΙΔΟΞΟ ΔΙΑΔΟΧΟ

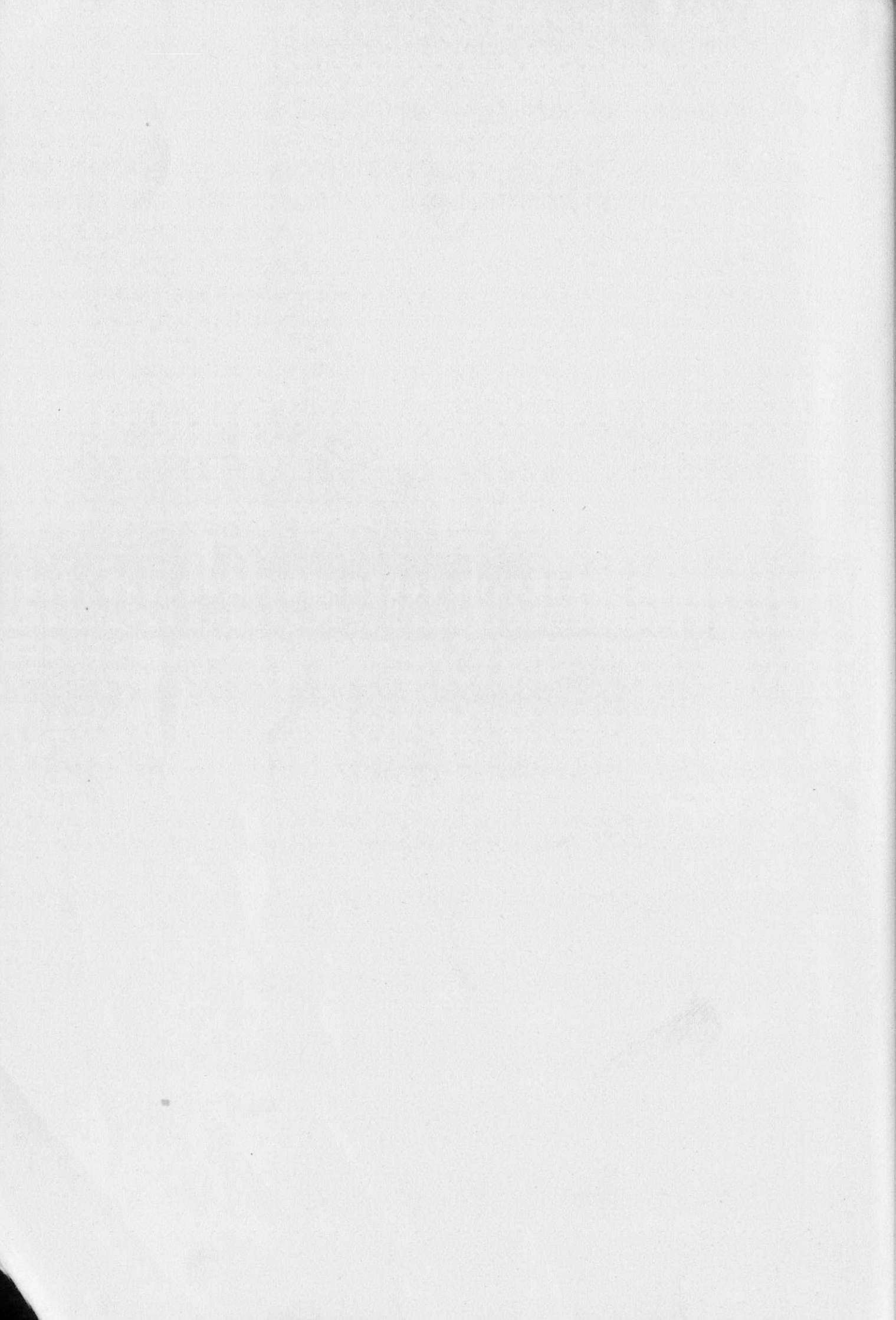
Ἄν καὶ γιὰ τὸ Μεγάλο Λοῦ, κὶ Ἀνίκητο Πατέρα,
Ὑμνοὺς, καιᾶνες, δούρια στὴ λύρα μου ἔχω ὦῃ,
Κιόλγες ἢ δάφνες μας γιὰ Αὐτὸν ὡς τώρα ἔχουν κοῦῃ
Ἄσὸ τὸν Πίνδο κὶ Ὀλυμπο στὰ Δαρδανέλλα ὠέρα.

Μὰ δ᾿ ἄρδη καὶ γιὰ Λὲ καιρός, δ᾿ ἄρδη μιὰ κ᾿ ὠοια μέρα,
— ὦ! ὡς τὴ βλέσω ν᾿ ἄρχεται γοργὴ σὰν ἀστραπή! —
Ποῦ ἢ Χώρα μας δ᾿ ἄνε μικρὴ γιὰ Λὲ καὶ στενωπὴ
Καὶ κ᾿ ὠου ἀλλοῦ τὸ μάτι Λοῦ δὲ ρίχνης μὲ φοβέρα!

Πόσα καὶ πόσα δὲ μοῦ γέει τὸ γαλανό Λου βλέμμα,
Ὡ δὴ τῶν Ἰονηῶν στανένδοξων ἐλπιδοφόρο δρέμμα,
Ἐκῦμνε κι' Ἀπόσσουλο μαζὺ μ' Ἑλληνικὴν ψυχὴ!

Καὶ τὰ δικά Λου τρώσαια τάχα δὴ θῶ νὰ ψάγω;
Κι' ἀκόμα ἄσ' τὸν Πατέρα Λου νὰ εἶδω σειὸ Μεγάλο;
Αὐτὴ δὲν εἶνε κῆ βαδειὰ καὶ μυστικὴ Του εὐχή;

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ὦ σύ, ποῦ πίσω ἀπ' τὸ ἄρμα σου τὸ πύρινο
Σέρνεις μαζύ σου ἀλέτρι καὶ βουκέντρα
Κ' ἐκεῖ ποῦ σπέρνεις αἷμα, φλόγα, σίδηρο,
Ἄνθη φυτρώνουν Δευτεριᾶς κ' Ἰδέας ψηλώνουν δέντρα!

ὦ πνεῦμα τοῦ Πολέμου προαιώνιο,
Τοῦ Πλάστη ἀνταμοιβὴ καὶ τιμωρία
Τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας τῶν κόσμων Του,
Ποῦ ἄγνωστη θάταν δίχως σὲ σιῆ Γῆ μας ἢ Ἱστορία,

Εὐλογημένο νᾶσαι! Στὸ καμίνι σου
 Πλάθεις γενηῆς Γιγάντων καὶ Τιτάνων,
 Ἐμπνέεις στὴ σμίλη Πραξιτέλεια ἀγάλματα
 Καὶ κερανοῦς στὴ φόρμιγκα Πινδαρικῶν παιάνων.

Παντοῦ στὴ Φύση: Οὐράνια, Γῆ καὶ Πέλαγα,
 Οἱ νόμοι σου εἶνε τῆς Προόδου νόμοι
 Καὶ τρέμουν ὅλα τὰ Στοιχεῖα στὸ νεῦμα σου
 Καὶ τῶν Θεῶν ἡ δύναμη σκύβει μπροστά σου ἀκόμη.

Μπρός σου τῆς Ὑλης οἱ ἄνθρωποι χλωμιάζουνε,
 Στῆς λίμνες τῆς Εἰρήνης ποῦ σαπίζουν·
 Μὰ οἱ δυνατοὶ τοῦ Πνεύματος ἀπόστολοι
 Στὰ κύματά σου ζύμωση μιᾶς νέας ζωῆς ἐλπίζουν.

Χωρὶς ἐσέ, λαοὶ ποιμένων θᾶμαστε,
 Δίχως προγόνων λάμπιν ἡμιθέων.
 Τῆς δίδυμῆς σου κόρες δὲ θὰ ἐλάτρευαν,
 Νίκη καὶ Δόξα, οἱ ἄνθρωποι σιτοῦς θόλους τῶν Πανθέων.

Σὺ τὰ πετράδια δένεις τὰ πειὸ τίμια
Στῶν βασιληάδων τῶν Ἡρώων τὸ στέμμα,
Ποῦ χύνουν στοὺς λαοὺς μὲ τὴν ἀγάπη τους
Διαμάντια ἀπὸ τὸ δάκρυ τους, ρουμπίνια ἀπὸ τὸ αἷμα...

Ἡ πάναγνη φωτιά σου ὄλα τὰνθρώπινα
Τὰ πάθη σβεῖ στὴ θεία σου κολυμπήθρα·
"Ὅλοι οἱ γενναῖοι ποῦ πέφτουν γίνονται "Αγιοι
Καὶ Μάρτυρες, ὅσοι τὴν γῆ βάφουν μαϊμάτων ρεῖθρα.

ΣΤΗΝ ΚΟΚΚΙΝΗ ΜΗΛΙΑ !

Τὸ παραμῦθι τοῦ παπποῦ μου ἀλήθευε,
Τῶν δόλιων σκλάβων τῶναιρο κέλπιδα:
Στὴν Κόκκινη Μηλιὰ θὰ φύγης, Τύρανε,
Στὴ σκοτεινή, τὴν πρώτη σου παιρίδα !

Τὸ δέντρο ἐκεῖνο ἐφύτεψαν τὰ Τάρταρα
Καὶ κόκκινα σὰν αἶμα ἔχει τὰ φύλλα
Καὶ τὸν κορμὸ καὶ τᾶνθη καὶ τοὺς κλάδους του
Καὶ μοιάζουν σάρκα ἀνθρώπινη τὰ μῆλα.

Θεώρατο εἶνε τόσο, ποῦ τριγύρω του
Νύχτας αἰώνιας χύνεται σκοτάδι
Κῆ ρίζες του τῆ φλογερή τους δύναμη
Βυζαίνουνε βαθειὰ μὲς ἀπ' τὸν Ἄδη.

Καὶ λέν, τὸ βράδυ, σύγκορμο ταράζεται
Καὶ μυστικὴ τὸ δέρνει ἀνατριχήλα
Καὶ ζωντανεύει σὰν πελώριο φάντασμα
Καὶ κλαῖν μάνθρωπινη λαλιὰ τὰ φύλλα.

Κι' ἀκόμα λέν, πῶς οἱ καρποὶ οἱ παράδοξοι,
Σὰν ἀπὸ μύρια ἀστέρια νᾶνε πούλια,
Τῆ νύχτα τρεμολάμπουν καὶ στενάζουνε,
Σὰν νὰ βογγᾶν μυριάδες νυχτοπούλια.

Ἐκεῖ θὰ πᾶς! Θὰ ζῆς μὲς τὰ τζαντήρια σου
Κι' αὐτῶν τῶν Ἀτσιγγάνων καταφρόνια!
Ὡς ποῦ μιὰ μέρα τ'ὄνομά σου τὸ ἄτιμο
Στὴν Ἱστορία θὰ σβύση αἰώνια, αἰώνια!

Γιατὶ ἡ Μηλιά, ποῦ πέντε αἰῶνες θέρειψε,
—Τῆς Μάννας σας τῆς Κόλασης τὸ θρόμμα—
Σὰν πάψη νὰ ρουφάη τῶν σκλάβων δάκρυα
Καὶ κοριτσιῶν, παιδιῶν, παπάδων αἷμα,

Μιὰ μέρα θὰ λιμάξη· κιαπ' τὴν πεῖνα τους
Οἱ κλάδοι μύριες ὄχεντρος θὰ γίνουν
Καὶ κάθε φύλλο βδέλλα, κιαπ' τῆς φλέβες σου,
Μαύρη Γενηά, θὰ πίνουνε, θὰ πίνουν!

Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΑΕΤΟΣ

—Θεά, γιατί κουράστηκες πέρα στο 'Ολύμπιο διάβα
Καί, τὰ φτερά διπλώνοντας, στο δρόμο σταματᾷς;
Ἐμπρὸς στο Ἀχίλλειο τάγμα Του, σὴν λυτρωμένη Σκλάβα,
Πῶς ξάφνου ἐλοξοδρομήσες καὶ κάπου ἄλλοῦ πετᾷς;

—Πάω σὴς ψηλὲς τῆς κορυφῆς, σὴν πειὸ ψηλὴ τὴ ράχη,
Ποῦ ὁ Ζεὺς πετᾷ ἀπ' τὸ θρόνο του σὴ γῆ τοὺς κεραυνούς,
Ποῦ ζοῦνε καὶ φωληάζουνε θεοὶ κιᾶητοὶ μονάχοι,
Κοντὰ στοὺς οὐρανοὺς.

Θωρεῖς ψηλὰ τὸ βράχο αὐτό; Δὲν εἶνε βράχος, μόνο,,
 Πουλὶ θεώρατο, ποῦ ζῆ, χωρὶς νὰ κουνηθῆ.
 Σὰν νὰ μαρμάρωσε, θαρρεῖς, ἀπ' τὸν πολὺ του πόνο,
 Κἔχει σπασμένο, σὰν σταυρό, στὰ νύχια του σπαθί.

Μὲ δυὸ κεφάλια Ἀνατολὴ καὶ Δύση φοβερίζει
 Κι ὅλημερις στοχάζεται τὰ χρόνια τὰ παληά,
 Καὶ τὸ πουλὶ σὰν ἄνθρωπος καμμιὰ φορὰ δακρῦζει,,
 Τὸν τελευταῖο σὰν θυμηθῆ τοῦ Γένους Βασιληᾶ.

Αἰῶνες πέντε ἀκούνητο! Μὰ μὲ κρυφὴ λαχτάρα,
 Τὰ μουνδιασμένα κάποτε ξετίναξε φτερά,
 Σὰν ἄκουσε ἀστραπόβροντα πέρα τοῦ Νικοτσάρα
 Καὶ σήμερα γιὰ δεύτερη ξαφνίστηκε φορὰ.

Τὰκοῦς; Σαλπίζει σὰν κλαγγή! Πάω, τὸ σπαθί του ἐκεῖνο,
 Νάρπάξω ἀπὸ τὰ νύχια του καὶ κόψω ἓνα φτερό.
 Τὸ πρῶτο, γιὰ τὸν Κεραυνὸ τὸ θέλω Κωσταντῖνο
 Τᾶλλο, γιὰ Ἐκεῖνον ποῦ ὀδηγεῖ, τὸ Νοῦ τὸ φλογερό!....

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

Γκρεμίσειέ τον σύρριζα τὸν Πύργο τὸ Λευκό,
Ποῦ πέντε μαύρους πλάκωνε τὴ σκλάβα Γῆν αἰῶνες,
Ἄν θέλετε ὕπνο νὰ χαροῦν ἐλευτεριᾶς γλυκὸ
Κιὸνεῖρατα χωρὶς βραχνᾶ κοῖ δόλιοι Μακεδόνες!

Δές! μοιάζει σὰν κυκλώπειο τῆς Τυραννίας στέμμα!
Κάθε του πέτρα, κάθε ἄρμος καὶ κάθε του καρφί,
Ὡσὰν γρανίτη τᾶδεσε μύριων θυμάτων αἷμα,
Ἄπὸ τὰ ριζοθέμελα στήν κροσσωτὴ κορφή!

Μπρός του ἢ Βαστίλλη ἦταν Ἐδέμ! Κιά κόμα τοῦ Οὐγολίνου
 Ἐ φυλακὴ Παράδεισος ἔμπρός του φωτεινός·
 Κιὰν ζοῦσε ἢ λύρα ἢ μαγικὴ τοῦ θείου Φλωρεντίνου,
 Τυράννων Κύκλος θάτανε στὸν Ἄδη του στενός.

Τὴ νύχτα, ἀπ' τὸ λιμάνι ἀκοῦς — τᾶκουσα ἐγὼ — βραχνούς
 Γόους, μοιρολόγια, στεναγμούς, κλάμα, βλαστήμια, θροῆνο,
 Σῆνα χορὸ μυριόνεκρο, μῆσκιους ψυχῶν ἀχνούς,
 Γύρω στὸν Πύργο νὰ πετοῦν τὸ στοιχειωμένο ἐκεῖνο.

Κὴ Λιτανεία, σὰν σύννεφο, πίσω ἀπὸ μιὰ ἄγια Κάρα
 Κῆνα ἄτι κατακόκκινο, τραβάει σῆνα τσαμί·
 Κεκεῖ, σὲ τέτοια βροντερὴ ξάφνου ξεσπάει κατάρα,
 Ποῦ οἱ μιναρέδες γέροννε σὰν δέντρων, λές, κορμοί!

Μὲ ἤχους αὐλῶν γκρεμίσετε τὸν Πύργο τὸ Λευκό,
 Αὐτὸ τὸ μαῦρο σύμβολο βαρβάρων πέντε αἰώνων!
 Ἄν θέλετε ὕπνο νὰ χαροῦν ἐλευτεριᾶς γλυκὸ
 Τὰ μάτια τὰ περίτρομα τῶν δόλιων Μακεδόνων!

ΣΤΟΥΣ ΤΟΡΠΙΛΗΤΑΣ

Μόνο τῆς Μάννας μας τῆς Γῆς δὲ θάμπωσε τὸ μάτι
Τὸ ὑπέρολαμπρο σας κίνημα στῆς Θέρμης τὰ νερά,
Καὶ πέντε Ἑπείρων οἱ λαοὶ στήν τόλμη σας χαρὰ
Δὲν νοιώθουν μόνοι, ὦ Δυνατοί, μὲ θαυμασμὸ γεμᾶτοι.

Μὰ ἀνατριχιάζουνε βαθειὰ τὰ Ποσειδώνεια πλάτη
Καὶ κέρατα τὸ διαλαλοῦν Τριτώνεια βροντερὰ
Κι ἀπὸ Νηρηΐδων ψάλλεται τραγούδια φλογερά,
Κάτου, στὸ μαργαρόχιστο, κοράλλινο παλάτι.

Νά! τὰ Προπύλαια ἀνοίγουνε τῶν γαλανῶν Πανθέων,
Κοῖ Στολοκάφτες μέσα ἐκεῖ, γενναῖοι τῶν γενναίων,
Ποῦ λάμψη νέαν ἐχύσατε στὰ τρόπαια τὰ παληά,

Ἐυπνῶντας ἀπ' τῆς κόχης τους, μὲ ὀλόφλογα στεφάνια,
Σᾶς στέλνουν μὲ χαμόγελο, γεμᾶτο ὑπερηφάνεια,
Πάνω στοῦ Ὀνείρου τὸ φτερὸ δακρῦβρεχτα φιλιά!

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΜΑΣ

ὦ! νᾶταν τῶρα ἡ λύρα μου μυριόχορδη,
Ξεχωριστὰ καθένα σας νὰ ψάλῃ,
Διοντόκαρδα παιδιὰ μου, ὅθι κιᾶν ἤρθατε,
Πόλῃ, χωριό, νησί, βουνὸ καὶ κάθε περιγιάλι!

Καβαλλαραῖοι, πεζοὶ καὶ ναῦτες κεῦζωνοι,
Ποῦ λάμπετε τῆ νύχτα ὀλόγυρά μου,
Νᾶχα κέγῳ τὰ νειᾶτα τὰ χρυσόφτερα,
Νὰ δῶ σταλήθεια ὅ,τι θωρῶ θολὰ μὲς τὰ ὄνειρά μου!

Τὸ ξέρω, ὅ,τι κιᾶν πῶ γιὰ τὸ τὸν Πόλεμο,
Τὸν Ἄγιο, Δίκῃο, Ἀνθρώπινο, Μεγάλο,
Θᾶταν μικρὸ κιὰτέλειωτο καὶ μάταιο,
Χωρὶς ἐσᾶς, λεβέντηδες, μὲ λαύρα νὰ σᾶς ψάλω.

Μὰ μήπως τάχα ὑμνῶντας τὸν Πατέρα σας,
Δὲν ἀνυψώνω ἐσᾶς, παιδιὰ γιγάντια;
Μήπως δὲν εἶστε τὰ φτερὰ τῆς Νίκης Του,
Τῆς δοξαστῆς κορώνας Του δὲ θᾶστε τὰ διαμάντια;

ᾠ Στράτευμα Μεγάλο, μὲς τὸ πέρασμα
Τοῦ χρόνου αὐτοῦ, ποῦ τώρα μᾶς θαμπώνει,
Σὰν διάβα κεραυνῶν μυριάδων πύρινο,
Ποῦ μιὰ στιγμή τὰ μάτια μας ἢ λάμψη τους τυφλώνει

Θᾶρθη καιρός, ποῦ σμίλη γιγαντόπνευστη
Θὰ ἐμπνέη ἢ κορμοστασιά σας καὶ χρωστῆρα
Καὶ τὸ κοντῦλι τῆς Κλειοῦς τὰ κλέα σας
Δὲ θὰ μπορέση νὰ τὰ πῆ μόνο μὲ λόγια στεῖρα.

Ἐκεῖ, σὶ τὸ Σαραντάπορο, προσκύνημα
Κάθε γενηᾶς ποῦ θᾶρχεται, θὰ γένη
Καὶ σιῶν Στενῶν τῶν φοβερῶν τὸ πέρασμα
Μὲ τὸ κεφάλι ξέσκεπο, σὰν σ' ἐκκλησιά, θὰ μένη.

Στὰ Γιαννιτσά, στήν Καστανιά, Ναλμπάλκιοϊ,
Ποῦ ἐφώτισαν τὸν Ἅγιο μας ἀγῶνα,
Θὰ σκύβουνε γονατιστοὶ στὸ χῶμα τους
Κοὶ τύμβοι θᾶνε ἱερώτεροι κιὰπὸ τὸν Μαραθῶνα!

Μπιζάνι! τῶνομα σου τὸ αἱματόβρεχτο
Κάμποι θᾶντιλαλοῦν, βουνὰ καὶ λόγγοι·
Μύριες γενηές θὰ λέν στὰ παραμύθια τους,
Κῖσως νὰ σβύση ἢ δόξα σου κιὰπὸ τὸ Μεσολόγγι!

Δόξα σέσᾱς! Τῆ νέα μας ἀναγέννηση
Θὰ μᾶς τὴν δόστε ἐσεῖς, ἐσεῖς μονάχοι:
Τέχνη, Σοφία, Πνεῦμα, Ἄνδρεία, Γράμματα,
ᾠ Ἐπειρομάχοι ἀθάνατοι, καὶ Μακεδονομάχοι!

ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΒΑΡΔΟΙ

Βάρβαρη, σόπασε, Ρίμα! Προβάλλει ἀπ' τὸν Ἄρη
Κιάπ' τῶν Ρυθμῶν τῶν αἰώνιων τῆς πύρινης σφαῖρας
Τώρα ὁ χορὸς τῶν σεμνῶν ἡμιθέων τῆς Λύρας,
Ποῦ τὸ μαργάρινο ἐξύπνησε κέρας τῆς Νίκης.
Νά! μὲ χρυσάχινο στέφανο φτάνουν στὸ Αἰγαῖο,
Πρῶτο τους λίκνον, ἀπὸ τὸν Παιᾶνα μακάριοι
Τὸν Ἐλευθέριο!

Καβάλλα σῆνα ἄρμα ποῦ σέρονουν

Ἄητῶν φτεροῦγες, τὸ δρόμον ἀνοίγει στοὺς ἄλλους
 Πρῶτος τῆς Θράκης ὁ Μάγος, κρατῶντας γιὰ σκῆπτρο
 Τὸ μεγαλόπνοο δοξάρι, ποῦ ἐδάμασεν ὄλα:
 Ἐμψυχα κιᾶψυχα, πέλαγα, οὐράνια, γῆν, Ἄδη.

Ἐπειτα ὁ θεῖος Ραψωδὸς ἀνατέλλει! Γιὰ μάτια,
 Φωτοβολοῦνε σιῆς κόχες τους δίδυμα ἀστέρια.
 Μῆνα του χέρι κρατῶντας τὸ Ὀλύμπιο ὄργανό του,
 Ἀπλώνει τᾶλλο σιῆς Πάρου τὸν ἔνθεο Κῦκνο,
 Τὸν ἀδελφό του σιὸ Πνεῦμα, σιῆς Χάρες, σιῆς Μοῦσες,
 Ποῦβρε τὸ θάνατο πέρα σιὰ δάση τῆς Θάσου,
 Λαῦρος ποιητῆς καὶ τοξότης.

Κοί Τρεῖς, τὸ Ἐμπυρεῖον

Ἄφησαν τώρα μὲ Βάρδων χορὸ παναρμόνιο,
 Κ' ἔλαμψε κιᾶλλος, θαρρεῖς, πειὸ λαμπρὸς Γαλαξίας.

Τάχα τοὺς βλέπω σιὰ ξύπνα μου ἢ σὸνειρο πλᾶνο;

— «ὦ σεῖς, Προφήτες, σαυτὸν τὸν γιγάντιον Ἄγῶνα,
 Πῶς θὰ μπορέσουν τὰ κέρνα τάχα φτερά μου,
 Νὰ μάνυψώσουν στοὺς θρόνους τῆς θείας Ἀρμονίας; »

—«Πέτα! κιὰς πέσης! Καὶ Νίκης κλωνάρι ἂν δὲ δρέψης,
Δάκρυ τῆς Δόξας τὰ Ἰκάρια μέτωπα ραίνει.
Ἡρωες καὶ Βάρδοι εἶν' ἀδέλφια. Κοί δυὸ χύνουν αἷμα
Γιὰ τὴν Πατρίδα. Κῆ λύρες γκρεμίζουνε κάστρα,
Ὅταν τὸ πνεῦμα δονῆ τῆς χορδῆς τὸ Ἀπολλώνειο.
Πέτα! κιὰς πέσης! Δειλοί, τὴν κονίστρα ὅσοι φεύγουν...».

Τέτοια βαθύγνωμα ἐβρόντηξαν λόγια οἱ Προφῆτες.
Βάρβαρη, σώπασε, Ρίμα! Θὰ ψάλω κιὰς πέσω!

ΣΤΑΜΠΟΥΔ!

Σταμπούλ, καταραμένη ἀπὸ τὸν Πλάστη σου,
—Τῆς Πλάσης μας τὸ πειὸ ὠμορφο τὸ στέμμα —
Ποῦ τὰ φριχτά σου κρίματα δὲν ἔπλυνε
Οὔτε τοῦ μάρτυρά σου Βασιληᾶ τὸ αἷμα!

ᾠ πόρνη, ποῦ κυλίστηκες ἀδιάντροπα
Στοῦ Τούρκου ἀπὸ τοῦ Φράγκου τὴν ἀγκάλη,
Ποῦ λαχταρεῖ ὄλη ἢ σφαῖρα καὶ ὄνειρεύεται
Τὰ παραδείσια ἀφάνταστά σου κάλλη.

Καιρὸς νὰ μετανοιώσης! Τέλος σώθηκε
Ἡ φοβερὴ Κατάρρα, ἡ προαιώνια:
Τὸ ρῦπο νὰ ξεπλύνῃς τῶν ὀργίων σου,
Ἄμαρτωλή, σιὰ πεντακόσια χρόνια.

Ἦταν βουλή Θεοῦ. Τὸ μισοφέγγαρο
— Δαμασκηνὸ σπαθὶ πειὰ συντριμμένο —
Θὰ πάῃ νὰ σβύσῃ σιῆς Ἀσίας τὰ πέρατα,
Αἰώνια ἀπὸ τὸ Θεὸν ἀφωρισμένο.

Φωτιά στὸν κόσμον καῖμα τὸ ἐφάνέρωσαν,
Τὰ δυὸ Στοιχεῖα τῶν φλογερῶν Ταρτάρων,
Μὰ ἐκεῖνα τώρα πάλι σοῦ ἐξαγνίζουνε
Τὸ σίγμα τὸ παμμίαρο τῶν βαρβάρων.

Αἷμα! Φωτιά! — Νόμος αὐτὸς αἰώνιος —
Αὐτὰ σὲκάμαν τότε νὰ τουρκέψῃς!
Αἷμα! Φωτιά! — τὸ νέο σου τὰναβάφτισμα —
Στὴν Πίστη σου σὲ κάνουν νὰ ἐπιστρέψῃς!

Καὶ τότε θὰ σὲ συχωρήσῃ ὁ Πλάστης σου
Καὶ τὴν Ἁγία Σοφία σου θὰ βλογήσῃ,
Ὅταν τοὺς μιναρέδες τῆς οἰ Σύμμαχοι
Ἐνα καθένας σύρριζα γκρεμίσῃ.

Τότε θὰ ναγαλλιάσουν Γῆ καὶ Οὐράνια,
Καὶ θὰ γιορτάσῃ ἡ Χριστιανὴ οἰκουμένη,
Κι ἀγγέλοι θὰ σὲ ψάλλουν πάλι κι ἄνθρωποι,
Ὡ τοῦ Θεοῦ μας Πόλη βλογημένη!...

ΣΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

Χαμογελάς μακάρια. Μὰ κάποια μὲς σιὰ σιήθη
Πίκρα, πετῶντας ἢ ψυχὴ, σοῦ ἐστάλαξε κρυφή,
Σὰν ὄνειρο ποῦ ἐξύπνησε, σὰν πόθος ποῦ ἐκοιμήθη
Σαῖῶνες πέντε, ὦ πάνσεμνη τοῦ Γένους Κορυφή!

Τί πόθοι! Τί χρυσόνειρα! Τί προσδοκία! Τί ἐλπίδα!
Τᾶνοιωσες ὅλα! Κέφυγες μὲ κρύφια ἀπελπισιά,
Πῶς τὴ Μεγάλην ἄφησες ἀλύτρωτη Πατρίδα
Κιάκόμα στὴ Μεγάλη μας δὲ μπήκαμε Ἐκκλησιά.

ΤΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ

— Δάβρε Τεχνίτη, ποῦ χτυπᾶς μὲ γιγαντόπνοη σφύρα
Τὴν ψυχοδότρα σμίλη σου, στὸ Ἀνάγλυφό σου αὐτό,
Ἐνῶ τὸν ἅγιο ἰδρωῖτα σου δροοσίζω μὲ τὴ λύρα,
Ποιὸ τρόποιο, πές μου, ἀνιστορεῖς αἰώνιο, λαξευτό ;

— Τὸν Ἥρωα τὸν Πατέρα μας, τὸν Κεραυνό, σκαλίζω,
Μὲ στέμμα τὸ Δικέφαλο καὶ γαῦρον Ἄειτό,
Μὲ μιὰ πορφύρα ὀλόλευκη, σὰν χιόνι, Τὸν στολίζω,
Καβάλλα σὲ Βουκέφαλο νᾶσιζάφτη φτερωτό.

Ψηλά ἀπ' τὸν Ἄρη, πάνω ἐκεῖ, στὰ νέφη, κατεβαίνουν
 Δυὸ πολεμόχαροι Ἕσκιοι, δυὸ θεόπρεπες μορφές,
 Μάχτινων δέσμη, ὀλόφωτο στεφάνι οἱ Δυὸ τοῦ δένουν,
 Ποῦ ἀντιφεγγίζουν τοῦ Ὀλυμποῦ στή λάμψη του ἡ κορφές.

Σκόρπια στὸ χῶμα, ἓνα Σχοινί, μιὰ Λύρα, ἓνα Κοντῦλι,
 Ράσο, Βαγγέλιο, Δάβαρο, Μπουρλότο καὶ Δαυλί,
 Βιβλίο, Καμπάνα, Εἰκόνημα, Φλογέρα, Καρνοφύλλι,
 —Ὅλ' ἡ Ἱστορία τοῦ Γένους μας— καὶ σὰν Σταυρὸς Σουβλί...

Καβάλλα πάει στὸ Πάνθεο! Στοῦ Ἀνάγλυφου ἐκεῖ κάτω
 Τὸ βάθος, σὰν τὸ Ἐρέχθειον, ὑψώνω ἓνα ναό,
 Μὲ πέντε Καρνάτιδες κρατῶντας τὰ ἔτωμά του
 Κιὰν θὲς νὰ μάθῃς, πῶς τῆς λέν, ἐρώτα τὸ Λαό!

Στὴ μέση εἶνε ἡ Βασίλισσα! Κῆ τέσσερες Νεραΐδες,
 Ποῦ λάμπουν ἀπ' τῆς χάρες τους σὰν ἀνοιξης αὐγή,
 Ποῦ τέτοια κάλλη ἀσύγκριτα ποτέ σου δὲν ξανάειδες,
 Κέμπρὸς τὴ καλωσύνη των θαμπώνεται ὄλ' ἡ Γῆ,

Εἶνε ἡ Βασιλοποῦλες μας! Ἡ σμίλη μου κῆ σφύρα
Τώραῖο λαξεύουν μάτι των. Σὺ, ψάλλε τῆ ματιά!
Καὶ πές, πῶς μαῖμα βάφοντας κ'Εκεῖνες τὴν πορφύρα,
Ἀγιάτρευτη δὲν ἄφησαν καμμιά λαβωματιά!...

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΚΑΡΑΒΙ

Εύπνα, ὦ ξύπνα ἀπ' τὰ σπλάγχνα τὰ Ὠκεάνια τώρα,
Δαμαστή δελφινιῶν καὶ κυμάτων κιανέμων!
Εύπνα, δὲς τὴ γεννήτρα σου ἐλεύθερη χώρα!
Ποῦνε οἱ θεῖοι καλλικέλαδοί σου ὕμνοι,
Ραψωδέ, Μάγε, Δαῖμον,
Ποῦ τὰ δάση ἐμαγεύαν στὴ Δέσβια Μηθύμνη;

Εύπνα, Ἄρσιον! καὶ δέξου μαζύ σου κέμένα
Στὸ γοργόπλοο Δελφίνι καβάλλα!
Δές! τὰ Αἰόλια παιδιὰ βουβὰ στέκουν κιαῦτὰ μαγεμένα,
Μὲ τὰ πόντια τὰ Πνεύματα τᾶλλα,

Στολισμένα με μάργαρα, ἀφροῦς καὶ κοράλλια.
 Καὶ Νηρηΐδες, Γοργόνες καὶ πλήθη Τριτώνεια,
 Μὲ σμαράγδια, ζαφείρια, διαμάντια κιόπάλια
 Καὶ μὲ κύμβαλα, κέρατα, βύκανα κιᾶρπες καὶ σεΐστρα,
 Στὰ γλαυκὰ τὰ βασίλεια τὰ Ποσειδώνεια,
 Στὴν κυμάτινῃ ἐσὲ καρτεροῦν, τὴ μυριόργανῃ Ὀρχήστρα!

Νά! τὸ μνηῆμα τῆς Ἑλλῆς ἀκόμα!
 Νά! μακροῦν οἱ ἀγριοποὶ καὶ στενόμακροι κάβοι,
 Δές, σὰν δόντια τοῦ Δράκου τὸ ρθάνοιχτο στόμα,
 Ποῦ φυλάει μὴ τοῦ φύγουν οἱ λίγοι πειὰ Σκλάβοι,
 Ποῦ προσμένουν τὴν ῥαῖο Μαγικό μας Καράβι,
 Γαῦρο κύκνο ποῦ πλέει, λάβρο δίσκο ποῦ καίει,
 Μαῦρο λόφο ποῦ ἀνάβει!

Ποῦνε; Νά! Νικηφόρο προβάλλει μὲ χάρη,
 Μὲ φοβέρας, μὸργῆς, μᾶστιραπῆς περηφάνεια!
 —ᾠ κροφό, μυστικό μας καμάρι! —
 Ποῦ θαυμάζει ὅλη ἢ Γῆ κέξυμνοῦνε τὰ Οὐράνια!
 ᾠ χρυσῆ μας Ἑλπίδα,
 Κιβωτὲ καὶ Παλλάδιο τοῦ Γένους κι' Ἀσπίδα!

Πές μου, Ἄριων, τί τάχα
Τὴν ἀνίκητη δύναμη δίνει σαυτὸ τὸ καράβι;
Τὰ τεράστια του χάλκινα ἠφαιστεια μονάχα;
Μὴ τὸ δάκρυ καὶ τὸ αἷμα ποῦ ἐχύσανε οἱ Σκλάβοι,
Δές, καὶ ξάρτια κιάρμους καὶ πλευρὰ γιγαντώνει;
Μὴ τοῦ Ὑδραίου τοῦ Μεγάλου τὸ ἀτρόμητο Ἐγγόνι;
Μὴ τὰνδρεῖα καὶ λαμπρὰ παλληκάρια,
Τῶν τριῶν μας ἐνδόξων Νησιῶν τὰ γενναῖα λιοντάρια,
Ποῦ λαχτάρια τὰ στήθη των ὅλων ἀνάβει,
Νὰ φανοῦνε κιαυτὰ τῶν Ναυμάχων βλαστάρια;
Τί τὸ ναύτη του ὑψώνει Γιγάντειο;
Τί τὸν ὦμο του ἀπλώνει στὸ Γένος Ἀτλάντειο;
Τί τοῦ δίνει φτερὰ κιὰψηφάει τῶν σφαιρῶν τὴ βροχή;

Τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτη ἢ Μεγάλη ψυχὴ!...

ΜΠΙΖΑΝΙ!

Ἡφαίστειο, ποῦ Ἐγκέλαδος ὁ Γίγαντας θρόνιασε
Μὲ πύρινο δρέπανο, μὲ Χάρου μορφή,
Καὶ μύριων Λεβέντηδων κορμιὰ καταχώνιασε
Στῆς ἄγριες χαράδες σου, στὴ μαύρη κορφή,
Μὲ λόγχη, μὲ σίδερο, σπαθὶ καὶ καρφί!

Μπιζάνι! τοῦ Βάρβαρου στερνὸ καταφύγιο,
Στερνὸ ψυχομάχημα, δαιμόνων φωληά,
Προπύργιο τοῦ Τύραννου Ταρτάριο, Στύγειο,
Στοῦ γαύρου τοῦ Δράκοντα τὴ λάβρη ἀγκαλιὰ
Στερνὸ σφιχταγκάλιασμα τῆς Σκλάβας του πλειά!

Μπιζάνι! ποῦ οἱ βρόντοι σου τὸν κόσμον ἐσυντάραξαν,
 Τὸ αἱμάτινό σου ὄνομα θὰ τρέμη ὅλη ἡ Γῆ!
 Μὲ γράμματα ἀστέρια τὰ Οὐράνια τὸ χάραξαν
 Καὶ μάνητα ἡ Κόλαση θὰ νοιώθῃ κιόργῃ,
 — ὦ Δόξας ἀστειρευτῆ τοῦ Γένους πηγῆ! —

Θὰ πέσης! Καὶ βράχους σου, κανόνια σου, κάστρα σου,
 Ρουμάνια καὶ ράχες σου, πλαγιές καὶ βουνά,
 Τῆ φλόγα, τῆ δύναμη τὴν κοσμοχαλάστρα σου,
 Συμπαίρνει ὅλα ὁ Σίφουντας ποῦ φυσομανᾶ,
 Ἢ μπόρα ποῦ σέζωσε, ποῦ σέσφυξε, νά!

Θὰ πέσης! Καὶ πίσω σου θὰ δοῦμε τὰ Ἠλύσια,
 Τῆ Γῆ τῶν Ὀνειρῶν μας, τῆ Γῆ τῶν Θεῶν,
 Ποῦ τᾶπαλε ἀθάνατα, θεϊκά, παραδείσια,
 Στῆς Μούσας τὸν ἄγνωστο Μεγάλο Ναόν,
 Ὁ ψάλτης ὁ ἀόρατος, ποῦ λένε Λαόν!

Μαζὺ του τῆς Λίμνης σου κιὸ Κύκνος πολέμησε,
 Μαζὺν κιὸ Ἀστραπόγιαννος, μαζὺν οἱ Ἄρματωλοί,
 Μαζὺ τους κῆ Λύρα Του τὰ κάστρα σου ἐγκρέμισε,
 Μὲ βρόντου δοξάρωμα, μὲ λάμψης στολή,
 Στῶν ὀπλῶν τὸ σάρωμα, στὴν κάθε βολή.

Θὰ πέσης! Στὰ θεώρατα, κατάρατα ἠφαίστεια,
Στοὺς ἄγριους τοὺς λόγγους σου, στήν κάθε μεριά,
Θάρδοῦν Δάσια Πνεύματα, Βουνίσια κ' Εφέστια,
Κῆ Μοῦσες, μὲ Πιέρια, Δωδώνεια κλαριά,
Θὰ ψάλουν αἰθέρια τῆ θεία Δευτεριά!

Η ΚΑΤΑΧΝΙΑ

Στὸν ἀγαπητό μου ἀδελφὸ Σωτήριον.

Ἡ καταχνιά! Μπαμπακέρό, νομίζεις, στρῶμα,
Πάνου στοῦ Ἀητοῦ τὴ βράχινη, πειὸ ψηλὴ ράχη.
Καὶ τὴ φοράδα μου θολὰ τὴ βλέπω ἀκόμα,
Τὴ νοητικὴ μου Φλώρινα! Μαυτήν, μονάχοι,
Ξάφνου βρεθήκαμε μακρονὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο σῶμα.

Ἐξη ὥρες μὲς τὴν καταχνιά! Στὸ κάθε βῆμα,
Πλαγιές, ρουμάνια, ρεματιές. Τρεῖς μῆνες τώρα,
Δὲν εἶδα τόσο ἀπὸ κοντὰ τὸ μαῦρο μνημα
Καὶ τόσο δὲν ἐτρόμαξα, ὅσο αὐτήν τὴν ὥρα,
Τῶν λύκων ἢ Τουρκαλβανῶν μὴ πέσω θῦμα,

Ἡ Φλώρινά μου ἀντιάζεται, μὰ δίχως τρόμο,
Μόνο μὲ λύπη σπλαχνικὴ γιὰ μὲ γεμάτη,
Ψάχνει μὲς τὰ κατσάβραχα νὰ βρῆ τὸ δρόμο.
Καὶ σάμπως θέλοντας νὰ πῆ σέμενα κᾶτι,
Στρέφει περίλυπο συχνὰ τῶραϊο τῆς μάτι.

Καὶ τὴ χαϊδεύω καὶ τῆς λέω: «Ὅπως στῆς μάχες,
Σαράντα μάχες μ᾽ ἔσωσες, χρυσῆ φοράδα,
Σῶσε με τώρα κιαπ' αὐτὲς τῆς ἄγριες ράχες
Καὶ πέτα στὸ στρατόπεδο μὲ γληγοράδα,
Γιατὶ θὰ φήσω δυὸ ψυχὲς στὴ γῆ μονάχες...»

Κεκεῖνη, ποῦ μὲς στῆς καρδιᾶς βαθειὰ τὰ φύλλα
Μοῦ συμπαθεῖ τὸν πόνο μου καὶ τὴ λαχτάρα,
Τὴ δέρνει ξάφνου σύγκορμη μιὰ ἀνατριχίλα,
Καί, χλιμιντριζοντας, ζητάει μὲς τὴν ἀντάρα,
Νὰ σκίση μὲ τὰ μάτια τῆς, λές, τὴ μαυρίλα!

Τεντώνεται. Μὲ τράχηλο καμαρωμένο
Καὶ μὲ ρουθούνια διάπλατα, χαίτη ποῦ ἀφρίζει,
Χτυπάει στὴ γῆ τὸ πέταλο, κιαὐτὸ ἀφρισμένο,
Τὸ ἀγέρι, γύρω τὸ πυκνὸ βαθειὰ μυρίζει
Καὶ μ᾽ ἐνα ἀνάσασμα βαρὺ καὶ φλογισμένο,

Σὰν ἓνας Ἴπποκένταυρος, ἐγὼ κέκείνη,
Σὰν ἓνας πόθος, μιὰ ψυχὴ νὰ μᾶς ἐνώνη,
Μόνη ὁδηγήτρα, ζωντανὴ πυξίδα μόνη,
Τὸ μονοπάτι βρίσκοντας, τὰ βράχια ἀφίνει,
Καὶ πρὸς τὸ νικηφόρο μας Στρατὸ σιμώνει!

ΣΤΟΝ ΗΡΩΑ ΒΑΡΔΟΝ

Πέτα, ὦ Φαέθων, ψηλά! Τῆς βροντῆς τῶν ἀνθρώπων
Μὴ φοβηθῆς καὶ τὰ βέλη πεζῶν Σαλμωνέων!
Τοὺς κερανοὺς τοῦ Διὸς μόνο τρέμε τῆς φλόγες!
Πέτα ψηλὰ στὸ Ἐπινίκειο ποῦ χάραξες διάβα,
Μὲ πολικὸ μόνο ἀστέρι τὸ φῶς τὸ Ἀπολλώνειο,
Καὶ μὲ τροφή τῆ Διονύσια χαρά!

Πέρα ἐκεῖ, πρῶτα
Στὰ Σαλαμίεια νερὰ τὸ ἄλογο σου σταμάτα,
Μήπως στὰ κύματα δέσμη ἀστραπῶν ἴσως δρέψω,
Ποῦ ἔσπειρε ἐκεῖ ἥρωϊκὰ τὸ ὑπεράνθρωπο χεῖλι
Τοῦ Τραγωδοῦ καὶ Ναυμάχου ἀπ' τὸ λάβρο καμίνι
Τῆς Θεοπλάστρας ψυχῆς του!

Τὸ πύρινο σου ἄρμα

Ἔπειτα στρέψε καὶ σιάσου ἀπὸ ἄνω ἀπ' τὸ λόφο
 Τὸν ἡλιοφώτιστο τοῦ Κολωνοῦ, ποῦ θαμμένη,
 Αἰώνια ζῆ σένα Ἀηδόνη ἢ ψυχὴ τοῦ Ἀθηναίου,
 Ἴσως καὶ κάποιο θεόπρεπο ἀντίλαλο ἀρπάξω
 Γιὰ τὴν ἀνθρώπινη λύρα μου!

Κἔπειτα πέτα

Στιῆς κρυσταλλένιες πηγές τοῦ Ἴσμηνοῦ, ποῦ ὁ Θηβαῖος
 Τῶν ἀθανάτων νερῶν του ἐξυμνοῦσε τὴ δόξα,
 Μήπως στιῆς ὄχθες του ἀκούσω κεραύνιο βρόντο
 Νικητηρίων Παιάνων!

Θὰ πλέξω στεφάνι

Ἀπὸ ἀστραπές, λάμπεις, φλόγες, ἀχτῖνες καὶ τόνους,
 Γιὰ τοὺς σεμνοὺς τοὺς κροτάφους τοῦ Ἡρώος καὶ Βάρδου,
 Ποῦ, μὲ Τιτάνειο κορμί, τὴν ψυχὴ τὴν Ὀλύμπια,
 Ἔπεσε στιῆς Ἡροοτόκου τὰ χόματα Ἠπίρου,
 Μὲ Δωδωναῖο κλωνάρι στολίζοντας τὸ ὄπλο,
 Κῆπιε τῆς Δόξας τὸ νέκταρ στιῆς Δήθης τὸ νᾶμα....

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟ

Τώρα εμπρός Σου δακρύβρεχτος, χριστιανὸς γονατίζω
Μὲ καρδιά πειὸ ἔλαφρή, πειὸ καθάρια ψυχή·
Νέα ζωὴ στής Μετάνοιας, δές! τὸ δάκρυ βαπτίζω
Κιάπ' τὰ σπλάχνα θερμὴ θὰ Σοῦ πῶ προσευχή.
"Ακουσέ την! Ἐλούστηκε μὲς τὴ φλόγα, ὦ Σταυρέ μου,
Στὴ λαχτάρα ποῦ ἐνοιώσαμε τοῦ πανάγιου Πολέμου!

Τώρα πάλι Σ' ἐπίστεψα! Μὲς τῆς Ὑλης τὰ χρόνια
Τῆς Ἀλήθειας τὸ φῶς πῶς μπορούσα νὰ βρῶ;
Γιὰ χρυσάφι ἢ ἀλχημεία μου τ'ἄστρα ἐκύτταζε αἰώνια,
Στῆς Γωνιάς μας τυφλὴ τὸν ἀγνὸ θησαυρό.
Μὲ χαμόγελο δύσπιστο κιὰργοσάλευτο βῆμα
Μόνη λύση τοῦ Γρίφου μας ἐζητοῦσα στὸ μνήμα.

Ξάφνου ὁ Πόλεμος βρόντηξε! Κή σβυσμένη μου ἐλπίδα
 Κοιμισμένοι παλμοί, πόθοι, πόνοι, πνοή,
 Τόσων χρόνων χρυσόνειρα — ἡ Πατρίδα! ἡ Πατρίδα! —
 Μονομιᾶς πλημμυροῦν τῆ στεγνή μου ζωή!
 Νοιώθω νειότης ξανάβρουσμα· μακρονὰ νοιώθω ἐντός μου,
 Σὰν ψυχῶν φτερουγίσματα, σὰν φωνές ἄλλου κόσμου.

Ἦσαν Σκλάβων στενάγματα, ποῦ θρηνηῶ τόσους χρόνους;
 Τῶν Ἡρώων, ποῦ ἐξυμνῶ, μέξυπνοῦσε ἡ κλαγγή;
 Τῶν Θυμάτων ἡ ἐκδίκηση, ποῦχα κλάψει τοὺς φόνους;
 Ἦσαν ὄλων αὐτῶν κάποιοι βόγγοι μουγγοί;
 Ὅλα ἐκεῖνα μέξυπνησαν καὶ μὲ θάρρος ἐπῆρα,
 Σὰν Ἐσὺ νὰ μέπρόσταξες, τῆ βουβή μου τῆ λύρα.

Καὶ μαζύ Σου ἐφτερούγισα σὲ βουνά, κάμπους, ράχες,
 Σὲ λαγκάδια, πλαγιές, γῆ, πελάγη, οὐρανό.
 Μὲς τὸ πύρινο διάβα Σου, Σένα σῶλες τῆς μάχης,
 Σὰν μετέωρο θωρῶ νὰ περνᾷς φωτεινό.
 Ξάφνου ἡ οὐράνια γλυκύτη Σου καὶ γαλήνη Σου ἐχάθη,
 Σὰν σιὸ πρῶτο Σου τὸ Ὅραμα: σὰν θεώρατη Σπάθη!

Τότε, τότες ἐπίστεψα, πῶς Ἐσὺ καὶ σ' Ἐκεῖνον
 Μὲς ἀστέρινο φῶς ἀψηλὰ μιὰ φορὰ
 Στὸ Μεγάλο Αὐτοκράτορα, τὸν κλεινὸ Κωσταντῖνον
 Φανερώθης, Σταυρέ, μὲ τῆς Νίκης φτερά.
 ὦ Ω τὸ θάμα τὸ ἀσύλληπτο σιὰ ἐπουράνια τὰ μάκρη!
 ὦ Ω τὰ χιόνια τοῦ στήθους μου ποῦ τὰ λυόνει ἓνα δάκρυ!

Τώρα, ὡς φάρος μυριάχτινος σιὰ Στραιό μας σκορπίζου
 Τὸ ὑπέρθειό Σου φῶς λάβρης Πίστεως πηγῆ.
 Κάθε ἀχτίνα Σου κῆρωας, ποῦ σιτὴ λάμψη Σου ἐλπίζου
 Νάβρη ὡς χάρη τὸ θάνατο κιὼς χαρὰ τὴν πληγῆ.

Σὺ τῆς λύρας μου ἀρμόνισες τῆς χορδές, ὦ Σταυρέ μου,,
 Σταυροφόρο Σὺ μέχρισες τοῦ πανάγιου Πολέμου!

ΚΟΡΑΚΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ

Δυὸ μεγάλα καραβάνια φεύγουν πέρα·
Τῶνα κάτου, ἀνθρώπων κύματα. Μαυρίλα.
Τᾶλλο, ἀπὸ πουλιὰ ποῦ στρίφουν σιὸν ἀγέρα,
Δές, σὰν δάσους, μὲς τῆ μπόρα, σκόρπια φύλλα.

Νέφη ἀπὸ κοράκια! Πέφτουν σὰν ἀντάρρα,
Χαμηλὰ φτεροκοπῶντας πρὸς τῆ γῆ.
Ἐπ' τοῦ πρώτου Πατριάρχῃ τὴν Κατάρρα,
Μπρὸς τὰ διώχνει καὶ τοῦ Πλάστη μας ἡ Ὁργή.

Πόσο ζοῦνε ; Ζοῦν αἰῶνες, χίλια χρόνια ;
 Μὰ ὁ Κατάρατος ποῦ ἐπέταξε ἀπ' τὴν Τίμια
 Κιβωτόν, αὐτὸς θὰ ζήσει, λέν, αἰώνια,
 Γιὰ νὰ σέρνη τὰ κοπάδια στὰ ψοφίμια.

Λέν ἀκόμα, τὸ Κοράνι κάθε βράδυ
 Πῶς ψιθύριζε κουρνιαζοντας στὸν ὄμο
 Τοῦ Προφήτη, ὠρμηγεμένος ἀπ' τὸν Ἄδη,
 Κἔσπειρε στὴ Γῆ τὴ φρίκη καὶ τὸν τρόμο.

Τῶν σφαγῶν οἰωνοὶ καὶ μάγοι τῶν Ὀλέθρων,
 Διμαχτὰ στριφογυρίζουν στὰ τζαμιά,
 Ποῦ πτωμάτων τὰ τραβάει κλοσμή σκελέθρων,
 Λαχταρῶντας γιὰ νεκρῶν παιδιῶν κορμιά.

Δές ! Στὸ διώξιμο τοῦ Τούρκου ἀπ' τὰ Βαλκάνια,
 Τὰ φτερά μὲ ποιά τρομάρα ἀναταράζουν !
 Κι' ἀπ' τὰ δυὸ καταραμένα Καραβάνια,
 Κρά ! στὴ νέκρα, πειὸ στριγγὰ μὲ πίκρα κράζουν !

Ἄκου! Δένε μοιρολόγι ἢ ψαλμωδία;
Τοὺς ἀνθρώπους θρηνηδοῦνε τὰ πουλιά!
Μαύρης Γέννας μαυροφόρα συνοδεία,
Καὶ σιὴν Κόκκινη τραβοῦνε τὴ Μηλιά!...

ΕΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΡΗ

Πειὸ ψηλά! Πειὸ ψηλά! Θέλω στὸ ἄνι τὸ πύρινο
Νὰ πετάξω μακρὰ ἀπὸ τὴ σκοτία Γῆ,
Στὸ στερέωμα ἐκεῖ πάνω τάγνo, τὸ σαπφείρινο,
Σὲ Φωτὸς παναρμόνιου, πανάγια πηγὴ,
Κιᾶς καὶ τὸ φτερό μου τὸ κήρινο!
Τρόμο μὲς τὴν ψυχὴ μου κανένα δὲ νοιώθω,
Τὸ μεγάλο ὡς νὰ ἴδῳ, τὸν αἰώνιό μου πόθο.

Πειὸ ψηλά! Φτάνει ἐδῶ, στής φτερούγας τὸ τάννυμα,
 Τῶν ἀητῶν ἢ κλαγγὴ καὶ τὰ λάβρα τοῦ Πόθου πουλιά,
 Ποῦ τὸν ἔρωτα λέν, γοργοπτέρωτα κλαῖν,
 Καὶ μεθοῦν ἀπ' τὸ φῶς στὸ γλαυκὸ μεσουράνημα.
 Φτάνει ἐδῶ κῆ ματιὰ τῶν θνητῶν μὲ γναλιὰ
 Καὶ τὸ νέο τῶν ἀνθρώπων Ἰκάριο μηχάνημα.
 Δὲ φοβᾶμαι! Κιᾶν πέσω σὲ πάτρια μιὰ ἄκρη,
 Θὰ μοῦ δώση ἓνα μάτι, ἓνα χεῖλι, ἓνα φίλημα, ἓνα δάκρυ.
 Κάτω ἐκεῖ, τῶν νεκρῶν ὑμνητὲς γίνονται ὄλοι καὶ φίλοι,
 Κοί Μαρσῦες κοί Μίδες κιὰκόμα οἱ Ζωῖλοι!

Πειὸ ψηλά! Τῆς Νυκτὸς τὸ θαμπὸ δές! ξαστέρωμα
 Τοῦ Ἀδελφοῦ της τὸ φῶς χαιρετᾶ σῆναν τόνον ἀργό,
 Ποῦ ταράζει, τρανιάζει τᾶδρό μας τὸ φτέρωμα,
 Μὲ ρυθμὸ πειὸ τραχύ, πειὸ γοργό,
 Λές, προανάκρουσμα ἀπλὸ στάπαλὸ τὸ ξημέρωμα.
 Μὲ τὰ μάτια τώρα ἄκου! καὶ δές τῶν ἀυτιῶν σου τὸ χάσμα!
 Τῆς Αὐγῆς ξεφνιτρώνει τὸ ρόδινο τᾶρμα!

ὦ! Τί μέθη ματιῶν! Πειὸ ψηλά! Χρυσοχάλινα,
 Χρυσοπέταλα, γάμουρα ραίνουν τὸ Χάος μᾶφρό!
 Τὰ προπύλαια τῆς Ἡῶς σὰν νὰ ὠσφράνθη τὰ ὀπάλινα,
 Καὶ τὸ βῆμα φτερώνει μετέωρο, ἔλαφρό,
 Καὶ ρουφάει τῆς δροσιᾶς τὰ νερὰ τὰ κρυστάλλινα.

Χαῖρε, ὦ Φῶς, τῆς Ζωῆς ἢ χρυσοτόξη Πύλη!
 Χαῖρε Ἠλύσιον, ὦ Ἐδὲμ χρυσοκάγγελη,
 Καὶ στὸ Πνεῦμα, Μοχλέ, καὶ στήν ἄφθαρτη Ὑλη,
 Ὅπου Βάρδων κ' Ἡρώων ἢ ψυχῆς ζοῦν σὰν Ἄγγελοι!
 ὦ Φθορὰ τῆς Φθορᾶς, Προμηθεά τῶν ὄλων!
 Χαῖρε Οὐσία Πρωτόπλαστη, κᾶῦλη, χαῖρε,
 Καταλύτρα, Ζωοδότρα!—Ἀπολλύων, Ἀπόλλων—
 Χαῖρε Ἀλήθεια, Μυστήριον, Ἀνεπίσμητο, χαῖρε!
 Σὺ στὸ τέρμα τοῦ Ὀνείρου μου τὸ ἄτι μου φέρε!

Νά το! Ἐλπίζω μολπὴ νὰ σαλπίσῃ Παιάνεια!
 Εἶν' ἐδῶ! Καὶ θὰ ἴδῶ τὴν κεραῦνια Μορφή,
 Τὴ Γιγάντεια κ' Αἰάντεια, Τιτάνεια,
 Τὴ Θεάνθρωπη ἐκείνη κ' Ἀρήϊα Κορφή,
 Ποῦ καὶ τώρα νικᾷ καὶ προσιάζει στὰ Οὐράνια.
 Νά τος! Λάμπει κᾶσιγράφει—ὦ τί θάμπη!—καβάλλα!
 Κιᾶγροικῶ τᾶγρωπὸ τὸ χλιμίντρισμα τοῦ Βουκεφάλου!

— «Μήπως τάχα θαρρῶ, πῶς θωρῶ τὸν Ὀρίωνα,
 Οἱ αὐγίνοι πρὶν κινήσουν ἀκόμα τροχοί;
 Τάχα μὴ τὸν ξανθὸ διφρηλάτη Ὑπερίωνα,
 Μὲς σασιέρινη Πλειάδων κ' Ὑάδων βροχή;

» Θαῦμα ἐξαίσιο, θεσπέσιο — σὰν Χίμαιρα! —
 Ἰπποκένταυρε, Ὀλύμπιο Παιδί τοῦ Διός,
 Κάτω ἐκεῖ ἢ Χώρα ἢ σκλάβα Σου σήμερα
 Εἶν' ἐλεύθερος πάλι, σὰν πρῶτα, λαός.

» Στὴν ψυχὴ ξαναζῆς, ὦ τρανὲ Κοσμοκράτορα,
 Ἐνὸς Ἡρώα, Μεγάλου, ὅπως Σὺ, Βασιληᾶ!»
 Καὶ βροντᾶ κιᾶπαντᾶ φτερωτὰ λόγια, διάτορα,
 Σὰν ἀητοῦ, ρόδου κιᾶστρου, εὐωδιά, φῶς, λαλιά:

— «Στὸ παγκόσμιον ἂν ἔλαμπα ἐγὼ τὸ Βασίλειο,
 Καὶ δική μου ὅλοι οἱ θρόνοι ἐγινῆκαν Ἀρχή,
 Τῆς ζωῆς μου εἶχα φάρο τὸ πνεῦμα τὸ Ἀχίλλειο
 Κι' Ἀπολλώνειο ὁδηγὸ τὴν Ὀδύσεια ψυχή.

» Μαυτὰ βροῆκα τὸ Μέγα, τ' Ὠραῖο, τὸ Ἐναρμόνιο,
Τῶν Ἑλλήνων σημάδια: Ὠμορφιά, Ἀνδρεία, Φῶς.
Καὶ διπλὸ μέκινουσε στὸν Κόσμο Δαιμόνιο:
Ὁ Μεγάλος Ποιητής, ὁ Μεγάλος Σοφός.

» Μὰ στὸ Ἐγγόνι μου ἓνα ἄλλο εἶδα τώρα ἐλατήριο,
Ἐναν ἄλλο πειὸ τίμιο, πειὸ θεῖο θησαυρό,
Ποῦ ἐξηγεῖ τῶν Νικῶν του τὸ μέγα μυστήριο:
Ὁδηγήτρα ἔχει Πίστη στὸν Ἅγιο Σταυρό!... »

1912

Χίλια Ἐννηακόσια Δώδεκα! Ἡ πύρινη λύρα Του,
Μόνον Ἐκείνου ποῦ θᾶρη μπορεῖ νὰ τὸ ψάλῃ.
Θᾶρθη. Ἀπὸ τᾶστρα. ὦ! μακάρια ἡ Μοῖρά Του,
Μάννα, βυζάστρα Μεγάλων Πνευμάτων Μεγάλη!

Θᾶρθη. Τὸν νοιώθω. Τὸν εἶδα. Τὸν εἶπα. Τὸν μάντεψα.
Χρόνια κυτιάζω γιὰ Ἐκείνον τῆς νύχτες σιὰ Οὐράνια.
Πές μου, ὦ Προφήτη, ὦ Παράκλητε, ἐγὼ δὲν Σᾶγνάντεψα
Μέσα σᾶστέρινα, φλόγινα, αἰθέρια στεφάνια;

Χίλια Ἐννηακόσια Δώδεκα! Ἡ ὀλόφωτη ἀχτίδα Σου,
 —Μόνη μὰ ἀχτίδα— τὴ λύρα μου δὲν ἀρμονίζει;
 Τροίχες χρυσῆς γιὰ χορδῆς τῆς δὲ δίνει ἢ πλεξίδα Σου;
 Ἐνα Σου βλέμμα τὸ δρόμο μου δὲν μοῦ φωτίζει;

Θᾶρθης. Οἱ Δυὸ μὴ δὲν ἤρθαν; Ὁ πρῶτος, Δαιμόνιο,
 Φέροντας φίλτρα θεϊκὰ καὶ βοτάνια τῆς Ἰδῆς,
 Μήπως δὲν ἔγινε τὸ Ἄγος Αὐτὸς τὸ Κυλώνειο,
 Μάγος Γιατρὸς καὶ θεόσταλτος Ἐπιμενίδης;

Χίλια Ἐννηακόσια Δώδεκα! Ἡ Δόξα Του, ἢ Νίκη Του,
 Δὲν ἐκουράστηκαν τρέχοντας πίσω ἀπ' τὸν Ἄλλο;
 Ὅταν τὸ ξίφος πετοῦσε κεραῦνιο ἀπ' τὴ θήκη Του,
 Εἶδαν κῆ Δυὸ Τους Ἀητὸν ἀπ' Αὐτὸν πειὸ μεγάλο;

Μόνον ἢ λύρα ἢ Ἀπολλώνεια: ἢ Πινδάρια, ἢ Αἰσχύλεια,
 Θᾶρθη νὰ ψάλῃ τῶν Δύο τὰ θάνατα Κλέα,
 Θᾶρθη νὰ πῆ τ' Ἀλεξάνδρια τὸ τρόπαια, τ' Ἀχίλλεια,
 Θᾶρθη νὰ ὑμνήσῃ τὸ νέο, πειὸ σοφὸ Περικλέα...

Χίλια Ἐννηακόσια Δώδεκα! Θεόπνευστη λύρα Του,
Ἔλα νὰ λάμπης καὶ Σὺ σὴν Μεγάλῃ Τριάδα!
Πρόδρομος εἶμαι ποῦ σκύβει μπροστὰ στὸ Σωτῆρα Του:
Ἔλα νὰ ψάλῃς, Τρανέ, τὴ Μεγάλῃ Σου Ἑλλάδα!...

ΑΠ' ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΝΟ

Μὴ θαρρεῖς, πῶς στὸ Αἰγαίειο τὸ κῦμα ἐπολέμησαν
Πρὸς τὴ Δῆμνο, δυὸ μόνοι ποῦ ζοῦνε λαοί;
Μὴ θαρρεῖς, δυὸ Σημαῖες μοναχὰ πῶς ἀνέμισαν
Στὸ ἀγεράκι τὸ ἀχνό, στήν πελάγια πνοή;
Δραῖξε, ὦ Βάρδε, τὴν ἄτρομη λύρα ποῦ ἀρμόνισαν
Ἡ Πατρίδα κῆ Πίστη κῆ Γλῶσσα κέτόνισαν
Οἱ μεγάλοι τοῦ Γένους Ἐνάλιοι κ' Ἐπίγειοι Θεοί!

Οἱ Θεοί σου! Ἐπὶ κεῖ πρὸς ἐσένα ἐπειτάξαμε,
 Νὰ σοῦ ποῦμε τὰ Αἰσχύλια τὰ τρόπαια τὰ νέα.
 Ἐπὶ τὴν Τένεδο σιὸ Ἄστυ, γιὰ δές μας! ἀράξαμε
 Μὲ τὸν Μέγαν του Ναύαρχο Θεμιστοκλέα.
 Τράβα ἔμπρός! Τὴν Ἑλλάδα σὺ ψάλλε σιτὴ λύρα σου!
 Ἄλλη ἄς ψάλλῃ Βαρβάρους! Μακάρια ἢ Μοῖρα σου,
 Γιατὶ μόνη ἀννυφώνει τοῦ Ὑδραίου τοῦ Μεγάλου τὰ κλέα!

Τῶν Ναυάρχων τὰ Πνεύματα γύρω τὰ πύρινα
 Ἐναγάλλιαζαν, βλέποντας τᾶγια νερά,
 Τὰ γνωστά τους νερά, τὰ γλανκά, τὰ σαπφείρινα,
 Ποῦ ὁ δαυλός τους τὰ φώτισε μιὰ ἄλλη φορὰ:
 Ψαριανοὶ καὶ Σπειζιῶτες κ' Ὑδραῖοι. Σιὸ στερέωμα,
 Μιᾶς γυναικείας μορφῆς ἠρωϊκῆς τὸ ἀποθέωμα,
 Ποῦ μονάχη τὴ μάχη μὲ μάτια κυττᾶ φλογερά.

Σιὰ γνωστά σου νερά. Μὲ τῆς νειότης δοξάρισμα
 Ἐχεις ψάλλει καὶ μιὰ ἄλλη ἐκεῖ μάχη γιγάντια,
 Μιᾶς καμπάρας μὲ δέκα φρεγάδες τρακάρισμα
 Τοῦ ἀνδρείου τοῦ Σπειζιῶτη, ποῦ σώζει ἐκεῖ ἀγνάντια
 Τὸ Τρανὸ Ψαριανό.

[ᾠδὴ τρισένδοξα κύματα!

ᾠδὴ σιὰ πρῶτα μου χρόνια παλμοὶ καὶ σκιρτήματα!

ᾠδὴ μπουρλότα, σιτῆς Κλειοῦς τὸ στεφάνι διαμάντια!]

Στὸ Μεγάλο Καράβι καβάλλα, δαιμόνια
 Εἶχε μάτια Θεοῦ τοῦ Πελάγου ἀγριωπά
 Ὁ γενναῖος Ὑδραῖος! Μὲ φωνὴ Ποσειδώνεια,
 Σὰν κανόνια, γοργὲς προσταγές του σκορπᾶ,
 Γιατὶ βλέπει στοῦ μάγου του πλοίου τὴν κορφή,
 Νὰ τὸν σκέπη τοῦ Πάππου του ἢ τίμια μορφή
 Καὶ κοντὰ του ὁ Ἡπειρώτης ὁ Μέγας κυτιᾶ χαρωπά.

Εἶφνον μύριων βροντῶν τρανταχτῶν ἀντιλάλημα
 Καὶ μπουμπούνισμα πέρα βουβῶν κεραυνῶν,
 Σὰν μυριάδων πετάλων φοράδων ἐξάλλων πηλάλημα,
 Ποῦ χυμᾶνε κιδρμᾶνε χωρὶς χαλινόν.
 Μεσημέρι. Μὰ ὡς πέρα, τόλόφωτο τὸ ἄπειρο
 Ἐδιπλόφεγγε ὀλόφλογο κιᾶστραφτε διάπυρο
 Στὸ χρυσὸ ὠκεανόν, στὸ γλαυκόροδο ἐπάνω οὐρανόν.

Ὅλων τότε τῶν θείων τῶν Ναυμάχων τὰ Πνεύματα,
 Σαλαμίνεια, Ναυπάκτια, Τενέδια, Μυκάλια,
 Στὰ ἑναρμόνια τριγύρω τῶν ἤχων τὰ ρεύματα
 Μὲ Τριτώνεια πλήθη καὶθέρια κένάλια
 —Τῆς Ἀργοῦς κιὸ Ἰάσων κιὸ Ὀρφεὺς κοί Ἀργοναῦτες μας—
 Τοὺς γενναίους χαιρετοῦνε τοὺς νέους Στολοκάφτες μας,
 Ποῦ ὡς λιοντάρια ἀπάναρηα χυμοῦν, πολεμοῦν μὲ τσακάλια.

Μένα βλέμμα στὰ πλοῖα τῶν Ἑλλήνων ἀγνάντευες
 Τὴν ἀθάνατη, αἰώνια, δαιμόνια Φυλὴ
 Τῆς Ἀνδρείας καὶ τῶν Φώτων, Κιὰμέσως ἐμάντευες,
 Πῶς ἢ Νίκη θὰ δώσῃ τὸ τίμιο φιλὶ
 Στὰρειμάνια παιδιὰ, τὰ ὠκεάνια, πελάγια,
 Ποῦ τὴν ὄραν ἐκείνη στὰ κύματα τὰ Ἅγια
 Ὁ Σταυρὸς νὰ ἐκδικήσουν Πατρίδα καὶ Πίστη καλεῖ.

Τότε οἱ Τοῦρκοι—ὦ ντροπὴ!—μὲ τὸν τρόμο στὰ στήθια,
 Σὰν ὄρνιθια, ποῦ σκιάζουν γεράκια, δειλιάζουν
 Φεύγουν, φεύγουν, ζητῶντας τοῦ Ἀλλάχ τὴ βοήθεια
 Καὶ στῆς σφαῖρες ποῦ σπᾶν ἀλλαλιάζουν, οὐρλιάζουν!
 Τὰ Νησιὰ ἀντιλαλοῦν τὴ βουή τους κοὶ κάβοι τους·
 Ἐν ᾧ ἐκεῖνοι, μὲ τρύπιο τὸ κάθε καράβι τους,
 Οἱ δειλοί, σὰν λαγοί, πρὸς τὴ γῆ ντροπιασμένοι φωληάζουν!

ὦ τὶ ἐγίνῃ σέκείνη τὴν ὄρα! Πελώριες
 Τὸ τεράστιο Καράβι φτεροῦγες ἀνοίγει,
 Σὰν πουλιοῦ μυθικοῦ, θρυλικοῦ, σὰν κονδόριες,
 Μὲ κραυγὲς τοῦ Τιάνειου Ναυάρχου στεντόριες,
 Καὶ στῶν Τούρκων τὸ ἀτρόμητο ὄρμα τὸ κυνήγι,
 Ποῦ στῆς Ἑλλῆς τὸν κόρφο ζητοῦσε νὰ φύγῃ.

Ἄστραπὴ κάθε βλέμμα του, βῆμα του,
 Κεραυνὸς κάθε ὀβίδα καὶ βλήμα του
 Στὰ καράβια ποῦ φεύγουν δειλά, δίχως τάξη.
 —Ἦταν μόνο του κῆσαν ἐκεῖνα δεκάξη! —

Κιὸ Ἴπποκένταυρος τότες Ἑδραῖος Ἀρχηγὸς
 Μᾶς ἐθύμησε σῶλους τὴν θεῖαν Ἰλιάδα μας.
 Σὰν ἀητὸς φτερωτὸς, σπαθωτὸς καὶ γοργὸς,
 Μόνος ἔσωσε αὐτὸς καὶ Συμμάχους καὶ Ἑλλάδα μας.
 Στὴν ὀργή του τὴν ἔνθεη, τὴ δίκηα, κ' Ἀχίλλεια,
 Μὴ βροντὴ στὴ φωνή, μᾶστραπὴ στὴ ματιά,
 Λόγια μύρια τινάζει κ' Ὀμήρια κ' Αἰσχύλια,
 Σὰν Ἑφαίστειο ποῦ βγάζει λυωμένη φωτιά,
 Λές, τῆς λάβρης Ἑλλάδας Κιμώνιο στεφάνωμα,
 Καὶ τῆς μαύρης Ἀρμάδας αἰώνιο σαβάνωμα!

ΓΙΑΝΝΕΝΑ!

Στὸν εὐγενῆ φίλον καὶ διαπρεπῆ Ἑπειρώτην
κύριον **Σπῦρον Σίμον**.

Πέσετε, Γιάννενα, ἔλαφρὰ νὰ κοιμηθῆτε τώρα
Μὲ παραδείσια ὀνείρατα χωρὶς σκλαβιάς βραχνᾶ!
Τᾶγιο φτεροῦ τῆς Δευτεριᾶς, μὲ τᾶλλα θεῖα του δῶρα,
Μὲ ρόδων ραίνει πέταλα τὸν ὕπνο σας ἀχνά.

Μὲς τῆς Ταοτάριας τῆς σπηλιᾶς τῆς Στρούγγλας κρύψου πέρα,
Τῆς Χάμκως, φάσμα κόκκινο, ματοβαμμένη Φρίκη!
Κόρη ἀκριβὴ τῆς Κόλασης, τοῦ Ἀλήπασα μητέρα,
Δὲν τρέμει πειὰ τὸν ἥσκιό σου τὸ ἐλεύτερο Γαρδίκι!

Πήγαινε! κιᾶλλους δαίμονες στὸν Ἄδη γεννοβόλησε
 Κιᾶς χύνουν γάλα τίγρινο οἱ μαῦροι σου οἱ μαστοί!
 Τοὺς ἄγριους βράχους τοῦ Σουλιῦ τώρα ἡ Γαλάζια στόλισε
 Καὶ νέους φυτρώνουν ἥρωες τῆς Δέσπως οἱ βλαστοί!

Λευκὲς ψυχὲς τῶν Δεκαεφτά, τριγύρω ἀπὸ τῆ Δίμνη,
 Μὲ τὴν Κυρά σας σὲ χορὸ πιασιῆτε ἀγγελικό!
 Μῆνα της φύσημα ἡ Θεὰ κοί μαγικοί της ὕμνοι
 Κιᾶπὸ τὸ νέκταρ τὸ νερὸ θὰ κάνουν πειὸ γλυκό!

Χορεύετε! Δὲ βλέπετε τοῦ Μάγου μὲ τὴ λύρα
 Πῶς ἡ ἀχτινόβολη μορφή τινάχτηκε ἀπ' τὸ μνηῆμα;
 Τοῦ Βάρδου ἐκείνου, ποῦ ἔψαλλε τὴν τραγική σας μοῖρα,
 Νὰ σᾶς φτερώνη ἀνάλαφρα τὸ ἀνάερο σας βῆμα;

Χορεύετε καὶ ψάλλετε σταῦγερινὸ τᾶστέρι,
 Νὰ δοῦν κιᾶκούσουν σιῶνειρο τὰ σιῆθη τὰ βαρειά!
 Πᾶψε, Βορηᾶ! Πᾶψε, Θρακιᾶ! Τώρα ἀπαλὸ τὸ ἀγέρι
 Ἐντιλαλεῖ τραγούδια Του σὲ κῦμα καὶ στερηά.

Πρὸς τὸ Μπιζάνι στρέφετε καμμιὰ φορὰ τὸ βλέμμα,
Πανεύμορφες Γιαννιώτισσες, στοὺς βράχους του, ἀπάνωρα,
Καὶ μὴν ξεχνᾶτε, πόσο ἐκεῖ γιὰ σᾶς ἐχύθηκε αἷμα,
Ἄν τὰ παιδιά σας θέλετε νὰ γίνουνε λιοντάρια.

Γύρευτε, Γιάννενα, ἔλαφρά! Καὶ στῆς ψυχῆς σας τᾶστρα,
Μὲ τᾶλλα ἢ λάβρη ἢ Δύρα Του νὰ λάμπη ἀστραφτερά,
Γιατὶ μαυτούς, ποῦ ἐγκρέμισαν τὰ φοβερά σας κάστρα,
Κοῖ Στῆχοι Του ἐπολέμησαν μὲ σπαθωτὰ φτερά!...

ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ

Τὴν ὄρα ποῦ ξεφρένιασμα λαὸς μέγας νοιώθει
Στὴ νίκη του τὴν πειὸ τρανὴ κιὰπὸ τὴ Μαραθώνεια,
Μένα ἢ ψυχὴ, σὰν σάστραπή, πανάρχαια βλέπει χρόνια
Κι᾿ ἄλλων καιρῶν χρυσόνειρα μᾶστρων ἀχτῖνες κλώθει
Μὲ τὰ φτερὰ τῆς σκέψης μου τὰ παναρμόνια.

Καὶ βλέπω σὲ μιὰ ὄνειρευτὴ, μαγευτικὴ λαμπράδα,
Μὲς σ᾿ ἓνα πέρασμα γοργό,
Τὴ μυθικὴ, τὴ θρυλικὴ κίστορικὴ μου Ἑλλάδα,
Ἄπ' τῆς Μεσσηνίας τοὺς καιροὺς, καὶ πρὶν, ἀπ' τὴν Τρωάδα
Στὴν Τρίπολι, σὰν ὄραμα θαματουργό.

Ὅ,τι μικρὸς ἐλάτρεψα, μπρὸς μου πετάει σὰν θάμα,
 Σὰν τὰ πετούμενα ἄστρα,
 Σὰ λιτανεία χρυσόφωτη, ξεχωριστὰ κιάντάμα,
 Πολιορκίες καὶ Πόλεμοι καὶ Ναυμαχίες καὶ Κάστρα
 Καὶ Μάχες, μὲς σὲ μιὰ βουή: θούρια, χαρὲς καὶ κλάμα!

Ὁ ἀντίλαλος ὁ βροντερὸς λαοῦ ποῦ ἀναγαλλιάζει
 Στὴ στοιχειωμένη ἀπὸ τὴ Δόξα Ἰθάκη,
 Ποῦ μὲ χαρᾶς Διονυσιακῆς τὸ νέκταρ ἀλλαλάζει,
 Θαρρεῖς, φωτίζει μέσα μου, σὰν μιὰ Ἰσχυρία ἀχτῖνα,
 Καὶ ὅλα τὰ Τρόπαια ζωντανὰ μοῦ φέρνει ἐμπρὸς μου ἐκεῖνα.

Κι ὁμως, ὦ θεῖα, πανύψηλα καὶ θέρια μεγαλεῖα,
 Ποῦ ἀνάβετε τῆς μνήμης μου τὴ δᾶδα,
 ὦ Πάνθεα, Φάροι, Κολοσσοί, Ναοὶ καὶ Μανσωλεῖα,
 Ποῦ ἀπ' τοῦ Τυφλοῦ ἐστηθήκατε τὴ φωτεινὴ Ἰλιάδα
 Κι ἀπὸ τὴ γιγαντιόπνευστη τῶν Τραγικῶν Τριάδα·

ὦ σύ, Πηλεΐδη ἡμίθεε, ὦ σεῖς, Ἰφιδάμη καὶ Ὀδυσσεά,
 Καὶ σύ, Δημήτριε μὲ τῆς Ἐλεπόλεις,
 Καὶ σύ, Πατέρα τοῦ Μωρηᾶ, στὰ χρόνια τὰ πειρὸ νέα,
 Κι ἀκόμη σεῖς, Πολιορκητὲς τῆς Οἰκουμένης ὅλης,
 —Ξεχνῶ τοὺς μῆνες τοῦ Φωκᾶ σιτὴν Κρήτη τοὺς ἐννέα, —

Στρατάρχες, Ναύαρχοι, Ἀρχηγοί, Ρήγιδες, Καπετάνοι,
ᾠ θριαμβευτὲς μεγάλοι τῶν Ἑλλήνων,
Ποῦ τρόμαξαν οἱ Τύραννοι τοῦ κόσμου κι οἱ Σουλτάνοι,
Κανένα ἀπὸ τὰ Κάστρα σας δὲ φτάνει τὸ Μπιζάνι
Κι ὄλα θαμπώνουν τᾶστρα σας στὸν Ἡλιο-Κωνσταντῖνον !!

ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΗΣΑΚΙΑ

Ἅγιασμένα νερά, τοῦ Ἀρχιπέλαγος κύματα,
Ζαφειρένια, γλαυκά, διαμαντένια, λευκά,
ᾠσάν κύκνων παρόμοια καὶ γλάρων σκιρτήματα,
ᾠ παιδιὰ τοῦ Βορηᾶ, τῆς Νοτιᾶς, γκαρδιακά,
Ποῦ σιὰ στήθη γιὰ σᾶς ἔρωτα ἄσβεστο νοιώθω,
Μυστικὰ δὲ σᾶς πῶ τὸ βαθύ μου τὸν πόθο.

Ἐγιασμένα νερά, σὰν πουλιὰ γοργοπτέρωτα,
 Ποῦ πετᾶτε ἔλαφρὰ μὲ τοῦ ἀφροῦ φορεσιά,
 Γιὰ νὰ πᾶτε στοῦ Αἰγαίου μας τὰ σκόρπια Νησιά,
 Τὰ μικρά, τὰ τρανά, λυτρωμένα, ἀλευτέρωτα,
 Σεῖς τὴν μύχιαν ἀκοῦστε, παννύχιαν εὐχή μου :
 Στὰ φτερά σας μὰγάπη κρυφή
 Τὴν τρελλή σας δεχθῆτε ἀδελφή,
 Τὴν ἀκοίμητη αὐτὴ ταξειδεύτρα ψυχὴ μου !

Δούσετέ την, νερὰ δροσερὰ καὶ μακάρια,
 Νὰ γενῆ πάλι ἀγνή, σὰν χρυσὸς καθαρή.
 Ἐκουράστη σιῆς φλόγες, στὰ νέφη τὰ Ἰκάρια
 Καὶ πελάγια παλάτια πλατειὰ λαχταρεῖ.
 Ὅχι πειὰ ἄστρα ! Ὅχι ὄνειρατα πύρινα κιᾶστρινα !
 Σμαραγδένια ποθοῦμε νησιὰ κιᾶλαβάστρινα !

— ὦ πατρίδα Ἡρωΐδα ! ὦ Νησιὰ χρυσᾶ Τρία μας !
 Σπέτσες ! Ὑδρα ! Ψαρά ! Τρία ὀλόφωτα ἀστέρια !
 Ἐγιασμένα κίερά, κεῖστε αἰώνια λατρεία μας ! —

Μύρια δόστε στὸ κάθε φιλιὰ γύρω αἰθήρια!
Μύριες πέστε στὸ κάθε τῆς Μάννας εὐχές!
Καὶ δροσίστε μούρανια τραγούδια, Ἐλευθέρια,
Χαρωπές, σκυθρωπές καὶ θλιμμένες ψυχές!
Κάθε κάβο, σπηλιά, κάθε βράχο, ἀμμονδιά,
Τραγουδάτε, πηδάτε, ὦ τρελλὰ τῶν Ἀνέμων παιδιά!

Ἦ ψυχὴ φλογερὴ κιάγιασμένα ἔσεις κύματα,
Ζαφειρένια, γλανκά, διαμαντένια, λευκά,
Δόστε μύρια γλυκὰ Νικητήρια φιλήματα
Στὰ Νησιάκια μας τᾶλλα, τὰ πειὸ γκαρδιακά:
Στὰ Νησιάκια ποῦ πλέουν, ποῦ καίουν καὶ καπνίζουν,
Στὰ θεώροατα, ἀνίκητα Κάστρα μας τᾶλλα,
Σὰν βουνὰ μαγικά, θρυλικά ποῦ ἀρμενίζουν
Κέλευτέρωσαν τᾶλλα Νησιά, τὰ Μεγάλα!...

ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ

Στὸ *Ναύαρχο*.

Ἵδρα Γιγάντια, ποῦ ἔλαμπες στὸ παιδικό μου μάτι
Σὰν κάποιος φάρος μαγικός, τῆς Θάλασσας Νικήτρα,
ᾠ Τουρκομάχα Δράκαινα καὶ Τουρκοκαταλύτρα,
Βράχε, Τυράννων φόβητρο, τῆς Δευτεριᾶς παλάτι!

ᾠραῖες Ἵδραῖες, λιγερὲς μὲ μάτια σὰν ἀχάτη,
Σὰν τῆς ἔληᾶς τῆς καρπερῆς τὰ βλογημένα φύτρα,
ᾠς κόρη, ἥρωογέννητη κιὼς μάννα, ἥρωογεννήτρα,
Μὲ περηφάνεια κάθε μιὰ βασίλισσας γεμάτη

Ἄπ' τὰ λευκὰ πεζούλια σας καὶ τᾶσπρα λιακωτά σας,
Στὰ βελουδένια κάθε μιὰ καὶ στὰ μεταξωτά σας
Καὶ τὰ χρυσᾶ μαντύλια σας στολόχαρο κεφάλι,

Ὅλες σας στήσετε χορό: γρηά, μάννα, κοπελλοῦδι,
Καὶ πέστε τὸ πρωτάκουστο στὸν κόσμο αὐτὸ τραγοῦδι.:
—«Μεγάλων Πάππων οἱ Ἐγγονοὶ γενῆκαν πειὸ Μεγάλοι!!...»

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΚΗ ΠΕΝΝΑ ΣΟΥ

Τί τάχα πρώτα ἀπ' ὄλα νὰ θαυμάσω,
ᾠ τῶν σεμνῶν Ἡρώων μας Κορυφή,
Τοῦ Κωνσταντίνου ἰσόθεη Μορφή,
Καὶ ποιά ἀρετὴ Σου ἀπ' ὄλες νὰ δοξάσω ;

Τὸ ξίφος Σου πῶς τάχα νὰ ὀνομάσω ;
Μὲ τί τὴν πέννα ἀκόμα τὴ σοφή,
Κάθε Σου λέξη, κάθε Σου γραφή,
Μὲ ποιὸν ἀπ' τοὺς ἀρχαίους νὰ παρομοιάσω ;

Ἄν τὸ σπαθί Σου σφύρα Ἡφαίστου μόνη
Στοῦ Ὀλύμπου ἐσφυρηλάτησε τὸ ἀμόνι,
Ἡ Νίκη ἀπ' τὰ χρυσᾶ της τὰ φτερά,

Μὴ σοῦδωσε τὴ μαγικὴ γραφίδα,
Ποῦ, γράφοντας, χαράζεις σὰν σὲ ἀσπίδα
Τῆς Σπάρτης λόγια ἀθάνατα, ἱερά ;

ΣΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

Γεννήθηκες με τὴν αὐγὴ τῆς Δευτεριᾶς, Πατέρα,
Καὶ τῆς Σκλαβιᾶς τὰ σύννεφα δὲν εἶδες τὰ βαρειά·
Μὰ μὲς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς, στήν πειρὸ κρυφὴ μεριά,
Κάποια λαχτάρα ἐλούφαζε, σὰν μυστικὴ φοβέρα.

Ἦταν τὸ μαῦρο φάντασμα τῆς Ἀραπιᾶς, ποῦ πέρα
Κιάπ' τὸ χωριό Σου ἐπέρασε, σιὸ δόλιο τὸ Μωρηά,
Καὶ κάποιο δάκρυ τῆ σεμνῆ Σοῦ ἐθόλωσε θωριά,
Σὰν σίχους γιὰ τοὺς Σκλάβους μας Σοῦ ἐδιάβαζα μιὰ μέρα.

Νά τη! ἡ στιγμὴ ποῦ ἐμάντεψα κέπιστεψα ἀπὸ Σένα,
Σέ, τῆς Μεγάλης Πίστης μας τὸ μέγα Χριστιανό,
Ποῦ κλείσες πρὸς τὸ αἰώνιο φῶς τὰ μάτια θαμπωμένα,

Τὰ ὠραῖα καὶ γήινα μάτια Σου με τᾶῦλα καὶ τὰ αἰώνια,
Βλέπεις τὸ μεσουράνημα τὸ θεῖο, τὸ φωτεινό,
Τῆς Δευτεριᾶς, ποῦ ἐπρόσμενες ὀγδόντα πέντε χρόνια!

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΟ ΚΑΛΛΑΡΗ

Ἔστερ' ἀπὸ τὴν ἔνδοξη Τριάδα, τὴ Μεγάλη,
Κοντὰ στὸ Γίγαντα τὸ Νοῦ, στὸν Μέγαν Ἄρχηγό,
Καὶ στὸ γενναῖο τὸ Ναύαρχον, ὕμνω τὸ στρατηγό,
Ποῦ σὰν Ρωμαίου παράστημα μὲς τὴ φωτιά προβάλλει.

Μὲ τὴν καρδιά τὴ πατρικὴ κρυφὰ ἢ καρδιά μου πάλλει
Καὶ τοῦ παιδιοῦ τὴν ἡρωϊκὴ θανὴ θρηνηῶ κ' ἐγώ·
Καὶ τὸν πατέρα βλέποντας, σ' ἔνα ἄλογο γοργό,
Νὰ τρέχει ἀδάκρυτος, ψυχρός, μέσα στὴ μάχη πάλι,

Τὸ στρατιώτη ψάλλοντας, θαυμάζω τὸν πατέρα,
Ἔμνω τὴ μάννα τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ Ἡρώα τὴ μητέρα,
Μὰ ἐσένα, ὦ Μάννα καὶ τῶν δυό, πειὸ πολὺ, Ἑλλάς μου, ἀκόμα!

Γιατί, σαυτὸ τὸν Πόλεμο, τὸ δείχνεις πάλι τώρα,
Πῶς εἶσαι αἰώνια τῶν Σοφῶν καὶ τῶν Ἄνδρείων ἢ χώρα,
Καὶ σεῖχε ἢ κοσμοκράτειρα δασκάλισσά της Ρώμη!

ΣΤΟ ΜΟΥΤΟΥΣΗ

Σὰν τῶν χρυσῶν ὀνείρων μας ἀγνάντεψες τὴ χώρα
Κεῖδες τῆς Ἑλλης τὸ Στενό, πελώριο, φειδωτό,
Τὸ πέσιμο θυμήθηκες Ἐκείνης τὸ φοικτό,
Καὶ τῆς Ἀργοῦς τὸ θρουλικὸ ταξεῖδι αὐτὴν τὴν ὥρα ;

Αἰῶνων πέντε ἀντιλαλεῖ τὸ κλάμα ἀκόμα τώρα
Καῖμα νὰ σκούζη ἀγροίκησες βουβά, σὰν βογγητό,
Τῆς ἔρμης τῆς Καλλίπολης, ἀχνίζοντας, χυτό,
Μὲς τῆς πανώρηας γύρω γῆς τὰ μαγεμένα δῶρα ;

Ἔπειτα, Ἀνδρεῖε, ἐγύρισες δακρύβροκτο τὸ βλέμμα
Στὴν Πόλη μας, στοῦ Γένους μας τὸ διαμαντένιο στέμμα,
Κεῖστέφτηκες τὸ Μάρτυρα στερνό μας Βασιληᾶ ;

Γιατὶ τὰ δάκρυα ; Μὲ παιδιὰ γιγάντια σὰν ἐσένα,
Τὰ μέρη αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὰ — τῶχει ὁ Θεὸς γραμμένα —
Καὶ πάλι σιῆς Μητέρας μας θάρθουν τὴν ἀγκαλιά ! . . .

ΣΤΟ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ

Σαράντα χρόνια ἐπέρασαν, Προφήτη καὶ Πατέρα,
Ἐπ' τὴ στιγμὴ ποῦ σάκουσα στὸ φλογερὸ Καμίνι,
Νὰ ψάλῃς τᾶγιο ράσο Του· κιὰπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη,
Μπρὸς μου σὲ φέρνει πάντα ὁ νοῦς, σὰν τότες, ἐκεῖ πέρα.

Στὸ βροντερό σου κήρυγμα, σὰν κεραυνοῦ φοβέρα,
Κᾶτι βαθειὰ μοῦ ἀνάλαμψε! κιᾶμα ἢ ματιὰ μου κλείνει,
Πάντα ἢ μορφὴ σου μέσα μου τὴν ἴδια λάμψη ἀφίνει,
Τὸν ἴδιο βρόντο ὁ στίχος σου σκορπίζει νύχτα μέρα.

Τᾶγιο δὲν ξέχασα Σχοινὶ — ποιὸς τῶχει λησμονήσει; —
Κεῖδῶ στὴν ἄρπα, σὰν θεϊκὸ νὰ τῶχω φυλαχτό,
Στὸν τόνο ἐκεῖνο τῆς χορδῆς ἔχω μαυτὸ ἀρμονίσει.

Καὶ τῶχω γιὰ κληρονομιά μεγάλη μου καϊώνια,
Ἐπ' τοῦ Ἑλικῶνα μας τὸν πειὸ χρυσόλαλον ἀητό,
Ποῦ τὰ Πινδάρια ἀνάστησε στὰ τωρινά μας χρόνια!

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ

ΧΟΡΟΣ ΑΠΟ ΝΑΥΤΕΣ

(ἐπάνω στὸ Μαγικὸ Καράβι καὶ στ' ἄλλα γύρω τὰ καράβια).

Αὔριο θάγιασον τὰ γλανκὰ νερά!
Τὸ κῦμα, κύττα! πῶς ἀνατριχιάζει!
Θαρρεῖς, τῆς Νίκης τὸ φουσοῦν φτερά,
Κάποια μεγάλη καὶ τρανὴ χαρὰ
Μᾶς ἐτοιμάζει!

Γύρω, τριγύρω λάμπουν τὰ Νησιὰ
Στὸ διαμαντοσπαρμένο μας τὸ Αἶγαϊο·
Καθένα μοιάζει, λές, σὰν μιὰ ἐκκλησιά,
Ποῦ καρτερεῖ μιὰ κάποια γιορτασιά,
Σὰν Πάσχα νέο!

ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ

(στο τραγοῦδι ποῦ ἀκούουν ἀπὸ τοὺς Ναῦτες, χορεύουν σὰν μαγεμένα).

Εἶμαστε ἀπὸ πρῶτα κιᾶγια κίερά,
 Τώρα ἑκατὸ χρόνια, δοξασμένοι Ναῦτες,
 Ἄπὸ τὰ μπουρλότα ποῦκαιαν τὰ Ψαρὰ
 Κιᾶπ' τὴ Σπέτζα κ' Ὑδρα κιᾶπ' τοὺς Στολοκάφτες
 Ἄλλη μιὰ φορὰ.

Ἀῦριο ξημερώνει μέρα λατρεμένη,
 Δυὸ φορές μεγάλη, δυὸ φορές τρανή·
 Μὲ λαχτάρᾳ ἢ Μάννα τήνε περιμένει,
 Καὶ θὰ μένη αἰώνια, Ναῦτες χριστιανοί,
 Δυὸ φορές κλεινή.

ΟΙ ΣΤΟΛΟΚΑΦΤΕΣ

(ἀπὸ τὰ σύννεφα. Μέσα στοὺς φωτοβόλους Ἕσκιους, στὴ μέση,
 φαίνεται μιὰ γυναίκεια μορφή).

Ἄπ' τὴ χρυσῆ Νησίδα τὴ Μακάρια,
 Μὲ φλόγινα, γιὰ δέτε μας! στεφάνια,
 Ἕρθαμε νὰ σᾶς δοῦμε, ὦ Παλληκάρια,
 Γεμᾶτοι ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια
 Ψηλά, ἀπ' τὰ οὐράνια!

Νὰ ἢ Τένεδος! Νὰ ἢ Χιό! Νὰ ἢ Μιτυλήνη!
 Καὶ ποιά δὲν ἐφωτίσαμε ἀπὸ δαῦτες
 Στὴν ἐποχὴ τὴν ξακουσμένη ἐκείνη
 Μὲ τοὺς δαυλοὺς ἐμεῖς οἱ Στολοκάφτες,
 Γενναῖοι μας Ναῦτες;

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

(βγαίνουν σὰν Γιγάντες ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ψηλώνουν μεσοούρανα. Σὲνα
 χορὸ φανταστικό, ὅλα τὰ Νησιά τοῦ Αἰγαίου, ἐκτὸς τὰ Δωδεκάνησα,
 στριφογυρίζουν ἐπάνω στὰ ζαφειρένια κύματα τοῦ Αἰγαίου).

Ὅλα τὰ κρογιάλια μας κιόλοι μας οἱ κάβοι
 Εἶδαν τὰ μπουρλότια σας, κάθε μιὰ ἀμμονδιά,
 Καὶ σᾶς ἐλατρέψαμε, σὰν θεούς, οἱ Σκλάβοι,
 Τουρκομάχοι ἀθάνατοι μάτρομη καρδιά
 Κήμιθέων παιδιά!

Σεῖς μᾶς ἐξυπνήσατε στῆς Σκλαβιάς τὰ βύθη,
 Σεῖς μᾶς ἐφυσήσατε κάποια νέα πνοή,
 Νέους παλμοὺς κιόνειρατα στὰ βαρειά μας στήθη,
 Ὡς ποῦ τώρα ἐγίναμε ἐλεύτεροι λαοί,
 Ἀπὸ σᾶς, ὦ θεοί!

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

(σιτέκουν μακρὰ ἀπὸ τὸ χορὸ τῶν ἄλλων Νησιῶν, λυπημένα
καὶ δακρύβροχτα).

Μόνα ἔμεῖς τὰδέροφια σας μένουμε καὶ πάλι
Ὅρφανὰ κιὰπόκληρα, στήν ἀπελπισιὰ
Καὶ μακρὰ ἀπ' τῆς Μάννας μας τὴν πανώροχα ἀγκάλη,
Μόνα ἔμεῖς, τὰ δύστηνα Δώδεκα Νησιά,
Μὲ τὰ μύρια κάλλη.

Μὴ κέμεῖς δὲν ἤμαστε γέννημα καὶ θρέμμα
Ὅλα τῆς Ἑλλάδος μας; Κῖδια ἔμεῖς διαμάντια
Μιὰ φορὰ δὲν ἤμαστε στὸ χρυσό της στέμμα,
Σὰν ἑσᾶς ποῦ λάμπετε γύρω μας κιὰγνάντια,
Μῖδιο κέμεῖς αἷμα;

ΜΙΑ ΦΩΝΗ

(σὰν κεραυνὸς ἀκούεται πέρα ἀπὸ τὰ Νησιά τὰ ἐλεύθερα, σὰν νὰ
βγαίνει ἀπὸ ἠφαιστειο, ψηλά, ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῶν Ψαρῶν).

Ἄπὸ τούτη τὴν ἔνδοξη ράχη
Κιὰπὸ τοῦτα τὰ δλόμανρα βράχη,
Ὅ Νησιά σκλαβωμένα, ἀπ' ἀνάροχα,
Κὴ δική σας ἀνθεῖ λευτεριά
Κιὰπ' τὰ νέα τῶν Ναυμάχων βλαστάρια
Κιὰπὸ κάθε τῆς Γῆς μας μεριά!

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ

(ἀκούουν τὴ Φωνή, μὲ μιὰ βαθειὰ συγκίνηση καὶ σὰν μεθυμένοι, θαρροῦς, ἀπὸ κάποια Διονυσιακὴ χαρὰ. Στὸ τέλος, ξεσποῦν ὅλοι, τραγουδῶντας τὸν Ὑμνο τῆς Ἐλευτεριάς. Οἱ Στολοκάφτες, ψηλά, στὰ νέφη, δακρῦζουν, ἀπὸ θεϊκὴ περηφάνεια καὶ μαζὺ μὲ τοὺς Ναῦτες ψάλλουν).

Χαῖρε Ἑλλήνων, θεὰ Ἐλευτεριά!

ΧΟΡΟΣ ὨΚΕΑΝΙΔΩΝ

(Γοργόνες, Σειρήνες, Νηρηίδες καὶ Τριτώνες, ἐπάνω σὲ μαργαρίνες κόχες. Πλήθη ἐνάλια τριγύρω τους σχίζουν τὰ γαλανὰ καὶ ἀπαλὰ κύματα. Στὴ μέση, φαίνεται ἓνα δελφίνι καὶ καβάλλα ἐπάνω του ἓνα Πνεῦμα κρατῶντας μιὰ λύρα. Εἶνε ὁ Ἀρίων, ὁ μάγος ἀοιδός, ποῦ συνοδεύει τὸ χορὸ τῶν Ὠκεανίδων).

Παιδιὰ γιγάντια τῶν Προμηθέων,
Αἰώνια, ἀθάνατη θάσαι Φυλὴ
Θεῶν καὶ Ἡρώων καὶ Ἡμιθέων!
Πάντα θὰ δρέπετε τᾶγιο φιλὶ
Παντοῦ τῆς Νίκης κέδῶ στὸ Αἶγαῖον.

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ (ὅλοι μαζὺ).

Πάντα δικό μας θᾶνε τὸ Αἶγαῖον!

ΟΙ ΣΤΟΛΟΚΑΦΤΕΣ

Γενηὰ γενναία γονηῶν γενναίων!

ΧΟΡΟΣ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ

Δικό σας πάντοτε! Ποῦσαι Μυκάλῃ;
 Ποῦσαι Ἀρτεμίσιο; Θεία Σαλαμῖς;
 Δῆμνο, ἀνατρίχιασε! Δόξα μεγάλη!
 Ποῦ αὔριο θὰ ψάλλουμε γύρω σου ἔμεῖς
 Μαργαροστόλιστες καὶ μὲ κοράλλι!

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ (ὅλοι μαζύ).

ᾠ μέρα ἀθάνατη! μέρα μεγάλη!

ΟΙ ΣΤΟΔΟΚΑΦΤΕΣ (ἀπὸ ψηλά).

Θὰ πολεμήσουμε κἔμεῖς! κἔμεῖς!

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ

(ψάλλοντας ἀκόμη, τριγυρίζουν τὸ Μαγικὸ Καράβι, σὰν δελφίνια).

Πάνω στὰ κύματα τὰ Ποσειδώνεια
 Καράβια ἀρμάτωσαν σὲ κάθε χώρα
 Μύρια, περήφανα, μυριάδες χρόνια
 Μὰ δὲ σὲ μοιάζουνε κανένα ὡς τώρα!
 Καράβι, ἀνίκητο γιατί εἶσαι αἰώνια;

Πές μας! τὴ δύναμη κι αὐτὰ τὰ κάλλη
 Νὰ δώσῃ ἀνθρώπινη μποροῦσε γνώση;
 Καράβι ἀθάνατο, ποιά θεία, μεγάλη
 Χάρη σέπρoίκισε μὲ τόλμη τόση,
 Ὡσὰν νὰ σέχουνε Θεοὶ ἀρματώσει;

ΜΙΑ ΦΩΝΗ

(ἀπὸ τὸ κατάρτι τοῦ Μαγικοῦ Καραβιοῦ, ποῦ, θαρρεῖς, ποῦ βγαίνει ἀπὸ στόματα μυριάδων Ἀγγέλων. Ἔχουν σιτὴ μέση τὴν ψυχὴ τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτη).

Ψυχὴ Μεγάλῃ τῶχει στοιχειώσει,
 Καῖμα καὶ δάκρυ ποῦχυσαν Σκλάβοι!
 Νίκη καὶ Δόξα τῶχει ἀρματώσει,
 Τὸ Μαγικό μας αὐτὸ Καράβι,
 Ποῦ σὰν ἠφραίστειο πλέει, καίει, κι ἀνάβει!

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ

(ἀπὸλα γύρω τὰ καράβια, ἀκούοντας αὐτὰ τὰ λόγια πέφτουν ὅλοι γονατιστοί. Ἀρχίζει νὰ βραδυνάζῃ καὶ οἱ Στολοκάφτες ἀπὸ πάνω ἀστράφτουν, σὰν ἀστέρια φωτεινὰ καὶ μεγάλα. Ὁ Χορὸς τῶν Ὠκεανίδων, θαμπωμένος ἀπὸ τὴ λάμψη, ἀκούει μὲ συγκίνηση τὴν προσευχὴ ποῦ μυριόστομη ἀνεβαίνει στὸν οὐρανὸ ἐπάνω σιὰ φτερὰ τῶν Ἀγγέλων. Τὰ Νησιά, σιτὸ σκοτάδι ποῦ πέφτει, φαίνονται σὰν γιγάντιες σκιές, σὰν στοιχειωμένα κι αὐτὰ καράβια ποῦ καπνίζουν. Ὅλα ζωντανεύουν, ἐμψυχώνονται, προσεύχονται μαζὺ μὲ τοὺς Ναῦτες.

Δός μας αὔριο τὴ νίκη, ὦ Σταυρέ μου!
 Ἄκου αὐτὴ τὴ θερμὴ μας εὐχὴ,

Τοῦ πανάγιου, ᾧ Προστάτη, Πολέμου,
 Ποῦ ὡς στοὺς θόλους τοῦ Πλάστη ἀντηχεῖ!
 Τῶν Ἑλλήνων χρυσῇ παντοχῇ
 Σὺ εἶσαι αἰώνια, ᾧ Θεέ μου!

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(ὅπως ἐφάνη ἄλλοτε στὸ Μεγάλο Κωνσταντῖνον, φαίνεται καὶ τώρα
κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, ἐπάνω ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια).

ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ

(γονατισμένοι ὅπως εἶνε, βλέποντας τὸ θᾶμα, ἀλλαλάζουν).

Ὁ Σταυρός! Πάνω ἐκεῖ στὰ Στενά!
 Ὡσανά! Ὡσανά! Ὡσανά!

ΟΙ ΣΤΟΛΟΚΑΦΤΕΣ,

ΟΛΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ, ΚΑΙ Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ

(ψάλλουν καὶ αὐτοὶ ὅλοι μαζύ).

Ὡσανά! Ὡσανά! Ὡσανά!

Εἶνε νύχτα. Πέφτουν γὰ κοιμηθοῦνε. Μὲ τὰ χρυσᾶ φτερὰ τῶν
 Ὀνειρῶν ἔρχονται στὸν ὕπνο τους ὅλοι οἱ Στολοκάφτες καὶ οἱ
 δοξασμένοι Ναυμάχοι τῶν περασμένων χρόνων καὶ τοὺς προλέγουν
 τὴ μεγάλη νίκη τοῦ Σταυροῦ. Ἀκούεται μία φωνή, σὰν ἐπουράνιος
 ὕμνος, ποῦ σβύνει πέρα ἐκεῖ, πρὸς τὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ).

Ὡσανά! Ὡσανά! Ὡσανά!

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΓΑ

Ἄλβιον, ἀνάσανε βαθειά! Τὸ ἱστορικό σου κρῖμα:
Τῆς Πάργας μας τὸ πούλημα στὸ Νέρωνα-Πασᾶ,
Ἡ Λευτεριά τὸ ξέπλυνε καὶ μὲ φτερά χρυσᾶ
Σοῦ κράζει: «Τὼκεάνιο κυβέρονα ἐσὺ τὸ κῦμα!»

Τῶν Παργινῶν τὰ κόκκαλα ποῦ τᾶχουν ρίξει χῦμα,
Κῆ ξένη γῆ τὰ σάπισε χωρὶς κεροδοσά,
Ἐνῶ τὸ ἀγέρι ἐλεύτερο τριγύρω τους φουσᾶ,
Μένα τριγμὸ σοῦ στέλνουνε συχώριο ἀπὸ τὸ μνημα.

Μάννα Μεγάλων Ποιητῶν, τῆς Θάλασσας Νικήτρα,
Διαφέντρα καθενὸς Νησιοῦ, τῆς Κύπρου Κυβερνήτρα.
Ποῦ τῶνομά σου σέβονται σὲ κάθε Γῆς μεριά,

Τέχνη, Σοφία καὶ Γράμματα, Πολιτικὴ καὶ Νόμοι,
Σῶλα Μεγάλη Ρήγισσα! Μὰ πειὸ Μεγάλη ἀκόμη,
Ὅταν στοὺς σκλάβους τοὺς Λαοὺς σκορπᾶς τὴ λευτεριά!...

ΤΟ ΡΗΜΑΔΙ

Στάχτη, μαυρίλα καὶ καπνός. Δὲν εἶνε μάχη
Τουρκαρβανίτη ἐπέρασε τὸ ἄγριο ποδάρι.
Καὶ τὸ χωριὸ ποῦ ἀπλώνονταν στὴν ἀητορράχη,
Στὴ σμαραγδένια τῶν πυκνῶν ἐλάτων χάρι,
Τώρα, γιὰ δές! ρημάδι, νέκρα, πίσσα, βράχοι!

Τὰ γάργαρα σκεπάστηκαν νερά. Ἡ βρυσσοῦλες,
Μέσα στὰ σπλάχνα, ἀκοῦς, τῆς γῆς βουβὰ νὰ κλαῖνε,
Σὰν μοιρολόγια ἀδάκρυτα, ποῦ λέν μαννοῦλες,
Σὰν νυχτοπούλια τῶν δασῶν, ποῦ θρήγους λένε,
Κι ἀντιβογοῦν τὸν πόνο τους ψηλὰ ἢ ραχοῦλες.

Καμμιά ζωή! Καμμιά πνοή! Στὰ ἐρείπια γύμνια.
 Τρίξιμο ξύλων στὰ ξερὰ τὰ ἀποκαΐδια
 Τοῖχοι μισόγεργοι. Σκεπὲς σκιστές. Ψοφίμια
 Ἐπὶ ἄλογα, πουλερικά, γελάδες, γίδια,
 Καὶ σκόρπια πτώματα παιδιῶν, παρθένων τίμια.

Τὸ ἐκκλησιδάκι — ὦ τὸ λευκὸ τὸ ἐκκλησιδάκι! —
 Μὲ δίπλα του δυὸ τρία κελλιά, σὰν μοναστηῖρι,
 Σὰν στέμα ἐπάνω ἀπ' τῶμορφο τὸ χωριουδάκι,
 Σωριάστη ὀλόμαυρο κιὰυτό. Σὰν θυματηῖρι
 Καπνίζει, λές, σὰν νὰ βλογάῃ σὲ κοιμητηῖρι!

Τουρκαρβανίτες πέρασαν. Ἀνάθεμά τους!
 Κατάρρα καὶ ξεκλήρισμα! Δρόμους, αὐλάκια,
 Πεζούλια, λάκκους, θὰ τοὺς δῆς μαῖμα γεμάτους.
 Χίλιοι διαβῆκαν κιᾶφησαν μύριους θανάτους.
 Καμμιά ζωή; Καμμιά πνοή; Νά! τὰ κοράκια!...

ΑΘΗΝΑ!

Στὸν ἀγαπητὸ φίλο μου Ἄδωνιν Κύρου.

Τώρα ποῦ ἡ Ἑλλάς μας σύσσωμη ταράζεται
Ἄπ' τῶν νικῶν της τὰ πρωτάκουστα τὰ θούρια
Κιὰπ' τῆς Γῆς ὅλης τοὺς λαοὺς θαυμάζεται
Γιὰ τῶν παιδιῶν της τῆ Διονύσια φούρια,
Ποῦ παίρνει πολιτεῖες τρανές κιἄπαρτα ρίχνει φρούρια·

Πῶς Σὲ λατρεύω, Ἀθήνα, πόλη αἰώνια,
Τοῦ Λόγου καὶ τῆς Τέχνης πάνσοφη Γεννήτρα,
Καὶ πρὶν ἀπὸ τῶν θρύλων, ὡς τῆς Κλειοῦς, τὰ χρόνια,
Ἄπὸ τὰ Κόδρια κιὼς τὰ Μαραθώνεια,
Τῆς Πανελληνίας τῆς Φυλῆς Μεγάλῃ Κυβερνήτρα!

Θεοὶ Σέχτισαν καὶ θεοὺς ἐγέννησες,
 Ἄστν θεόχτιστο καὶ Πόλη θεοπλάστρα,
 Καὶ πρώτη Ἐσὺ τὰ βλέμματά σου ἀτένισες
 Στὰ θεῖα μυστήρια καὶ στὴ γῆ καὶ σιᾶστρα
 Σὺ, τῶν Σοφῶν καὶ τῶν Ποιητῶν φιλόστοργη Βυζάστρα!

Νικοῦσες; Καὶ τοὺς κόσμους ἐλευτέρωνες
 Στοὺς Μαραθῶνες, στῆς Πλαταιές, στῆς Σαλαμῖνες!
 Μιλοῦσες; Καὶ τοὺς ἄγριους τοὺς ἡμέρωνες!
 Ἐτραγουδοῦσες; Μάγευες καὶ τῆς Σειρῆνες!
 Φιλοσοφοῦσες; Καὶ τὸ νοῦ στοὺς οὐρανοὺς ἐφτέρωνες!

Ἄ! στὸν καιρὸ Σου ἐκεῖνο τὸν Αἰσχύλιο,
 Ποῦλαμψε κ᾽έσβυσε γοργά, καθὼς κομήτης,
 Καθένα σπίτι Σου ἄξιζε βασίλειο,
 Σὰν ἓνας βασιληᾶς καθένας Σου πολίτης
 Κ᾽ένας μονάχος Σου σοφός, σὰν ὅλη τὴν ὑφήλιο!

Μὲς τὸν καιρὸ τῆς φτώχειας καὶ τῆς γύμνιας Σου,
 Τῆς Γῆς ἢ πειὸ περήφανες μεγαλουπόλεις,
 Δὲ Σοῦ ἄρπαξαν καὶ δὲ φοροῦν τὰ τίμια Σου,
 Τὰ ὑπέρλαμπρα στολίδια, τὰ συντριμια Σου,
 Τὸ καύχημα καὶ θησαυρὸ τῆς Οἰκουμένης ὅλης;

Ναὸς κάθε βουνό Σου! Κιόλοι οἱ βράχοι Σου,
 Πάνθεα Κυκλώπεια, θαρρεῖς, καθένας μοιάζει,
 Γιὰ κάθε τρόπαιο, θρίαμβο, κλέος, μάχη Σου
 Κήρῳ, ποῦ τὰ φτερά τῶν χρόνων δὲν τρομάζει
 Καὶ μὲ τὸ διάβα πειδὸ πολὺ τῶν αἰώνων Σὲ δοξάζει.

Πέφτουνε θρόνοι, πόλεις, ἔθνη μύρια,
 Κόσμοι, λαοί, θεοί, φυλές, θρησκευεῖς ἀκόμη·
 Μὰ τῆς ἀθανασίας Σου τὰ μυστήρια
 Κοὶ θεῖοι καὶ μυστικοὶ τοῦ Κλίματός Σου νόμοι
 Μονάχα ἐδῶ θαματουργοῦν κιόῦτε σαυτὴ τὴ Ρώμη.

Ἐκεῖ ποῦ πέφτεις, σὰν θεὰ ἀνασταίνεσαι,
 Σὰν τὸν Ἄνταϊο, ποῦ νέα ζωὴ παίρνει ἀπ' τὸ χῶμα.
 Αἰώνια θάλλεις· κἂν ποτε μαραίνεσαι,
 Ὑμῆττια μοιάζεις δύση καὶ θὰ ραίνεσαι
 Πάντα ἀπ' τῶν μενεξέδων του τὸ δροσερὸ τὸ χρῶμα.

Πῶς Σὲ λατρεύω, Ἀθήνα, πόλη αἰώνια,
 Τῆς Νίκης καὶ τῆς Δόξας ἠρωϊκὴ Γεννήτρα,
 Καὶ πρὶν ἀπὸ τῶν θρύλων, ὡς τῆς Κλειοῦς, τὰ χρόνια,
 Ἀπὸ τὰ Κόδρια, ὡς τώρα αὐτά, τὰ Μακεδόνεια,
 Τῆς Πανελληνίας τῆς φυλῆς Μεγάλῃ Κυβερνήτρα!

Καὶ μὲς τοῦ Χρόνου τὸ ἄπειρο τὸ στάδιο,
Κιᾶν πέσουνε τῆς Τέχνης Σου ὄλα τὰ μνημεῖα,
Αἰώνια θᾶνε ἀσάλευτο Παλλάδιο,
Ποῦ δὲ θὰ τρέμη δύναμη τῆς Γῆς καμμία,
Τῶν Λόγων Σου ἡ ἀθάνατη, χρυσῆ κληρονομία!

Σ Π Α Ρ Τ Η !

Τώρα δὲ βλέπεις βλοσυρὰ καὶ μὲ τῆς ζήλειας βλέμμα
Τὴν Πόλη τὴν ἀθάνατη, στῆς Δόξας τὴν κορφή,
Τὴ μαγεμένη Ἀθήνα μας, τὴν πρώτη σου ἀδερφή,
Νὰ λάμπη πάλι, σὰν καὶ πρὶν, μὲ Πανελλήνιο στέμμα.

Τώρα κυλιέται ὀλόχαρο τοῦ Εὐρώτα Σου τὸ ρέμα
Καὶ τῶν Ἡρώων Σου κάθε μιὰ περήφανη μορφή
Μὲς ἀπ' τῆς ροδοδάφνης του λέει μὲ χαρὰ κρυφή:
« Τῆς Σπάρτης εἶνε ὁ Δούκας μας τὸ σιδερένιο θρόεμμα!

» Τὴν ἴδια ἀσάλευτη μὲ μᾶς φορεῖ κιαυτὸς ἀσπίδα,
» Βλαστάρι τοῦ Ἀγησίλαου κέγγόνι τοῦ Λεωνίδα,
» Καὶ τοῦ Δυκούργου κί' Ἀγιδος τὸ φρόνημα κρατεῖ

» Κιᾶν τὸ Ἄστυ τῶν τροπαίων Του φωτίζουν τὰ στεφάνια,
» Μὰ ἡ Σπάρτη νοιώθει μυστικὴ τιμὴ καὶ περηφάνεια,
» Γιατὶ ἀπὸ αὐτὴν ἐβύζαξε τὴν κάθε μιὰ ἀρετή! »

ΣΤΟΥΣ ΕΥΖΩΝΟΥΣ

Ὅχι! δὲ φτάνουν καὶ φτερά Πινδαρικῶν Παιάνων
Στῆς ἀητορράχες, στῆς κορφές τῶν θεώρατων βουνῶν,
Ἐκεῖ, σὰ βάρη τῶν νεφῶν ψηλὰ τῶν γαλανῶν,
Γιὰ νὰ σᾶς ψάλω, ὦ Δυνατοὶ κιῶ σκιάχτρα τῶν Τυράννων!

Ἄνδρεῖα παιδιὰ τῶν Αἰτωλῶν, Δωριέων κι' Ακαρνάνων,
Βλαστάρια τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκείνων τῶν κλεινῶν,
Ποῦ κιὰπ' τῆ Γῆ γεννήθηκαν κιὰπὸ τὸν Οὐρανόν,
Αἶμα χτυπάει στῆς φλέβες σας τῶν ἡμιθέων Τιτάνων.

Σῶλους τὸ φόβο σπέρνετε στὸ φτερωτό σας δρόμο
Καὶ μόνο ζοῦν, σὰν ἀδελφοί, κοντά σας οἱ ἀητοί,
Ποῦ ὀλημερις τριγύρω τους σᾶς βλέπουν δίχως τρόμο.

Κεῖνὸ τρομάζω, παίρνοντας στὸ χέρι μου τὴ λύρα,
Νὰ πῶ τὴν ὑπεράνθρωπη, τὴ θεία σας ἀρετή,
Μὰ νοιώθω κάτι ἀνθρώπινο σὰ λόγια μου τὰ στεῖρα!

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΣΟΥ!

Στὸν Προϋπουργό.

Ἐσὺ εἶσαι ὁ μόνος Δυνατὸς — εἶν' ἡ παγκόσμια γνώμη—
Κεῖσαι ὁ ἀντιπρόσωπος Φυλῆς μεγάλης καὶ τρανῆς,
Ἀθάνατης κῆρωϊκῆς, δαιμόνιας καὶ κλεινῆς,
Ποῦ μᾶς θυμίζει καὶ τῆς τρεῖς: Ἀθήνα, Σπάρτη, Ρώμη!

Σεγέννησαν οἱ μυστικοὶ τοῦ Κλίματός μας νόμοι:
Τοῦ Ὀρίζοντος, ποῦ ἄλλος Λαὸς δὲν ἔλαχε κανεῖς,
Τῆς Φύσεως τῆς ἀστείρευτης καὶ ὠνια φωτεινῆς
Σὲ Πνεύματα καὶ σὲ Ἥρωας καὶ σὲ Ἡμιθέους ἀκόμη.

Ἐσὺ εἶσαι ἐμεῖς κ' ἐμεῖς ἐσὺ! Στὸ ἄστρο Σου χρόνια ἐλπίζω,
Προτοῦ φανῆ, μοῦ ἐφώτισε τὴ μαντικὴ μου λύρα
Καὶ πρὶν ἀκόμα ἀνυψωθῆ, τὴ δόξα του σαλπίζω.

Καὶ τώρα ποῦ μεσουρανεῖ μὲ μαγικὴ λαμπρόδα,
— Ἄμποτε ἐκεῖ πολύχρονο νὰ τὸ κρατήσῃ ἡ Μοῖρα! —
Ἐκεῖνο ψάλλοντας, ὑμνῶ τὴ Μάννα μας Ἑλλάδα!

Ο ΝΕΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

Στὸ σεβαστὸ πολίτευτὴ κύριον
Δ. Ράλλη

“Όταν τὰ λόγια ἐβρόντηξες ἐκεῖνα, σὰν φοβέρα,
Κάτω ἀπ’ τοὺς θόλους τῆς Βουλῆς, ποῦ πάντα ἀντιλαλεῖ
“Όνειρα, πόθους καὶ παλμούς, ποῦ νοιώθει ὅλη ἡ Φυλὴ,
Πόσο βαθειὰ μοῦ ἀντήχησαν σιὰ στήθη μου, ὦ Πατέρα!

“Άλλη ἐποχὴ ξανάστησες, σὰν ἀστραπή, ἐκεῖ πέρα,
Τὴν πειὸ τρανὴ τῆς Δόξας μας, πειὸ ὠραία καὶ πειὸ ψηλὴ,
Κεῖδα, σὲ μιὰ σὰν ὄνειρου χρυσοῦ φεγγοβολή,
Πῶς ἔζησα γιὰ μιὰ στιγμή μιὰ Σαλαμίνεια ἡμέρα.

“Άπ’ τὸ νησι τῆς Αἴγινας, σιὴ βάρκα Σου, μοῦ ἐφάνης,
Σὰν τὸν ἀρχαῖο τὸν Δίκαιον μὲς στὸ στενὸ πῶς φτάνεις,
Νὰ δώσης στὸν Θεμιστοκλῆ τὸ τίμιό Σου τὸ χέρι

Κεῖγώ, ποῦ πάντα ἐλάτρευα τὰ θεῖα ἐκεῖνα χρόνια,
Εἶπα: «ὦ Μητέρα τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Μεγάλου αἰώνια,
Στὸν οὐρανὸ εἶσαι τῶν Ἑθνῶν τὸ πειὸ μεγάλο ἀστέρι!...»

ΣΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ ΜΟΥ

Παπποῦ, θυμᾶσαι — ὦ τὰ χρυσᾶ μου χρόνια! —
Σὰν ἔψαλες τὸ Γέρω τοῦ Μωρηά,
Κάθε γιορτή, σὲ κάθε μιὰ μεριά,
Πῶς δάκρυζα κέστέναζες αἰώνια;

Θυμᾶσαι, ὅταν στή μαύρη καταφρόνια,
Βουβή ντροπή μᾶς πλάκωνε, βαρειά,
Μοῦλεγες τὴν ἀρχαία παλληκαριά
Καὶ γιὰ τὰ θάνατά σας τὰ μηλιόνια;

Θυμᾶσαι ἀκόμα τὸ κρυφό σου τάμα:
Ἄν στήν Πατρίδα γίνῃ κάποιο θάμα,
Νὰ ρθῶ σὶ τὸν τάφο νὰ σὶ τὸ ψάλω ἐγώ;

Κῆρθα, παπποῦ! Τώρα οἱ δικοί μας χρόνια
Ἐθάμπωσαν καὶ τὸν Κολοκοιτρώνη
Ἄκόμα, τὸ Μεγάλο Σου Ἄρχηγό!

ΠΑΛΜΕΡ ΝΙΟΥΜΠΟΛΤ

ὦ σύ, ποῦ μᾶς ἀνάστησες τὰ περασμένα χρόνια,
Τοῦ Ἀγῶνός μας τὴ θρυλική, πανύμνητη ἐποχή,
ὦ τελευταῖε Φιλέλληνα, καὶ πρῶτε στήν ψυχή,
Ἔστερ' ἀπὸ τοῦ ἡμίθεου τοῦ Βάρδου, τὴ Βυρώνεια·

Σὺ τὴ σεμνὴ παράδοση λαμπρύνεις τὴ Γλαδσιώνεια,
Ποῦ κάθε ἐλεύτερη καρδιὰ σὸν κόσμον θ' ἀντηχῆ
Καὶ τῶν ἱερῶν δογμάτων του τὴν ἅγια ἐκείνη ἀρχή·
Τὰ δίκαια τὰπαράγραπτα, τὰνθρώπινα καὶώνια.

Καὶ μαῖμα σὺ τὰ ἐσφράγισες μαρτυρικό, πανάγιο,
ὦ μιᾶς Ἰδέας ἀθάνατης τὸ τιμημένο Σφάγιο,
Παιδὶ τῶν φιλελεύτερου λαοῦ τῶν Βρεττανῶν!

Ἢ Ἑλλάς κιό Μπάϋρον μὲ χλωρὸ σὲ στεφανώνουν φοίνικα
Κὴ λύρα μου, μὲ θούρια τῆς δόξας σου καλλίνικα,
Μνημεῖο σου στήνει αἰώνιο στὴ γῆ τῶν Ἀθηνῶν!

ΣΤΟ ΒΑΡΔΟ ΒΑΣΙΛΗΑ

Μέσα σαυτό τόν Πόλεμο τόν Ἅγιο καὶ Μεγάλο,
Κοντὰ στοῦ Στρατηλάτη μας τῆ θρυλικῆ Κορφή,
Σὺ τῆ χορδῆ τοῦ θαυμασμοῦ δονεῖς τὴν πειὸ κρυφῆ
Κιάπ' τοὺς Συμμάχους μόνο Ἐσὲ στῆ λύρα μου θὰ ψάλω.

Γιατὶ ἔχεις κᾶτι Ὀμηρικό, ποῦ δὲν τὸ βρίσκω σᾶλλο,
Κεῖνε δικοὶ Σου ὁ Νέστορας κιὸ Ἀλκίνοος ἀδερφοί.
Ἐχεις Ποιμένος τῶν λαῶν τὴν ἐπικὴ μορφή
Καὶ κᾶτι ἀρχαῖο, γαλήνιο μὲς τῶν μαχῶν τὸ σάλο.

Κᾶτι ἀπ' ἀηδόνη κιὰπὸ ἀητὸ σιὰ λόγια πάντα σμίγεις
Καὶ τὴν καρδιά μου καὶ τὸ νοῦ σὲ στοχασμοὺς ἀνοίγεις
Μὲ μιὰ ἀπ' τὸ μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ γλυκύτερη λαλιά·

Βάρδε τῶν Μαύρων τῶν Βουνῶν, ἐνὸς λαοῦ Πατέρα,
Μικροῦ λαοῦ Ρήγα Τρανέ, μὲ σκῆπτρο καὶ φλογέρα,
Σ'Ἐσένα τὸ φιλόσοφο θαυμάζω Βασιληᾶ!...

ΜΙΑ ΝΕΡΑΪΔΑ

Ἐγγόνι τοῦ Πετρόμπεη, μικρή μας Μπουμπουλίνα,
Ἡ Μάνη σου τινάζεται κῆ Σπέτζα μου σκιριτᾶ·
Ὅπως τοῦ κρίνου ἀναλαμπή μὲς τᾶγρια τὰ σπαρτιά,
Στὸν Πόλεμό μας ἔσπειρες κάποια ὠμορφιάς ἀχτίνα.

Ἀναγαλλιάζει ἀπὸ χαρὰ κῆ μάννα σου ἢ Ἀθήνα
Καὶ τᾶγαλμα τοῦ Μπάϋρον κιαὐτὸ σὲ χαιρειτᾶ·
Ἡ σιάση σου ἢ λακωνικὴ στοὺς στίχους του ἀπαντᾶ,
Ἄν κῆνας αἰῶνας πέρασεν ἀπὸ τὰ χρόνια ἐκεῖνα.

Κόρη σεμνή τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὴν καρδιὰ Ἀμαζόνος,
Μιάς χρυσαυγῆς ξημέρωμα κένος ἐνδόξου αἰῶνος,
Ὅλη ἢ Ἑλλάς σὲ τραγουδεῖ σὲ κάθε της γωνιά·

Ἡ Μοῦσες στήνουνε χορὸ γιὰ σὲ στὸν Ἑλικῶνα
Κόλοι θὰ λέν μπρὸς στὴ χρυσῆ πεντάμορφή σου εἰκόνα:
«Ἄπ' τὴ νεραϊδογέννητη ξεφύτρωσε Γενηά!...»

ΒΛΑΣΙΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Τὰ πρῶτα φτερουγίσματα τῶν παιδικῶν μου χρόνων,
Ποῦ τὰ θυμᾶμαι μὲ στοργή καὶ θὰ τοὺς λαχταρῶ,
Τὰ ἐδέχτη τὸ κοντῦλι Σου θερμὰ τὸ φλογερὸ
Καὶ τῆς ζωῆς ἐφύσησες μέσα σαυτὰ τὸν τόνον.

Σὰν ἄφησες τὴν Πόλη μας, ἦρθες ἐδῶ μὲ πόνον
Καὶ μέναν πόθο ἀκοίμητο, μεγάλο, σθεναρό,
Νὰ ὑψώσης Πάνθεο τῆς Θεᾶς - Ἀλήθειας φωτερό,
Καὶ χτίσης νέα Ἄγια Σοφιά στὴ γῆ τῶν Παρθενόνων.

Καὶ δρόμους νέους μᾶς ἀνοιξες στὰ ἐρείπια τῶν εἰδώλων,
Ποῦ ἐγκρέμισε τὸ ἀτρόμητο, γιγάντιο Σου σφυρὶ
Καὶ τὰ σκοτάδια ἐσκόρπισες μὲ φάρο φωτοβόλον.

Κᾶτι σ' Ἐσένα δὲ χρωστοῦν ἢ δάφνες τῆς Πατρίδος,
Καὶ κᾶτι οἱ δοξασμένοι μας, οἱ τωρινοὶ καιροί,
Τοῦ Λόγου, ὃ πατριάρχη μας, σκηπτοῦχε τῆς Γραφίδος;

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

ὦ λιτανεία μυριόνεκρη, στὸν Τύμβο σου,
Ποῦστησα μὲς τὰ στήθη μου βαθειὰ γιὰ σένα,
Ἡρώες, πεσμένοι γιὰ τὸν Ἅγιο Ἀγῶνά μας,
Μὲ τὰ Τιάνεια τὰ κορμιὰ τὰ ἐδῶ κέκεϊ σπαρμένα

Στὸν Τύμβο, ποῦ σᾶς ἔχτισα μᾶσάλευτα
Θεμέλια, ἀπὸ τοῦ Λόγου τὸν ἱερὸ γρανίτη,
Κιάρμους καὶ στήλες ἢ ψυχὴ μου τᾶδεσε
Πειὸ στέρεα κιὰπ' τὸ Λέοντα τὸν Ἱερολογίτη

Ποῦ πέρα, ἐκεῖ, στὸν κάμπο τῆς Χαιρώνειας
 Τώρα μουγκρίζει ὀρθὸς γιὰ σᾶς ἀπ' τὴν κολῶνα
 Καὶ στὸ βαρὺ του ἀντίλαλο ἐξυπνήσανε
 Ἡ Μοῦσες ἀπ' τὸν Παρνασσὸ κιὰπὸ τὸν Ἑλικῶνα

Στὸν Τύμβο σας, κυτιᾶτέ με! προσεύχουμαι,
 Μεγάλοι Μάρτυρες, παιδιά Μεγάλης Μάννας,
 Κιὰντὶς κεριά, ψαλμοὺς καὶ μοσκολίβανο,
 Σᾶς θυματίζω μὲ σεμνοὺς καὶ ταπεινοὺς Παιάνας!

Μπιζάνι! Γιαννιζά! καὶ Σαραντάπορο!
 Φάροι, ποῦ θὰ φωτίζουν ὅλους τοὺς αἰῶνες,
 Τέτοια κεριά σᾶς πρέπουν, Γιγαντόψυχοι,
 Ποῦ νὰ θαμπώνουν ἢ Πλαταιᾶς κιὰκόμη οἱ Μαραθῶνες!

Ψαλμοὺς γιὰ σᾶς; Ποιὸς νοιώθει τέτοια δύναμη;
 Τέτοια φτερά ποιὸς κέρνα φορεῖ τοῦ Ἰκάρου;
 Καὶ ποιά θὰ πῆ τὰ Κλέα σας λύρα Αἰσχύλια;
 Τὰ Τρόπαια ποιὸς Ὅμηρος καὶ φόρμιγγα Πινδάρου;

Μόνες ἢ Ἐννηὰ Παρθένες — τάχα ἀκούσανε
Τὸ γαῦρο μούγκρισμα ποῦ ἀφίνει τὸ Λιοντάρι; —
Ὅλες μαζὺν θὰ στήσουνε τὰ Ἡρώά σας
Μῆχο, μὲ χρῶμα, μὲ χαλκό, μὲ σίχο, μὲ λιθάρι!

Καὶ μόνη ἢ Μάννα, ἀντὶ γιὰ μοσκολίβανο,
Ἡ δοξαστή σας Μάννα, ἢ μυριορφανεμένη,
— Τάχα ποῦ θ' ἄβρη δάση ἀπὸ δαφνόκλαρα; —
Μαυτὰ καὶ μὲ τὸ δάκρυ της αἰώνια θὰ σᾶς ραίνη!

ΟΙ ΔΟΥΡΥΦΟΡΟΙ ΤΟΥ

Στοὺς ἡρωϊκοὺς καὶ σοφοὺς φίλους μου
κ. κ. Β. Δούσμανην καὶ Ι. Μεταξᾶν
συνταγματάρχη καὶ λοχαγὸ τοῦ Ἐπιτελείου.

“Ὅσο κιᾶν πίσω κρύβεστε σιὸ Μέγα Στρατηλάτη,
Ἄστέρια ἐσεῖς σιὴ Δόξα Του κοντὰ τὴ φωτεινὴ,
Σὰν γύρω ἀπὸ τὴ λάμψη του πλανῆτες σκοτεινοί,
Μὲ τῆς ψυχῆς μου σᾶς θωρῶ τὸ ἀλάθειο τὸ μάτι.

Τὴ μετριοφροσύνη σας, μὲ σεβασμὸ γεμάτη
Ἡ λύρα μου, ποῦ συγκινεῖ κάθε ἀρετὴ σεμνή,
Ἔστερ’ ἀπὸ τὰ τρόπαια τοῦ Κωνσταντίνου ὑμνεῖ
Στῶν μαγικῶν παιάνων τῆς τὸλόχρουσο παλάτι.

Κιᾶν, δορυφόροι, σβύνετε σιῆς Νίκης του τὰ θάμψη
Καὶ τὸ ἄρμα Του τὸ Ἀχίλλειο, σὰν Ἐπερίωνος, λάμψη,
Θάρσῃ καιρὸς — τάχα θὰ ζῆ κιὸ Βάρδος νὰ τὰ πῆ; —

Ποῦ θᾶστε ἐσεῖς τοῦ ξίφους Του τὰ πειὸ τρανὰ διαμάντια
Κιᾶλλοῦ πετῶντας, πειὸ μακροῦ, καὶ μὲ φτερὰ γιγάντεια,
Τῶν κεραυνῶν Του θὰ γενῆ καθεὶς σας ἡ ἀστραπή!...

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Σὲ μιὰ στιγμή, σὰν ἀστραπή, κατώρθωσες, τεχνίτη,
Καὶ μὲ τὸν ἀσυνείδητο τῆς τέχνης σου φακό,
Νὰ πλάσης ἀριστούργημα πολὺ πειὸ μαγικό,
Ἐπὶ τὸ χρῶμα, ἀπ' τὸ χαλκὸ καὶ ὠνιο, σὰν γρανίτη.

Καὶ παρασταίνεις γελαστὸ τὸν Κρητὰ Κυβερνήτη,
Νὰ δίνῃ χέρι πύρινο κέγκάρδια πατρικὸ
Καί, σὰν στοῦ Θρόνου τὸν ἀητό, νὰ λέῃ, τὸν ἡρωϊκό:
«Σ' Ἐσὲ μαντεύω τῆς Σκλαβιάς τὸ Μέγα καταλύτη!»

Ἐνα σεμνὸ χαμόγελο τοῦ Ἡρώος ἢ ὄψη δείχνει
Καὶ δίχως ἔπαρση καμμιὰ σὴ γῆ τὸ μάτι ρίχνει
Καὶ τὸ λοφίο σάλεψε, λές, τὰ φτερά του μόνον!

Τεχνίτη, ἀδελφώσες μὲ νοῦ, μὲ δύναμη καὶ χάρη,
Τὸν Κυβερνήτη τὸ σοφὸ καὶ τῶν μαχῶν τὸν Ἄρη,
Τὸ Πνεῦμα καὶ τὸν Ἡρωα: τῶναιρο χίλιων χρόνων!..

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΗ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ

Πάνου σένος θεώρατου ψηλοῦ βουνοῦ τὰ βράχη,
Ποῦ σύννεφα δὲ λείπουνε ποτὲς ἀπ' τὴν κορφή,
Ποῦ δὲ φνιτρώνει οὔτε ἔλατο στὴ χιονισμένη ράχη,
Κάθεται κάποιος Γίγαντας μὲ πύρινη μορφή.

Τὸν λένε Πόλεμο· καὶ ζοῦν μαζύ του δυὸ παρθένες,
Μιὰ μαύρη καὶ μιὰ γαλανή, στὰ βάθη μιᾶς σπηλιᾶς,
Ἐδυὸ νεράϊδες κόρες του, ἢ λευκοφορεμένες,
Ἐμιὰ μὲ δάφνης στέφανο κῆ δεύτερη, μέληᾶς.

Τὴ μιὰ τὴ λένε Δευτεριά, τὴν ἄλλη λέν Εἰρήνη,
 Αὐτὴ τὸν κάμπο λαχταρεῖ κέκείνη τὸ βουνό·
 Πάντα στὴ γῆ τὸ μάτι τῆς πλανᾶ τὸ μαῦρο ἐκείνη
 Κιαὐτὴ τὸ βλέμμα τὸ γλαυκὸ ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Ἡ μιὰ ποθεῖ νὰ κατεβοῦν, νὰ μάσουνε λουλούδια
 Καὶ τῆς φλογέρας τὸ σκοπὸ νὰκούσουν χαρωπές·
 Τῆς ἄλλης τὴν ψυχὴ μεθοῦν τῶν κεραυνῶν τραγούδια
 Καὶ τῶν ἀητῶν οἱ κλαγγασμοὶ κῆ οὐράνιες ἀστραπές.

Τάχα, ἀπ' τῆς δυὸ πεντάμορφες παρθενικές του κόρες,
 Ποιὰν ὁ πατέρας ἀγαπάει μὰγάπη πειὸ κρυφή;
 Αὐτὴ, ποῦ τῆς ἀνθρώπινες πάντα κυτιάζει χῶρες,
 Ἡ μὴ τὴν ἄλλη, ποῦ θαρρεῖς ἀγγέλων ἀδελφή;

Τὴν ἴδια νοιώθει λατρευτὴ καὶ γιὰ τῆς δυὸ λαχτάρα,
 Μὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους κάθεται μακρὰ, ποῦ δυσπιστεῖ
 Καὶ πάντοτε ἔχει τῶν θεῶν εὐχὴ του καὶ κατάρα,
 Τὸ τόξο του ὀλοτέντωτο στὸ χέρι νὰ κρατῆ...

Ο ΓΑΡΙΒΑΛΔΙΝΟΣ

Στὸν ἡρωϊκὸ καὶ ποιητικὸ φίλο μου
Ἄλεκον Βραχνὸν
ἀξιωματικὸ τῶν Γαριβαλδινῶν

Τοῦ Εὐρώτα κόρες κἔφηβοι, τριγύρω στὸ ἅγιο χῶμα,
Μὲ ροδοδάφνης στέφανα πιασιῆτε στὸ χορὸ
Κῦμνους τονίστε δωρικούς με τόνο βροντερό,
Ποῦ κιό Ταῦγκετος ψηλὰ νάντιλαλήση ἀκόμα!

Στοῦ Δρίσκου ἂν ἔπεσε τῆ γῆ τὸ ἡρωϊκό του σῶμα,
Ποῦ τὸν ἀρχαῖο μοῦ θύμιζε τῆς λεβεντιᾶς καιρό,
Μὰ τῆ μουσόθρεφτη ψυχὴ μαζύ σας τῆ θωρῶ,
Νὰ χύνῃ στὸ τραγοῦδι σας ζωὴ, φωτιὰ καὶ χρῶμα!

Ὡ τῆς χρουσῆς του κιᾶξιας καὶ τιμημένης Μοίρας!
Στὴν ἴδια μάχη ἐπέσατε κέκεϊ στὴν ἴδια γῆ
Τῆς Σπάρτης ὁ τραγουδιστῆς κιό Βάρδος τῆς Κερκύρας!

Κοί δυό σας Γαριβαλδινοί, καλλίνικα ξεφτέρια,
Τυρταῖοι κοί δυό, με τὴν αὐτὴ σᾶς ἐξυμνῶ στοργή,
Σὰν δίδυμα στὸν οὐρανὸ τοῦ Ἀγῶνος μας ἀστέρια!

Ο ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ

Στὸ διπλωματοῦχο σπουδαστὴ τῆς Ἀκαδημίας
Κ. Τσικλητήρα.

Ἐφηβε ὦραϊε κιάντάξιε στὴ Πραξιτέλεια σμίλη,
Ποῦ τὴν Ἑλλάδα ἐδόξασες παντοῦ σὸλη τὴ γῆ,
Μιᾶς ἄλλης ἄλκιμης γενηᾶς ἐσὺ ἦσουν χαραυγὴ
Καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Νίκης μας ἢ πειὸ μεγάλη στήλη.

Σὰν ἔκλεινες καμμιὰ φορὰ στὸ μάθημα τὰ χεῖλη,
Ἐγὼ δὲν ἀπελπίστηκα σέκεινῃ τὴ σιγή,
Κεῖμάντενα, πῶς κᾶπου ἄλλοῦ τὸ μέλλον σόδηγεῖ,
ᾠ μαθητὴ, κιᾶλλη Θεὰ πῶς στήν ψυχὴ σοῦ ὠμίλει.

Καὶ πέθανες μὲ τὴ στολὴ τὴν τίμια στὸ κορμί σου,
Ποῦ μόνο ὁ Χάρος νίκησεν, Ὀλύμπιε Νικητὴ,
Ποῦ ὅλος ὁ κόσμος θαύμαζε τὴ φτερωτὴν ὁρμὴ σου.

Στὸ χῶμα, ποῦ δὲν ἔνοιωθε τὸ ἀνάλαφρό σου βῆμα,
Ὅσα παιδιὰ κιᾶν ἔκλαπεν ἢ Μάννα ἢ λατρευτὴ,
Καὶ δάκρυα καὶ δαφνόκλαρα θὰ σοῦ σκορπάει στὸ μνήμα!

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ

Στὸν ἡρωϊκὸν Ἰλαρχο καὶ φίλο μου
Βασ. Καψαμπέλη

Δυὸ μεγάλους ἔρωτες ἔνοιωθες αἰώνια
Μέσα σιῇ λεβέντικῃ κιώμορφῃ ζωῇ
Καὶ μαυτοὺς ἐπέρασες ὅλα σου τὰ χρόνια,
Ἄπ' τὰ πρώτα νειάτα σου σιῇ στερνῇ πνοῇ.

Καὶ τὴν πρώτη ἀγάπη σου ποιὸς δὲν τὴν ἐμάντευε
Ἄπ' τὸ γαῦρο βῆμα σου καὶ ἀπ' τὸ λάβρο βλέμμα,
Ὅταν σὲ πρωτόβλεπε καὶ σὲ πρωταγνάντευε,
Τοῦ γενναίου τοῦ πάππου σου πειὸ γενναῖο θρέμμα;

ὦ! πῶς τὴν ἐλάτρεψες τὴ γλυκεῖα Πατρίδα σου!
— Τάχα τὸ μαντεύετε, στίχοι μου φτωχοί; —
Ἦταν μόνη ἀγάπη σου κῆταν μόνη ἐλπίδα σου,
Τὸ φτερό σου, τὸ νειρο κι ὅλη σου ἡ ψυχὴ.

Καὶ γιαυτὴν ἀγάπησες καὶ γιαυτὴ μονάχα
Μιὰ ἄλλη ἀγάπη ἀτίμητη, τὸ ἄλογό σου ἀκόμα.
Μὴ κιαυτὴ τρισεύγενη δὲν ἦτανε τάχα;
Μὴ γιαυτὴ δὲν ἔπεσες σιῆς Τιμῆς τὸ χῶμα;

ΤΕΠΕΛΕΝΙ!

Ὅπου κιᾶν εἶσαι, Δευτεριά, σταμάτησε,
Κάμπο, νησί, βουνὸ κιᾶκρογιαλιὰ
Καὶ τὰ φτερά Σου τὰ κεραύνια κράτησε
Καὶ μιὰ στιγμὴ ξεκούρασέ τα πλειά!

Ἄπ' τὰ μεγάλα καὶ χρυσᾶ παλάτια Σου,
Κάθε σου Πάνθεο, κάθε σου Ἐκκλησιά,
Στρέψε, ὦ θεά, τὰ ὀλόγλανκα τὰ μάτια Σου
Κιᾶπὸ τοῦ Αἰγαίου τὰ μαγικὰ νησιά,

Καὶ στὸ Μπιζάνι ἂν εἶσαι, πῶχεις στέμμα Σου,
 Τὸ πειὸ τρανό Σου ἀπ' ὅλα τὰ διαμάντια,
 Στρέψε τὸ ἀστραπηβόλο τώρα βλέμμα Σου
 Καὶ κύττα ἓνα μικρὸ χωριὸ ἀπ' ἀγνάντια!

Τὸ Τεπελένι! Ἐπὸ τὰ Ἡράκλεια κλέα Σου
 Εἶνε τὸ πειὸ μεγάλο καὶ τρανό,
 Πειὸ τίμιο ἀπ' τὰ πετράδια στὴ ρομφαία Σου
 Κι' ἀπ' ὅλα Σου τὰ τρόπαια πειὸ κλεινό.

Ἐκεῖ, μιὰ μέρα ὁ Τύραννος γεννήθηκε,
 —Ἀνάθεμα σ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα!—
 Ἐκεῖ ἀπὸ γάλα κόκκινο ἀναστήθηκε,
 Ἐπ' τὴν καταραμένη του μητέρα.

Ἡ γέννα ἐκεῖ τῆς Χάμκως ἢ Νερώνεια,
 Μὲς σὲ Ταρτάρια σπάρθηκε σπηλιά
 Κεπέρασε τὰ παιδικὰ του χρόνια
 Στὴν τίγρινη τῆς μάννας του ἀγκαλιά.

Συντροφία δὺ τοῦχε χαρίσει ἢ μάννα του,
Τὸν Τρόμο γιὰ νὰ παίζη καὶ τὴ Φρίκη
Κοντάρι του, τὸ δρέπανο τοῦ Θάνατου
Καὶ κάμπο, νὰ θερίζη, τὸ Γαρδίκι!

Μὰ τώρα, μὲ τὸν ἅγιο Σου τὸν ἔρωτα,
Ποῦ κάθε σίγμα τῆς σκλαβιάς ξεπλένει,
Τὰ βήματά Σου ἐκεῖ τὰ χρυσοφτέρωτα,
Στρέψε, ὦ θεά, σὸ ἀνόσιο Τεπελένι!

ΣΤΟΝ ΕΣΣΑΤ ΠΑΣΣΑ

Αἷμα στῆς φλέβες σου Ἕλληνας βράζει, μοῦ λέν, λιοντάρι,
Κιᾶν ὁ παπποῦς σου ἀρνήθηκε μιὰ μέρα τὸ Χριστὸ
Καὶ τὸνομα τῆς Μάννας μας τὸ θεῖο καὶ δοξαστό,
Μὰ εἶσαι καὶ σὺ τοῦ Πύρρου μας ἡρωϊκὸ βλαστάρι!

Τῆς δάφνης ἂν δὲν ἔδρευες τὸ τίμιο τὸ κλωνάρι,
Μὰ τὸνομά σου ἐγίνηκε σὸλη τῆ Γῆ γνωστὸ
Καὶ πάντοτε στὰ χεῖλη μας θὰ μένη σεβαστό,
Κιᾶν ἐνικήθης, ἔπεσες σὰν ἄξιο παλληκάρι.

Τοὺς λύκους τοὺς Τουρκαλβανούς, ἀνδρεῖτε σὺ, δὲ μοιάζεις,
Καὶ τῆς παρθένες, τὰ παιδιά, τοὺς γέροντες δὲ σφάζεις,
Οὔτε κιᾶπάνθρωπη ψυχὴ δὲν ἔδειξες κιὼμῆ

Τὴν τόλμη σου δὲν ἔδειξε κανένας Τοῦρκος ἄλλος,
Κιᾶν εἶσαι ἐχτρός, ἀντίπαλος ἐφάνηκες μέγας
Καὶ τᾶρματα παράδωσες, σὰν ἄντρας, μὲ τιμῆ!

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΓΙΑΝΝΙΩΤΕΣ

Τὴν ὥρα ποῦ ἐδεχτήκατε τὸ Μέγα Στρατηλάτη
Μὲ μιὰ χαρὰ ἀνυπόκριτη στὸ τούρκικο τζαμί
Κι ἀκόμη μὲ λαμπρότερη κιὰπ' τοὺς Ρωμηοὺς τιμῇ,
Ἄπ' τὸ φτωχὸ καλύβι σας στὸ πλούσιο τὸ παλάτι

Τάχα κέσεῖς δὲ νοιώσατε μὲς τὴν ψυχὴ σας κᾶτι;
Κᾶτι βαθύ, σὰν ἔνστικτο, καὶ κᾶποια κρύφια ὁρμή,
Ποῦ μέσα ἐγοργοσάλευε, σέκείνη τὴ στιγμή,
Καὶ σὰν ἐνθύμηση παληὰ σᾶς θόλωνε τὸ μάτι;

Αὐτὴ ἡ φωνή, ποῦ ἐξύπνησε μὲς τὰ βαρειά σας στήθη,
Τουρκογιαννιώτες ἀδελφοί, στῶν ὕπνων σας τὰ βύθη,
Αὐτὴ ἡ λαχτάρα, ποῦ βουβὰ τὰ σπλάχνα σας κινεῖ,

Καὶ νοιώθετε στὴ λευτεριά τὸν ἴδιο μὲμᾶς πόνον,
Εἶνε τὸ κλάμα τὸ πικρὸ τῶν δόλιων σας προγόνων,
Τοῦ Ἑλληνικοῦ σας αἵματος ἡ ἀκοίμητη φωνή!...

ΣΤΗ ΤΟΥΡΚΙΑ

Μὲς τὴν Εὐρώπη σῆσταιλεν ὁ Πλάστης μας, σὰν μπόρα,
Μὲ δυὸ φτερά: τὸν "Ολεθρο μαζὺ καὶ τὴ Σφαγὴ
Καὶ σὰν βραχνᾶς ἐπλάκωσες τὴν ὠμορφη τὴ γῆ
Καὶ τῶν χρυσῶν ὀνείρων μας τὴ δοξασμένη χώρα.

Ἦταν βουλή Του μυστικὴ· γιὰτὶ σαυτὴ τὴν ὥρα,
Ποῦ ἐφάνης σὰν κατάρα Του καὶ σὰν χαλάστρα ὀργή,
Εἶχε ἀπ' τὴν ἅγια Πόλη Του σηκώση τὴν στοργή
Κἀπὸ τὴ γήϊνη τὴν Ἐδὲμ τὰ θεϊκά του δῶρα.

Αἰῶνες πέντε ἐπέρασαν καὶ σοῦπε: «Ἦρθαν τὰ χρόνια!
Στὸν Ἄδη πάλι γύρισε, σὴ μαύρη σου σπηλιά,
Στὰ φοβερά τὰ τάρταρα, τὰ στύγεια, καταχθόνια!»

Καὶ φεύγεις μὲ τὴ θεϊκὴ κιἀμείλικτη κατάρα
Στὴ χώρα τὴν ἀνήλιστη, νὰ μὴ γυρίσης πλειὰ
Κεμεῖς θὰ ζοῦμε ἐδῶ χωρὶς τῆς φρίκης τὴν λαχτάρα!

ΟΙ ΔΥΟ ΣΟΥΛΤΑΝΟΙ

Στὴν αἱματόβρεχτη Σταμπούλ ζοῦν δυὸ Σουλτάνοι τώρα,
Ὁ Αἰχμάλωτος κιὸ Παδισάχ. Τοὺς δυό, τοὺς ἔχει φέρει
Τοῦ Ὀλέθρου ὁ ἀμείλικτος θεός, νὰ δώσουνε τὸ χέρι,
Κἔσμιξε ὁ Ἀθῶος τὸν Ἐνοχο στῆς συμφορᾶς τὴ μπόρα.

Ἀντίκρου οἱ δυό, στὴν τρομερή, τὴν κρίσιμη αὐτὴν ὥρα,
Ὁ Δαίμονας καὶ Ἀγαθός: ὄχιὰ καὶ περιστέρι.

Ἐκεῖνος, μὲς τὰ μαῦρα του τὰ στήθη τώρα χαίρει
Καὶ στὸν ἐχθρό του δίνοντας τῆς πείρας του τὰ δῶρα,

Τοῦ λέει: «Μὴνόμεσαν φονηᾶ. Μὰ ἂν εἶχα ἐγὼ τὸ στέμμα,
Πάλι πειὸ λίγο θᾶχυνα, παρ' ὅσο χύνεις αἷμα.
Φυλακισμένος πειὸ καλὰ νᾶμενες σύ, Μεχμέτη!...»

Δακρύζει ἐκεῖνος· κιὸ Χαμίτ, ποῦ μοιάζει, λές, μὲ μπόγια
Κιοὶ λόγοι του, μὲ τῆς Τουρκιᾶς τὰ μαῦρα μοιρολόγια,
Κρυφογελάει ἐνῶ, σκυφτός, λέγει ὁ Μεχμέτ: «Κισμέτι!...»

ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΝΕΚΡΟ

*Ἀφήσετε τὰ δώματα τὰ αἰδέρια,
Διδύραμβοι, Ὕμνοι, Δούρια, Ὠδές, Παιάνες,
Μὲ τὰ τραγούδια τώρα τὰ ἐλευθέρια
Κι ἀκούστε, ὡς δρηνολογοῦν ἢ δηβερὲς καμωάνες!*

*Μὲ τὰ φτερά τῆς Ἀρμονίας ωετᾶτε
Ἐτὸ βράχο τὸ σεμνὸ τῆς δείας Παλλᾶδος
Κι ὄλα μὲ μιὰ φωνὴ κεραῦνια κρᾶτετε
Τὰ Πνεύματα τὰ θάνατα τῆς μάννας μας Ἑλλάδος!*

Τοῦ Κόδρου πρῶτα τὴν ψυχὴν ἠτήσετε,
Ποῦ ἐσάνω ἄω' τὸ Ἄστν βτερουγίζει αἰώνια
Κιόλους τοὺς Βασιληάδες του σαγώσετε,
Νάβήσουνε τοὺς τάφους των ἄω' τὰ σανάρχαια χρόνια!

Λαγώσετε μὲ τὰ χρυσᾶ σας κέρατα
Κάδε Ἄρχοντα σοῦ σέδανε γιὰ τὴν Πατρίδα
Ἐόγα τῆς σανελληνίας Ἰῆς τὰ σέρατα,
Μὰ ἄω' ὄλους μὴν βεχάσετε τὸν Ἡρωα Ρεωνίδα!

Μ' Αὐτὸν καὶ τὸ σανένδοφο τὸ Ἐθάγιο,
Τὸν τελευταῖο μας Βασιληᾶ τὸν Ἀθιναῖο,
Μωροστὰ ἄσὸ τὸν στρατό σας τὸν σανάγιο,
Ἐὰν γιάνεια μυριόνεκρη, σετάβετε σὸ Πιγαῖο!

Καὶ στὸ Δερμαῖο τὸν κόγω σταματήσετε,
 Κιὰκούγοντας τῆς ωένδιμες, δνητῆς καμωάνες,
 Ἐσεῖς Δεοί, χορὸ τῆς Νίκης στήσετε
 Μὲ ὕμνους, ῶδες, διδύραμβους καὶ δούρια καὶ καιάνες!

Καὶ σέναν ἦχο οὐράνιο καὶ καισίγυσο,
 Τὸ Βασιγῆνᾶ δοξάζοντας, καιδεῖς ἄς ψάλλῃ:
 «Τὸ Μέγα Μακεδόνα μοιάζεις Πίγισσο!
 Γοννὸς Μεγάλος ἄφησες μιὰ Γέννα καιὶὸ Μεγάλη!»

К Р Н Т Н

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

[Τὸν ἀπήγγειλα στὸ μνημόσυνο τῶν Ἡρώων τοῦ Ἀρκαδίου
στὴ Μητρόπολη τὸ 1909].

Στὸν ἀγαπητὸ φίλο καὶ συνάδελφο
Ι. Δαμβέργη

ὦ πνεῦμα τῆς Ἐλευτεριᾶς ἀθάνατο,
Ποῦ πρῶτα ἀπὸ τῆς Ἰδης βγῆκες τὸ βουνὸ
Ματέλειωτην ἀρχὴ καὶ τέλος ἀναρχο,
Σπαθὶ στὸ χέρι καὶ στὸ μάτι κεραινό·

Μένα σου βλέμμα φλόγισε τὰ στήθη μου
Δάβρο διθύραμβο στὴν Κρήτη μας γὰ πῶ
Καὶ τοὺς νεκρούς της ἤρωες μὲ τὴ φόρμιγγα
Νὰ τοὺς ὑμνήσω μὲ Πινδάρῳ σκοπό.

Πεντάμορφη σὰν τὴ μητέρα τοῦ Ἔρωτος
 Κιόλόφωτη σὰν τὸν χρυσοῦν ἀποσπερίτη
 Μῆνα φιλὶ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Θάλασσας
 Γεννήθηκες Βασίλισσα τῆς Μεσογείου, Κρήτη!

Ἄπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη τὴν πρωτόπλαστη
 Τὰ Πνεύματα τριγύρω τὰ Ὠκεάνια
 Στοὺς Τρίτωνες καβάλλα σέκαμάρωναν
 Κιὰπὸ κοράλλια σοῦπλεκαν καὶ μάργαρο στεφάνια.

Ἄπὸ τὴν πρώτη χρυσαυγὴ ποῦ ἐπρόβαλλες,
 — Τάχα γιὰ εὐχὴ σου τῶχες ἢ κατάρρα ; —
 Ὅλοι οἱ Θεοὶ κιῶλοι οἱ Ἥρωες κιῶλοι οἱ Ἡμίθεοι
 Κιῶλοι οἱ λαοὶ νοιώθουν γιὰ σὲ λαχτάρρα.

Ὅλοι οἱ Θεοὶ γιὰτὶ στοὺς μάγους κάμπους σου
 Φαντάζονταν πῶς ζοῦσαν μὲς τὰ Ἠλύσια
 Ὅλοι οἱ λαοὶ γιὰτὶ τὰ περιγιάλια σου
 Χαμογελοῦν μὲ κάλλη παραδείσια.

“Ολοι οί λαοί τοῦ κόσμου σὼνειρεύτηκαν
Στὸ πρῶτο τῆς ζωῆς των παραμῦθι,
Ποῦ γιὰ τὸ μαγικὸ Νησι τοὺς ἔλεγε
Ἄκόμα ἀπὸ τῆς μάνας των τὰ στήθη.

Ἄκόμα καὶ στὰ χρόνια τάνιστόρητα,
Μὲς τῶν αἰῶνων τάναστρα τὰ σκότη,
Ἐλαμπες σὺ κιάνθοῦσες στὸ Ἄρχιπέλαγος
Στὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς σοφίας πρώτη.

Σέσένα ἔταξείδεναν οἱ φιλόσοφοι
Κοί ποιηταὶ σέσένα ἐρχόνταν πρῶτα,
Ὡσὰν σεμνὸ προσκύνημα τοῦ Πνεύματος,
Νὰ δοῦν τῶν μυστηρίων σου τὰ φῶτα.

Πολλοὺς αἰῶνες πρὶν μεσουρανήσουνε
Ἡ δίδυμες τῆς Δόξας ἀδελφάδες,
Σπάρτη κι Ἀθήνα, ἐσένα σέδοξάζανε
Οἱ τρεῖς σοφοί σου ἐκεῖ Βασιληάδες.

Τὸν Ἄρχοντα τῆς πρώτης σὺ τὸν ἔμαυες,
 Νὰ φέρῃ τέτοιους νόμους σὴν πατρίδα,
 Τέτοια παιδιὰ νὰ θρέψῃ γιγαντόκορμα
 Ποῦ ἀσάλευτο εἶχαν κάστρο τὴν ἀσπίδα.

Σέσέ, σὰν σὲ πηγῆς φωτὸς ἀστείρευτη,
 Ποτίστηκε τῶν νόμων του τὸ νᾶμα
 Ὁ Νομοθέτης - Βασιληᾶς κῆ χώρα του
 Τῆς πειθαρχίας ἐγένηκε καὶ τῆς ἀνδρείας τὸ θᾶμα.

Σέσέ τῶν Ἀθηνῶν τὸ βασιλόπουλο,
 Ἄντις γιὰ δόξα θᾶβρισκε τὸ μνηῆμα,
 Μᾶνοιξε δρόμο μὲς ἀπ' τὸ Λαβύρινθο
 Μὲ τῆς σοφῆς βασιλοπούλας σου τὸ νῆμα.

Καὶ μήπως μόνο πάνσοφη ἦσουν Ρήγισσα;
 Νεραΐδα μὴ τῆς Ὠμορφιᾶς μονάχα;
 Μύριων ἠρώων γεννήτρα μὴ δὲν ἦσουνα;
 Τῆς Ἱστορίας τὸ στόλισμα δὲν εἶσαι τάχα;

Τάχα τοῦ κόσμου οἱ τύραννοι ἂν σέσκλάβωσαν,
Μὴν ἔσκυψες ποτέ σου τὸ κεφάλι ;
Τὸ βδελυρὸ τους πόδι κιἂν σέπάτησε,
Ἄνίκητη, ἀνυπόταχτη δὲν ἔσηκώθης πάλι ;

Εἶνε ἢ Ἀριάδνη σύμβολό σου αἰώνιο
Καὶ στοὺς χρυσούς σου χρόνους καὶ στοὺς μαύρους,
Ποῦ παρασταίνει τὴν αἰώνια ἀνδρεία σου
Καὶ τῆς σκλαβιάς ὄλους νικάει τοὺς Μινωταύρους.

Ἄράπης, Φράγκος, Τοῦρκος κιἂν σέμόλυνε
Κεμάρανε τῆς γῆς σου ὄλα τὰ φύτρα,
Δὲν εὐωδιάζει πάλι τὸ ἅγιο κλίμα σου
Μάνθους καὶ μὲ χρυσόμεηλα καὶ κίτρα ;

Ποιὸς βάρβαρος, ποιὸς τύραννος, ποιὸς ἄρπαγας,
Ἔχει πειὰ θάρρος νὰ σὲ πάρῃ σκλάβα,
Ἄφοῦ κάθε βουνό σου κρύβει ἠφαίστειο,
Κάθε ἐκκλησιά σου τοῦ Ἀρκαδίου τὴ λάβα ;

Τὴ λάβα ἐκείνη, ποῦ μᾶς καίει τὰ στήθη μας
 Κιᾶσβεστο φέρνει στήν ψυχὴ μας πόνο,
 Ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποῦ θὰ πάrouμε
 Τὴν Ἐκκλησιὰ μας τὴ Μεγάλῃ μόνο.

Ποιὸς ἀλυσσίδες νέες νὰ πλέξη σκέπεται,
 Ὅχι στήν κόρη τῆς Ἐλευθεριᾶς, — σιὴ Μάννα, —
 Ποῦ κάθε παλληκάρι της καὶ Γίγαντα
 Κάθε της γέρος κρύβει ἓνα Τιτάνα;

Ποιός, τάχα, ποιὸς κοιτάει νὰγγίξη χῶματα,
 Μὲ κόκκαλα καὶ μαῖμα ζυμωμένα,
 Ποῦ νύχτα μέρα σκιὲς ἡρώων ἐκδίκηση
 Ζητοῦν μὲς ἀπ' τὰ μνήματα τὰ στοιχειωμένα;

Ἐκδίκηση ζητοῦν! Καὶ θὰ τὴν εὔρουνε,
 Τὴν ἄγια ἐκείνη τῆς Νεμέσεως ὄρα
 Οἱ Μάρτυρες ποῦ ἐπέσανε στὸ χῶμα σου,
 Καὶ στήν πανώρηα τοῦ Ἀλεξάνδρου χῶρα.

Κιόταν σημάνη ή ώρα ή μυριοπόδητη,
Σάν κεραυνός, στή θεϊκή καμπάνα,
Ποιά θά μποδίση δύναμις ανθρώπινη
Τήν άγκαλιά της νά σοῦ ανοίξη ή Μάννα;

Κιάπ' τὸ φιλί σας θά ξυπνήση ὁ αντίλαλος
Μύριων τροπαίων σὲ πέλαγα καὶ σὲ ὄρη
Κῆ Μάννα θά σηκώση ὀρθὸ τὸ μέτωπο
Κοντιὰ στήν ἡρωίδα της τὴν Κόρη!

Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΦΕΚΙ ΤΟΥ

[Κατὰ τὸν ἀφοπλισμὸ τῶν Κρητῶν στὰ 1898]

— «Γιατὶ βογκᾶς, πατέρα μου, σαυτὴν ἐδῶ τὴν ἄκρη,
Ἄφοῦ ἐκεῖ κάτου στήγουνε τὰδέλφια σου χορό;
Στέκει σὲ μάτι ἐλεύτερο νὰ χύνη τώρα δάκρυ;
Γιατί κινεῖ τὸ χεῖλι σου παράπονο πικρό;
Πρώτη φορὰ τὸ σιῆθος σου τὸ νοιώθω νὰ στενάζη,
Νὰ τρέμουνε τὰ χέρια σου, τὸ μάτι σου νὰ σιάζη!»

— «Εἴκοσι χρόνια πέρασαν, περήφανο τουφέκι,
Ποῦ μέρα νύχτα σὲ κρατῶ πιστὰ στὴν ἀγκαλιά·
Στὰ χέρια μου γινόσουν βροντὴ κι ἀστροπελέκι
Στοὺς τρεῖς πολέμους ποῦκανα μὲ τᾶπισα σκυλιά.

Μάννα, πατέρα και παιδιά τάχασα σὲ μιὰ μέρα,
 Δὲν ἔχω τίποτες· ἐσὺ μοῦ μένεις μοναχό,
 Καὶ μοῦ ἐκδικήθηκες παιδιά καὶ μάννα καὶ πατέρα,
 ὦ θησαυρέ μου ἀτίμητε, τουφέκι μου φτωχό!

«Εἵκοσι χρόνια, ποῦκλεια τὸ ἀντί μου στὸ τραγοῦδι,
 Γιὰ νᾶχω μόνη μουσικὴ τὴν ἄγρια σου λαλιά·
 Σὰ νειὸς κέγῳ δὲν ἔκοφα ποτέ μου ἓνα λουλοῦδι,
 Γιατὶ εἶχα τὸ μπαροῦτι σου γιὰ μόνη μου εὐωδιά.
 Δὲν ἔβαλα προσκέφαλο ποτὲ στὴν κεφαλὴ μου,
 Γιατὶ εἶχα ἐσένα στήριγμα στῆς ράχες τῶν βουνῶν.
 Κιόταν τῆς νύχτες ἔστελνα ψηλὰ τὴν προσευχή μου,
 Μὲ τὸν καπνὸ τὴν ἔσπρωχνες νὰ πάη στὸν οὐρανόν.
 Καὶ τί δὲν ἦσουνα γιὰ μὲ μὲς στῆς σκλαβιάς τὰ σκότη!
 Τὸ φῶς μου, τὸ τραγοῦδι μου κῆ ἀγάπη μου κῆ νειότη.

Στὰ δάχτυλά μου σᾶσφιγγα κιὰτσάλωνα τὰ χέρια,
 Σὰν θώρακας μοῦ ἐθέρεινες τὰ στήθη τὰ πλατειά.
 Στὸν ὄμο ἐφύτευες φτερὰ κιὰψήλωνα ὡς τὰ ἀστέρια,
 Καὶ σὰν ἠφαιστειο μάναβες, σὰν σκόρπιζες φωτιά.
 Πολεμιστὴς ἦμουν μέσέ, μέσένα καπετᾶνος,
 Γίγαντας ἦμουνα μέσέ, χωρὶς ἐσένα, νᾶνος.

Κ Ρ Η Τ Η !

Μὲς τοῦ Πολέμου τῆ φωτιά καὶ στῶν μαχῶν τῆ μπόρα,
Ποῦ ἀντιβογγᾶ κιἀντιφεγγᾶ τὸ κῦμα κιῆ στερηᾶ
Κιἀπ' τῆ χαρὰ στῶν ἄλλων της παιδιῶν τῆ λευτεριά,
Στοῦ Πύρρου καὶ τοῦ Ἄλέξανδρου τῆ δοξασμένη χώρα,

Τῆς Μάννας τοὺς κρυφοὺς παλμούς, ποῦ νοιώθει αὐτὴ τὴν ὥρα,
ᾠ Κρήτη, πρώτη καὶ στὸ Νοῦ καὶ στήν Παλληκαριά,
Κάθε της πόλης καὶ νησιοῦ, σὲ κάθε γῆς μεριά,
Ἄρπες Ἄγγέλων μοναχὰ μποροῦν νὰ ψάλλουν τώρα.

Ἢ ἀνθρώπινῃ μου τί μπορεῖ νὰ πῆ γιὰ Σένα λύρα;
Ὅμηροι, Αἰσχῦλοι, Πίνδαροι θὰ ξαναζήσουν πλειά;
Θᾶρθη ὁ Προφήτης - Βασιληᾶς μὲ ἀστέρηνη πορφύρα;

Οἱ κόσμοι τότε μοναχὰ, σὲ τόνους θείων Παιάνων
Θὰ μάθουν καὶ σ' ἀθάνατη, πρωτάκουστη λαλιά,
Τὰ κλέα τῶν Ἡμιθέων Σου Γιγάντων καὶ Τιτάνων!

Ο ΝΕΟΣ ΕΠΙΜΕΝΙΔΗΣ

[Ἐδημοσιεύθη τὸ Μάρτη τοῦ 1909 στὴν «Ἐστία»]

Τῆς Ἱστορίας τὰ θαύματα γυρίζουνε
Μὲ τὸν τροχὸ τοῦ Χρόνου τὸν αἰώνιο
Κεῦτυχισμένοι ὅσοι λαοὶ πιστεύουνε
Στὸ θεῖο της κιἀλάθρευτο δαιμόνιο.

Ἔτσι ὁ λαὸς καὶ τότε ἐβαρυστέναζε
Σὰν τώρα, σιὰ παληὰ τὰ χρόνια ἐκεῖνα
Καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων των ἐγόγγυζαν
Τῆς γῆς οἱ σκλάβοι, ποῦσαν στὴν Ἀθήνα.

Καί, νοσταλγοὶ τοῦ Κόδρου, ἐπαναστάτησαν,
 Καὶ Πρόδρομοι τοῦ Ἀρμόδιου, ξίφη ἀρπάζουν
 Καὶ μπαίνουν στὴν Ἀκρόπολη· μὰ οἱ τύραννοι,
 Μὲ δόλο μὲς ἀπ' τὸ ναὸ τοὺς σύρουν καὶ τοὺς σφάζουν.

Τὴν προδοσία τὴ μαύρη αὐτὴ κιάνόσια
 Ποῦ εἶδε μὲ φρίκη δίπλα ὁ Ἄρειος Πάγος
 Κὴ Πρόμαχος μάρωστείες ἐτιμώρησε
 Καὶ τὸ Κυλώνειον ὠνομάστηκε Ἄγος,

Σοφὸς μεγάλος ἤρθε κέκαθάρισε
 Ἄπὸ τὸ θεϊκὸ βουνὸ τῆς Ἰδης
 Καὶ τὸ ἄστυ ἀπὸ τὸ μόλυσμα ἐθεράπευσε,
 Ὁ Μάγος καὶ Γιατρὸς Ἐπιμενίδης.

Τῆς Ἱστορίας τὰ θάματα γυρίζουνε
 Στὸ γυρισμὸ τοῦ Χρόνου τὸν αἰώνιο
 Κεῖνε τυφλοὶ οἱ λαοὶ ποῦ δὲν πιστεύουνε
 Στὸ ἀλάθευτο, θαυματουργό της τὸ δαιμόνιο!...

ΟΙ ΚΡΗΤΕΣ

Στὸν ἀνδρεῖον ὄπλαρχηγὸ καὶ φίλο συνάδελφο
κ. **Κ. Μάνον**.

Ποιὸς εἶπε, πῶς μονάχα στᾶγια χῶματα
Καὶ στᾶγρια τὰ βουνά σας εἷσασιτε λιοντάρια,
Κιᾶητοὶ, μονάχα σιῆς κορφῆς τῶν βράχων σας,
Τοῦ Μίνωος, τοῦ Ραδάμανθη καὶ τοῦ Αἰακοῦ βλαστάρια;

Γιγαντομάχοι ἀθάνατοι τῆς Πρέβεζας,
Στῆ Γῆ τῶν Μακεδόνων καὶ τῆς θείας Ἡπείρου,
Γέννα μιᾶς Μάννας αἰώνιας καὶ πανένδοξης,
Παιδιὰ τοῦ Μέγ' Ἀλέξανδρου κιᾶπόγονοι τοῦ Πύρρου!

Ὅσο κιᾶν αἷμα ἐχύθη ἀπ' τῆ Μητέρα σας,
 Αἰῶνες, σὲ κάθε κορφή, πλαγιά καὶ ράχη
 Μῶσα ποτάμια δάκρυα κιᾶν σᾶς ἔρρανε,
 Ὅπως ματώνει μόνο αὐτὴ κιᾶπως θρηνεῖ μονάχη,

Σὲ μιὰ ἐκατόμβη τώρα ἐσεῖς μυριόνεκρη
 — ὦ μιᾶς γενναίας Γεννήτρας πειὸ γενναῖο σεῖς θρέμμα —
 Σὲ λίγο χρόνο ἐσεῖς γιαυτὴ τὸ ἐχύσατε
 Σὲ κάθε βράχο καὶ κορφή, ρουμάνι, ρέμα.

ὦ! δὲν ξεχνᾶτε ἐσεῖς τὰ χρέη τοῦ αἵματος
 Καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης σας τὸν ἅγιο φόρο!
 Καὶ ξέρω, πῶς στὴ μνήμη σας εἶνε ἄσβεστος
 Στῆς Ἀραπιᾶς τὸ νικητὴ, τὸ Μέγα Νικηφόρο.

Καὶ δὲν ξεχνᾶτε, πῶς στὸ Χάνδακα ἔμεινε,
 Τὸ κάστρο πολεμῶντας, ἓνα χρόνο
 Καὶ τὴν ἀνδρεία του τότε θὰ πληρώσετε,
 Σὰν πάρη ὁ Κωσταντῖνος μας τὸν τίμιο Του τὸ Θρόνο.

ΣΤΟΥΣ ΔΥΟ ΣΚΥΜΝΟΥΣ

Ἐνας πατέρας — ξέρετε, ποιὸς εἶνε — πρὶν στὴ μάχη
Στείλη τὰ δύο του τὰ παιδιά, μὰδάκρυτη στοργή,
Τοὺς λέει: «Σᾶς κράζει ἡ Μάννα σας! Καὶ κάθε σας πληγὴ
Θᾶνε παράσημο χρυσὸ κιάνταμοιβὴ μονάχη!»

Καὶ διόλου δὲν ἐδάκρυσε κιῶμως μονάχα τᾶχει!
Καὶ τὰ παιδιά, ποῦ ἐγέννησεν ἡ Τουρκοφάγα Γῆ,
Ἡ Κρήτη, ἡ Μάννα τους, ὡσὰν κρυφὰ νὰ τὰ εὐλογῆ,
Σὰν ἀητοπούλια ἐπέταξαν σὲ κάθε μιὰ ἀητορράχη!

Τὰ δύο μαζὺν πολέμησαν τᾶγένεια παλληκάρια,
— Τὸ πειὸ μεγάλο δεκοχτῶ χρονῶν — σὰν τὰ λιοντάρια,
ᾧ εὐτυχισμένε τους Γονηέ, Μεγάλε μας Πατέρα!

Ποιό, τὸ Διοντᾶρι πειὸ πολὺ νὰ ψάλλω ἢ τοὺς δύο σκύμνους;
Καὶ στᾶητοπούλια ἢ στὸν Ἄητὸ νὰ πῶ Πινδάριους ὕμνους;
Μὰ σκύβω καὶ Σὲ προσκυνῶ, Μεγάλη τους Μητέρα!

ΤΑ ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ

Υ Δ Ρ Α

Στὸν ἀτρόμητο τορπιλλητῆ
κ. Ν. Βότσην.

Μάγο Νησί, τῆς Λευτεριᾶς ἠφαίστειο,
Δεύτερη τῶν κυμάτων Κυβερνήτρα,
Ποῦ δάσος τὰ καράβια Σου παρόμοιαζαν,
Τῶν ἡρωϊκῶν Νελσόνων μας Γεννήτρα!

Τοῦ Ἀγῶνος Σὺ ἦσουν τὸ ψηλὸ προπύργιο,
ᾧ Μάννα τῶν μεγάλων Καπειάνων,
Ποῦ σὰν πελώρια δράκαινα τὰ ὄνειρατα
Ἐτρόμαζες στοὺς ὕπνους τῶν Σουλτάνων.

Σὺ εἶσαι τοῦ Αἰγαίου τὸ στέμμα τὸ πειὸ τίμιο,
Πειὸ λαμπερὸ μὲς στὰ Νησιὰ πειράδι,
Καὶ τ᾽άστρα μὲ φῶς λούζουνε μυριάχινο
Τὰ ὀλόλευκα σπιτάκια Σου τὸ βράδυ.

Ποιὸς ξέρει! Θάρδη μέρα, ποῦ σιτὴ δύναμη
Τὴν τρομερὴ, τὴν κοσμοκαταλύτρα
Τοῦ Ἡλίου, ποῦ μὲ τὸ φῶς του ὄλα τῆς Πλάσης μας
Θερμαίνει, φθείρει, τρίβει, σβεῖ τὰ φύτρα,

Ἢ γῆ Σου θὰ σκορπίση καὶ σιτῆς θάλασσας
Τ᾽ἀμέτρητα τὰ σπλάχνα θ᾽ἄβροη μνηῆμα·
Μὰ πάνου ἀπὸ τὰ πλάτη τὰ ὠκεάνια
Τῆ Δόξα Σου θ᾽ἀντιλαλῆ τὸ κῦμα.

Σ Π Ε Τ Σ Α

Στὸν ἡρωϊκὸ πλοίαρχο τῶν «Σπετσῶν»
κ. Πέτρον Γκίνην.

Μοσχοβολοῦν τὰ πεῦκα Σου, ὦ Πατρίδα μου,
Τῆς γῆς σου τὸ μονάκριβο τὸ θρέμμα,
Καὶ τὴν κορφή Σου, ὦ τοῦ πελάγου Ρήγισσα
Μὲ σμαραγδένιο τὴ στολίζουν στέμμα!

Τὰ μαγεμένα γύρω λιμανάκια Σου
Μὲ ζαφειρένιες μοιάζουνε νταντέλες,
Ποῦ τὰ φιλιὰ ἐκεντήσανε τοῦ κύματος
Κιόλόξανθες ὠκεάνιες κοπέλλες.

Τᾶγρια παιδιὰ τοῦ Αἰόλου, σὰν ζυγώνουνε
 Τὰ γελαστὰ ἀκρογιάλια σου τριγύρου,
 Χαμογελοῦν, καί, τὸ φτερὸ διπλώνοντας,
 Παίζουν μὲ Σέ, ὦ νυφοῦλα τοῦ Ζεφύρου!

Σοῦ λένε, στήν κρυστάλλινη τὴν ἄρπα τους,
 Παληοῦ καιροῦ σβυσμένες μελωδίες
 Καὶ δοξασμένα χρόνια Σου θυμίζουνε
 Κι ἀπίστευτες, σὰν θρύλων ἱστορίες.

Σοῦ λέν για μιὰ Νεραΐδα ποῦ στὸ χέρι της
 Κρατεῖ δαυλὸ καὶ πύρινο ἔχει μάτι
 Καὶ σκιές γιγάντιες γύρω της κυτιάζουνε
 Καὶ σκύβουν μπρὸς της θαυμασμὸ γεμᾶτοι.

Σοῦ λένε για τὰρχαῖα τὰ μεγαλεῖα Σου
 Καὶ για τὰ μύρια πλούτη ποῦ ἔχεις πρώτα
 Καὶ για τοὺς ἀλησμόνητους Ναυμάχους Σου
 Καὶ για τὰ τουρκομάχα Σου Μπουρλότα.

Στὸν ἔλαφρὸ τὸν ἥσκιο μου, ὦ Γεννήτρα μου,
Τὸ βράδυ, ὅταν στοὺς βράχους σου γυρίζω,
Τῆς παιδικῆς ζωῆς μου ἀκούω ναννούρισμα
Κιῶσα μοῦ λέν, κ' ἐγὼ σὰ ψιθυρίζω!

Ψ Α Ρ Α

Στὸν γενναῖον ἀντιπλοίαρχο
κ. Ἄντ. Βρατσᾶνον.

Παιδὶ ἠφαιστειογέννητο τῆς θάλασσης,
Ἄπὸ τὴν πρώτη ἐκείνη τὴν ἡμέρα,
Ποῦ ἀπὸ τὰ σπλάχνα τὰ βαθειά, τὰ πύρινα,
Σεΐτίναξε στὸ Αἰγαῖον ἢ Γῆ-Μητέρα,

Σοῦπε ὁ Θεός: «Αἰώνια ἐσὺ θὰ φλέγειςαι
— Αὐτὸ τὸ δῶρο μόνο ἔχεις τῆς Μοίρας —
Θὰ καίγειςαι ἢ θὰ καῖς. Μὰ στὸ Ἄρχιπέλαγος
Θανάβης ἢ φωτίζης, σὰν κρατήρας.

“Όσα παιδιά γεννήσης, θᾶναι Ἐγκέλαδοι
Καὶ φόβητρα θὰ γίνουν τῶν τυράννων·
Τοὺς θρόνους θὰ κλονίζουν μένα φύσημα
Καὶ θᾶχουν ἀναστήματα Τιάνων.

Θᾶσαι στενή γιὰ Ἐκείνους. Μόνο ἢ Θάλασσα
Μπορεῖ ἢ πλατειὰ τέτοια κορμιὰ νὰ φέρη·
Θὰ μοιάζουν τὸ Θεό της μὲς τὴ βάρκα τους,
Μὲ τὸ δαυλὸ γιὰ τρίαίνα στὸ χέρι.

Χορτάρια λίγα θᾶχης σᾶγρια βράχια Σου
Κῆρημο θᾶσαι — ἔτσι τὸ θέλει ἢ Μοῖρα —
Μὰ ἢ Δόξα ἐδῶ θὰ πλέκη τὸ στεφάνι της
Κὴ Μοῦσα θάρμονίζη ἐδῶ τὴ λύρα! »

ΝΟΣΤΙΜΟΝ ΗΜΑΡ!

Στὸ μεγάλο εὐεργέτη τῶν Σπεισῶν
κύριον Ἀνάργυρον.

Γεννήτρα μου πανώρηα καὶ τρισένδοξη,
Γυρίζω πάλι στὸ ἅγιο Σου τὸ χῶμα μόνος,
Στὴ γῆ ποῦ τὴν ἐστοίχειωσαν οἱ Γίγαντες,
Οἱ φλογεροὶ Ναυμάχοι τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ἀγῶνος!

Συντριμμι τῆς ζωῆς, τοῦ κόσμου ἐρείπιο,
Μόλις στὸ κλίμα τοῦ Νησιοῦ Σου ζῶ τώραῖο,
Νοιώθω σὰν κάποια μυστικὴ ἀναγέννηση,
Σὰν κάποια κρύφια δύναμη, σὰν τὸν Ἀνταῖο.

Ποιὸ τάχα νᾶνε τὸ ἄρρητο μυστήριον,
 Ποῦ ξάφνου ἐδῶ μὲ τράβηξε, σὰν τὸ μαγνήτη;
 Τὸ κῦμα; Τὸ ἀκρογιάλι Σου; Τὰ πεῦκα Σου;
 Τὸ λίκνο μου τὸ πρῶτον; Τὸ καλό μας σπίτι;

Μὲς τὸν καθρέφτη τῆς ψυχῆς, σὰν ἔφυγα,
 Ἄθῶο παιδί, χωρὶς κανένα πάθος κ' ἔννοια,
 Θολὰ στὸ νοῦ μου, ἀπ' ὅλα τὰ στολίδια Σου,
 Θυμώμον τὰκρογιάλια Σου τὰ ζαφειρένια.

Μονάχα ἐκεῖνα μέσα μου καθρέφτιζα
 — Ἄχ! τὴ ζωὴ γαλήνια, σὰν ἐκεῖνα, νᾶχα
 Καὶ νὰ περνοῦσα ἀκύμαντα τὰ χρόνια μου
 Μὲς τὰπαλὰ λιμάνια Σου, σαυτὰ μονάχα! —

Σὰν ἕνας, ποῦ τὴν πρώτη τὴν ἀγάπη του,
 Θαρρεῖ φτωχὴ, καὶ πάει μακρὰ, μὰ σὰν γυρίζη,
 Βλέπει νᾶστράφτη ἐκεῖνη μὲς τὰ πλούτη της
 Κι ἀπὸ διαμάντια κι ὠμορφιά νὰ πλημμυρίζη,

Βλέποντας τὰ βουνάκια, τὰ παλάτια Σου,
 Μὲ σμαραγδένια ἀετώματα στεφανωμένα
 Καὶ τῆς νταντέλες τῶν γυαλῶν Σου γύρω σου,
 Πόση μετάνοια καὶ λατρεία νοιώθω γιὰ Σένα!

Ἄχ!—πόσο ἀργά!—τοὺς θησαυρούς, τὰ κάλλη Σου,
 Τοῦ Αἰγαίου Νεραΐδα, τώρα μόλις νοιώθω!
 Καὶ πῶς ζηλεύω τὸ μεγάλο ἔρωτα
 Τοῦ εὐγενικοῦ Παιδιοῦ Σου καὶ τὸν ἅγιο πόθο!

Δόξα σ'Εκεῖνον καὶ τιμή! ποῦ αἰώνιο
 ἔχει ὄνειρό του καὶ παλμὸ κέλπίδα,
 Τρανὴ νὰ Σὲ δῆ πάλι καὶ πεντάμορφη
 Κέλληνικὸ προσκύνημα, Μάννα Ἡρωΐδα!

ΤΟ ΗΡΩΨΟΝ

Στὸν ἀγαπητὸ φίλο κ. Δημ. Βρατσᾶνον
Βουλευτὴ Ψαρῶν.

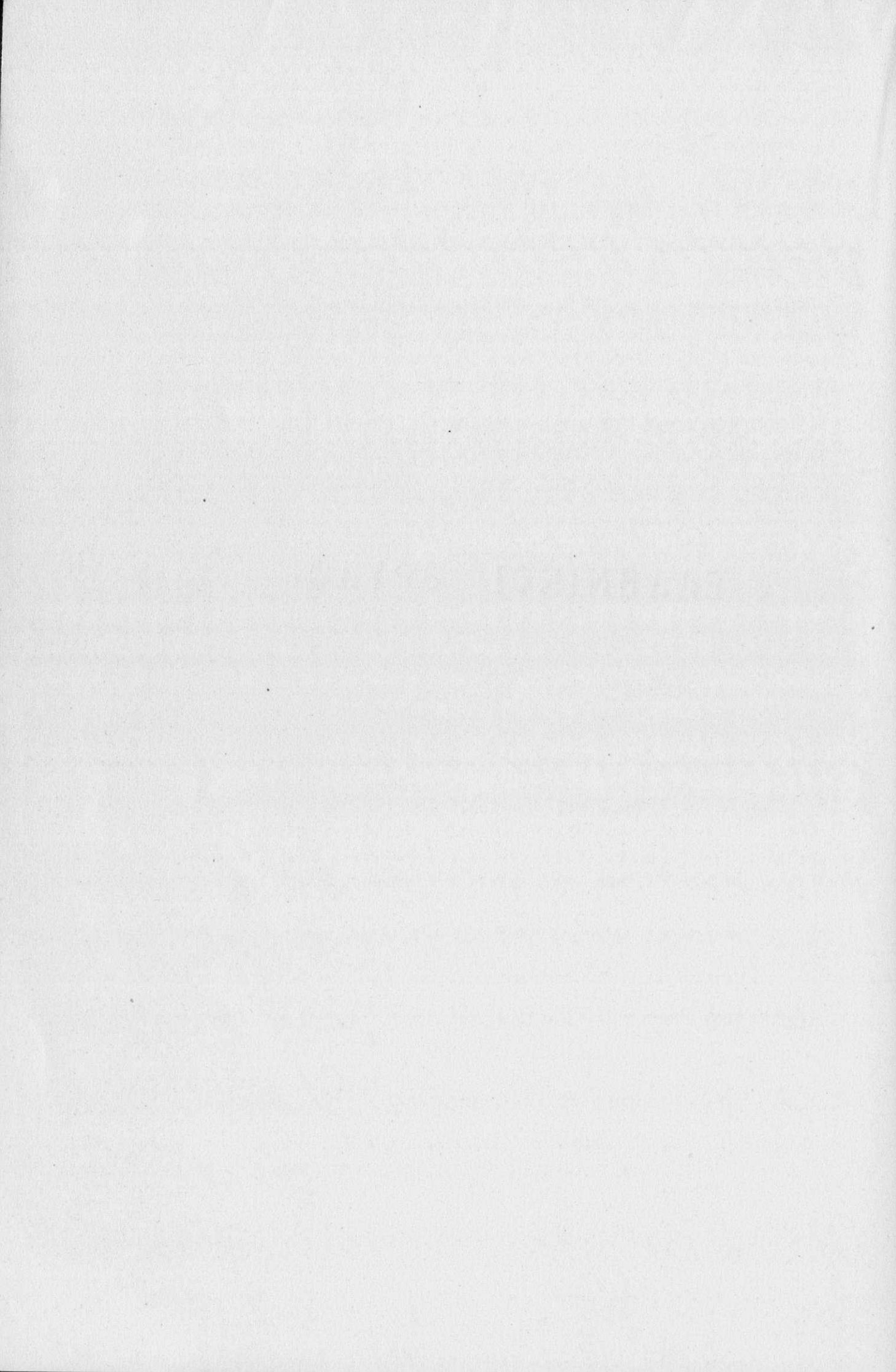
Στὰ Ψαρὰ θὰ στηθῆ ἰώρα αἰώνια
Πυραμίδα μὲ Τούρκων κανόνια,
Ὡς Ἡρώων στὰ λαμπρὰ παλληκάρια,
Μὲ τὴ Νίκη στήν πάνω μεριά,
Ποῦ ὄλη ἢ Γῆ νὰ τῆς ψάλη ἀπ' ἀνάρηα:
— «Χαῖρε Ἑλλήνων θεά, Δευτεριά!»

ΣΤΟΥΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ

Κέγώ, κέγώ σᾶς ἔστησα τὸ Ἡρώον σας τὸ Τιάνειο,
Ἡρωες μεγάλοι, τῶν Σπειζῶν τρισένδοξες Μορφές,
Θεώρατο, μᾶέτωμα τὸ θόλο τὸν οὐράνιο
Κιᾶθάνατα καίώνια, σὰν τῶν βουνῶν κορφές.
Τόσο ψηλά, ποῦ φαίνονται στῆς Γῆς μας κάθε μιὰ ἄκρη
Καὶ ραίνονται μὲ καθενὸς Πανέλληγος τὸ δάκρυ.

Τέτοια κυκλώπεια χίτρια, τοῦ λόγου μεγαλεῖα,
Πειὸ στέρεα κιᾶπ' τὸν Ρόδιον ἐκεῖνο Κολοσσό,
Ποῦ ὅλα τῆς Γῆς τὰ ἐφήμερα ζηλεύουν Μανσωλεῖα,
Πειὸ τίμια κιᾶπὸ βασιληᾶ τὸ θρόνο τὸ χρυσὸ
Καὶ ποῦ σὲ λίγους ἔδωσε στὸν κόσμο τοῦτο ἡ Μοῖρα,
Τὰ θεμελιώνει τῶν ποιητῶν ἡ λύρα, μόνη ἡ λύρα!

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

Η ΓΟΡΓΟΝΑ

— «Καράβι μου περήφανο, ποῦ σὰν τὸν κῦκνο σχίζεις
Μὲ τὰ λευκά σου τὰ φτερά τὸ κῦμα τὸ ἀπαλὸ
Τῆς ζαφειρένιας θάλασσας, γιὰ πάψε νάρμενίζης
Καὶ δόσε μου μιὰ ἀπάντηση καὶ σύρε σὶτὸ καλό!

Ἐγὼ ἤμουνα ἡ Βασίλισσα τοῦ πέλαγον μιὰ μέρα
Κι ἀγάπησα τὸν πειὸ τρανὸ τοῦ Κόσμου Βασιλῆᾶ,
Ἐκεῖνον ποῦ ἐκυρίεψεν ὅλης τῆς Γῆς τὴ σφαῖρα
Μὲ Μακεδόνες Ἑλληνες σιὰ χρόνια τὰ παλῆα.

“Όσα καράβια κιὰν ρωτιῶ, μοῦ λέν, στή Βαβυλῶνα
 Μὲ τὸ ἄλογο του ἀπέθανε τὸ ἀθάνατο μαζύ.
 Κιὰπ’ τὸ πολὺ τὸ κλάμα μου, δές! ἔγεια Γοργόνα!
 Καράβι, πές μου, ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέθανε γιὰ ζῆ;

— «Βασίλισσα τῆς θάλασσας, ποιὸς εἶπε αὐτὸ τὸ ψέμα;
 Πῶς ἤμποροῦσε τοῦ Διὸς ἡ ἀθάνατη γενηά,
 Ποῦχε μέσα σιῆς φλέβες του γλαυκὸ κιόλύμπιον αἷμα,
 Νὰ βρῆ τὸ θάνατο σὲ μιὰ τοῦ κόσμου αὐτοῦ γωνιά;

Καὶ ζῆ καὶ βασιλεύει Αὐτὸς ἐκεῖ ψηλὰ στὸν Ἄρη
 Καὶ μάστραπές, δὲν τὸν ἀκοῦς; βροντὲς καὶ κεραυνούς,
 Ἐπάνω στὸ Βουκέφαλο τὸ θεῖο καβαλλάρη,
 Ποῦ ἄφησε γιὰ τὴ Μάννα του τὴ Γῆ τοὺς οὐρανοὺς;

Δὲν ξέρεις, πῶς λευτέρωσε τὴ σκλάβα Γῆ του τώρα,
 Καὶ ζῆ καὶ βασιλεύει ἐδῶ σιῆ δοξαστὴ του Χώρα;»—

Λέει τὸ Καράβι καὶ περνᾷ γοργόφτερο· κ’ Ἐκείνη
 Τὸ συνοδεύει ὀλόχαρη τριγύρω, σὰν δελφίνι!

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΩΝ ΣΕΡΒΙΩΝ

Ὁ γέρω Κράλης πέθανε κῆ κόρη του
Τὸ κάστρο τῶν Σερβιῶν δὲν παραδίνει.
Καὶ τὴ θανή του μυστικῆ τὴν κράτησε
Χρόνια πολλὰ ἡ Βασιλοπούλα ἐκείνη.

Κιὸ Τοῦρκος ἀπελπίστηκε καὶ θάφευγε,
Ὅταν, μπροστά του πάει ἓνα παλληκάρι,
Μιὰ γέννα Τούρκας, ἓνα ρωμηογύρισμα,
Καὶ τοῦπε, πῶς εἶνε ἄξιο γὰ τὸ πάρη.

- «Χίλια φλουριά, κένα ἄτι κι ἄσημάματα,
 Σοῦ δίνω εὐτύς, ἂν πάρουμε τὸ κάστρο.»
- «Φλουριά δὲ θέλω, οὔτε ἄτια, οὔτε ἄσημάματα,
 Τὴν κόρη θέλω ἐγώ, τοῦ Κράλη τὸ ἄστρο!»

- «Τὴν ἔχεις!» λέει ὁ Σουλτᾶνος. Σὰν καλόγηρος
 Ντυμένος, πάει σιτὸ κάστρο πρὸς τὸ βράδυ,
 Κέμπρὸς σιῆς Πόρτες ἀπ' τὴν κόρη ἐζήτησε,
 Νὰ πάρη γιὰ τὴν ἐκκλησιά του λάδι.

Μὰ ἐκείνη τὸν κατάλαβε κι ἀπάντηση
 Δὲν τοῦδωσε καμμιά ἢ πανώρηα κόρη
 Μαυτὸς δὲν ἀπελπίστη κέσοφίστηκε
 Ἄλλο σιτὸ νοῦ του τοῦ Ἄδη τὸ ἀποσπόρι.

Ἦρθε ἡ Λαμπρὴ — μαύρη γιορτή! — κι ὠρμήνεψε,
 Νανάφη μύριες ὁ στρατὸς λαμπάδες
 Κι ὄλες νὰ τῆς κολλήσουνε σιὰ κέρατα
 Σιὰ γίδια ἐπάνω καὶ σιῆς ἀγελάδες.

Καὶ σαλαγῶντας, πρὸς τὸ Κάστρο νᾶρθουνε,
 Οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ μέσα νὰ θαρρέψουν,
 Πῶς τοῦ Χριστοῦ μας γίνονταν ἡ Ἀνάσταση
 Καὶ Χριστιανοὺς κέκείνους νὰ πιστέψουν.

Ἔτσι ἔγινε κέπέτυχεν. Ἀνοίγοντας
 Μπῆκαν οἱ Τοῦρκοι, ποῦσανε κρυμμένοι,
 Κιῶρμησε τότες ὁ ψευτοκαλόγερος
 Στὴν κόρη τῶν Σερβιῶν τὴ λατρεμένη.

Μὰ αὐτὴ, καθὼς τὸν βλέπει, ὀρμᾶ καὶ πέφτοντας
 Ἀπὸ τοῦ Κάστρου τὸ ψηλὸ τὸ δῶμα
 Στῆς Σιδερένιες Πόρτες, λέει στὸν Πλάστη μας,
 Μὲ δαχτυλίδι ὀλόχρυσο σὶδὸ στόμα.

— «Τὸ δαχτυλίδι γιὰ ραβῶνα, Πλάστη μου,
 Σοῦ ἀφίνω, κεῖθε ἡ χάρη σου νὰ δώση,
 Τὸ Χριστιανὸ νὰ τῶβρη Βασιλόπουλο,
 Ποῦ θᾶρθη αὐτὴ τὴ γῆ νὰ ξεσκλαβώση!...

Πέρασαν χρόνια· μὰ ὁ Θεὸς δὲν ξέχασε
Τῆς κόρης τῆς πανέμορφης τὸ τάμα.
Καὶ τὸ παιδὶ τοῦ Βασιληᾶ μας πέρασε
Κ᾿γίνει τῆς Ἐλευτεριᾶς τὸ θάμα!

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΑ ΔΕΝΤΡΑ

Στὴν αἵματοβρεγμένη τῆς Κοζάνης γῆ
Τὰ δέντρα, λέν, πῶς εἶνε στοιχειωμένα·
Πεῦκα, πλατάνια κέλλατα θεώρατα
Μαῖμα τῶν σκλάβων εἶνε ποτισμένα.

Στὸν ἥσκιο μὴν καθήσης καὶ μὴν κοιμηθῆς,
Γιατὶ ἡ ψυχὴς ποῦνε σαυτὰ κρυμμένες,
Θὰ πάρουν τὴ μιλιὰ σου καὶ θὰ βουβαθῆς,
Τί καὶ νεκρὸς ἀκόμη εἶνε ὠργισμένες.

Κανένα ἂν κόψη ὁ ξυλοκόπος, προύμυτα,
Πρὶν γύρω ἐκεῖνο, αὐτὸς πέφτει στὸ χῶμα,
Γιατὶ ἡ ψυχὴ τοῦ δέντρου τὸν λαβώνει εὐτύς,
Κι ἀλλοίμονο, ἂν δὲν κλείσῃ αὐτὸς τὸ στόμα!

Κι ὄταν τὸ κόβουν, μὲς τοῦ δέντρου τὸ κορμί,
Ἐνα λιθάρι ὁ ξυλοκόπος βάνει,
Νὰ ἐμποδιστῇ ἡ ψυχὴ, νὰ μὴν ἐβγῇ μὲ ὄρμη,
Μήπως τότε πληγώσῃ ἢ τὸν βουβάνη.

Μὰ τώρα ποῦ ἡ Κοζάνη ἐλευτερώθηκε,
Δέν, τὰ κορμιὰ τῶν δέντρων καὶ τὰ φύλλα,
Δὲ νοιώθουν πειὰ τὴν ἄγρια ἐκείνη μάνητα,
Μὰ τῆς χαρᾶς μιὰ κρύφια ἀνατριχήλα!...

Η ΜΑΡΜΑΡΕΝΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Στὴ μέση ἀπ' τὸ λιμάνι καὶ στὴ Παναγιά,
Στὸ μέρος, ποῦ Γυναῖκα τὸνομάζουνε,
Στὴ δασωμένη Θάσο, τὴν περίφημη,
Τὸ μαρμαρένιο τᾶγαλμα θὰ βρῆς ἐκεῖ,
Ποῦ μιὰ Γυναῖκα ἀνιστορεῖ πεντάμορφη,
Μὲ τὸ παιδί της τὸ μικρὸ στὴν ἀγκαλιά.
Κ᾽χουν νὰ ποῦν, πῶς μιὰ φορὰ κ᾽ναν καιρὸ
Ποῦ βκήκανε γιὰ κούρσο τᾶλιτζερνικα,
Πῆρε ἡ γυναῖκα τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά
Κ᾽πῆραν τὰ βουνὰ γιὰ νὰ γλυτώσουνε.

Μὰ ἐκεῖνοι κατοπόδι τὴν ἐπήρανε
Καὶ στήν ἀπελπισιά της παρεκάλεσε
Τὸ Θεὸ καὶ τοὺς Ἄγίους νὰ τὴν σώσουνε :
— « Μαρμάρωσε μας, Πλάστη μας, ὡς τὴ στιγμὴ
Ποῦ κιό Μαρμαρωμένος μας ὁ Βασιληᾶς
Θὰ ξαναζήση πάλι ! » Τᾶκουσε ὁ Θεός,
Καὶ τώρα μὲ τῶν Σκλάβων τὴν ἀνάσταση
Πιστεύουν οἱ Θασῶτες, θὰ ξαναστηθῇ
Κὴ πέτρινη Γυναῖκα μὲ τὴ γέννα της ! ...

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΚΟΝΩΝΑΣ

Στῆς Ἴμπρου τῶμορφο νησί, διαμάντι στὰ διαμάντια,
Μέσα σὲ βράχο θεώρατο, στὴν ἀκροθαλασσιά,
Ποῦ βλέπει πρὸς τοῦ Ἑλλάσποντου τὸ κῦμα πέρα, ἀγνάντια,
Ἀκόμα τώρα μιὰ μικρὴ σώζεται ἐκεῖ ἐκκλησιά.

Τῆ λένε τοῦ Ἁγίου Γκόνωνα· καὶ στὰ παληά, ἐκεῖ πέρα,
Ἀσκήτεψε ἓνας Χριστιανός, μὲ πίστη δυνατή,
Ποῦ ἀπὸ τὸ βράχο ἐκύτταζε τὸ κῦμα νύχτα μέρα
Καὶ τὰ καράβια ἐβλέπανε μακρὰ τὸν ἀσκητή.

Περιοῦσαν χρόνια καὶ καιροί. Καὶ μὲ τὸν ἄγκωνά του
Χιτυπῶντας, ἐβαθούλωνε τοῦ βράχου τὸ πλευρό,
Καί, σὰν ἀητός, ἐπάσχιζε νὰ χτίση τὴ φωλήά του
Κεῖχε μονάχα ἓνα ὄνειρο γιὰ μόνο θησαυρό.

Τί τάχα νὰ ὠνειρεύουνταν στοῦ βράχου ἐκεῖ τὴν ἄκρη,
Στὰ Δαρδανέλια βλέποντας, στοὺς κόρφους τοὺς στενοὺς ;
Τί ν᾿άλπιζε ὁ Ἅγιος Γκόνωνας κεῖχε στὰ μάτια δάκρυα,
Τὴν προσευχή του στέλνοντας ψηλὰ στοὺς οὐρανοὺς ; ...

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ

Μιά φορά στή χριστιανή Σαλονίκη γύρα
"Ο Σουλτάνος πολεμοῦσε μὲ τοὺς Χριστιανούς.
"Ἐτσι τῶθ'ελε ἡ σκληρὴ δύστυχή τους Μοίρα,
Σκλαβωμένη νᾶνε αἰώνια στοὺς Ἀγαρηνοὺς.

Τότες ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς, ποῦ θαματουροῦσε,
Φανερώθηκε μιὰ μέρα, ποῦτ'ανε γιορτή,
Μπρὸς σὲ μιὰ καλογρηὰ ποῦ τὸν λειτουργοῦσε
Μέσα σ'ένα μοναστηῖρι καὶ τῆς λέει στὸ αὐτί:

— «Ἐγὼ μέσα στὸ χωριὸ βρισκουμε μιά μέρα
 Καὶ τῆς ἄλλης τῆς ἐννέα πάω καὶ πολεμῶ
 Πολεμῶ μὲ τοὺς ἐχτροὺς πρὸς τοὺς κάμπους πέρα
 Κιὰπ' τὰ νέφη στοὺς ἀπίστους, σὰν τὴν μπόρα, ὄρμῶ.

Μὲς τὸ μοναστήρι αὐτὸ τρία καντήλια κάνε
 Καὶ τὰ τρία νὰ τὰ κρεμάσης μέσα στὸ ἱερὸ
 Καὶ τὰ τρία ἀπὸ χρυσὸ νὰ διατάξης νᾶνε,
 Ἄπο καθαρὸ χρυσάφι, τίμιο, λαγαρό.

Τῶνα θᾶνε τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πολέμου τᾶλλο,
 Τᾶλλο θᾶνε τὸ δικό μου· γιατί θᾶρθη μιά ὥρα
 Τὸ παιδί τοῦ Βασιληᾶ τᾶξιο καὶ Μεγάλο
 Καὶ τὴ λευτεριά θὰ δώση σὺλη αὐτὴ τὴ χώρα.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Στῆς Σαλονίκης μοῦπανε, τῆ ἁγιασμένη χώρα,
Κοντὰ στήν Πόρτα, ποῦ ὁ λαὸς τῆ λέει Καλαμαριά,
Ἦτο ἐκκλησιά τ' Ἀγιοῦ Γεωργιοῦ, ποῦ σώζονται καὶ τώρα
Ἦ μαρμαροκολῶνες της, καμμιά δωδεκαριά.

Χρόνια διαβῆκαν καὶ καιροὶ καὶ πέρασαν αἰῶνες,
Χρόνια σκλαβιάς καὶ δίσεχτα καὶ χρόνια θλιβερά
Καὶ πάντοτε ἔμεναν ὁρθές ἢ μαρμαροκολῶνες,
Ἐκεῖ, μὲς τὰ χαλάσματα τριγύρω τὰ ἱερά.

Καὶ λέν, πῶς θέλοντας συχνὰ νὰ χτίσουνε οἱ Ἀγάδες
 Στὴν πόλη τὰ παλάτια τους, τῆς πῆραν ἀπὸ κεῖ,
 Πολλὲς φορὲς τῆς σήκωναν Σουλτάνοι καὶ Πασσάδες,
 Μὰ ἐκεῖνες τῆς διαφέντενε μιὰ δύναμη θεϊκὴ.

Γιατὶ τὴ νύχτα φεύγουνε καὶ πίσω πᾶνε πάλι
 Στῆς ἐκκλησιᾶς τὰ ἐρείπια, στὴν πρώτη τους μεριά,
 Σὰν ἀπ' τὴ θέση τους κανεῖς νὰ μὴν τῆς εἶχε βγάλει
 Καῖῶνια πάλι βρίσκονται καμμιὰ δωδεκαριά.

Ἀκόμη πέρουν, ἕνας Καδῆς, μοῦ λέν, τῆς εἶχε πάρει,
 Μὰ μπρὸς του φανερώθηκε, σ'ένα ἄτι ἀστραφτερό,
 Ὁ καβαλλάρης "Ἄγιος μένα μακρὸν κοντάρι,
 Μὲ φόνο φοβερίζοντας τὸν Τοῦρκο φοβερό.

Καὶ τῆς κολώνες ὁ Καδῆς τῆς πῆγε σιᾶγια μέρη
 Κιὸ Καβαλλάρης καρτερεῖ τὴν ὥρα τὴ γραφτὴ
 Νάρθη τὸ Βασιλόπουλο τὸ Χριστιανὸ νὰ φέρη
 Τὴ Δευθεριά καὶ μιὰ ἐκκλησιὰ νὰ χτίση λατρευτή!...

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΙΜΠΡΟΥ

Στῆς Ἴμπρου τὸ μικρὸ νησί, τῶραϊο τοῦ Αἰγαίου τᾶστρο,
Ὅπου τὸ κῦμα ὀλόγλαυκο τὸ μνημα πάει νὰ βρῆ,
Ἡ μάννες λένε σιὰ παιδιά, πῶς σιὸ Παληὸ τὸ Κάστρο
Εἶνε χωσμένοι ἀμύθητοι, μεγάλοι θησαυροί.

Τᾶσήμα, ποιὸς καὶ τὸ χρυσό, τᾶτίμητα πειράδια,
Τᾶκρουσε ἐκεῖ, δὲν ξέρουνε· μὰ λένε σιὸ νησί,
Πῶς μέσα σιὰ χαλάσματα, τοῦ Κάστρου τὰ ρημάδια,
Μπορεῖ κανεὶς τὴν τύχη του νὰ κάνη τὴ χρουσῆ.

Πᾶνε πολλοὶ καὶ ψάχνουνε· μὰ ἐκεῖνος ποῦ πηγαίνει,
"Απραχτος πάλι σπίτι του γυρίζει· καὶ πολλοὶ
Μιὰ σκύλα, λέν, πῶς εἶδανε μὲς ἀπὸ κεῖ νὰ βγαίνει
"Αγρια, μεγάλη καὶ λασιά, μὲ κάτασπρο μαλλί.

Τοὺς παίρνει στὸ κυνηγητό, τοὺς ἀληχτιάει καὶ χύνει
Φωτιές ἀπ' τὰ ρουθούνια της καὶ φεύγουνε μὲ βιά.
Κιὸ θησαυρὸς σιτῆ γῆ κρυφτὸς κι' ἀλύτρωτος θὰ μείνη
'Ως ποῦ μιὰ μέρα διώξουνε τὴ σκύλα τὴ Σκλαβιά!...

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΜΠΟΥΡΙΝΟΥ

Μές τοῦ Μπουρίνου τὸ βουνὸ τριγύρω στήν Κοζάνη
Εἶνε, μοῦ λένε, μιὰ βαθειὰ στοὺς βράχους του σπηλιά,
Ποῦ μές ἀπὸ τοὺς τοίχους της νερὸ καθάριο βγάνει,
Ποῦ πέφτει σὰν τοῦ κρύσταλλου διαμάντινη σταλιά.

Εἶνε νερὸ θαυματουργό· καὶ λένε, ἀπὸ τὸ στήθος
Νεράϊδων στάζει λιγερῶν, ποῦ μέσα ζοῦν ἐκεῖ,
Γιὰ κάθε ἀρρώστειας γιαιτρικό· καὶ τοῦ λαοῦ τὸ πλῆθος
Βρίσκει σὲκεῖνο δύναμη μεγάλη, μαγική.

Τὸ λέν βουβὸ κιὰμίλητο· κιαὐτὸς ποῦ πάει νὰ πάρη
 Νὰ δώση τοῦ ἄρρωστου νὰ πιῆ καὶ νὰ γενῆ καλά,
 Ἄν θέλῃ ν'ἄχῃ τῆς γιαιτριᾶς τὴ μουσικὴ τὴ χάρη,
 Πάει καὶ γυρίζει ἀπ' τὴ σπηλιὰ καὶ διόλου δὲ μιλά.

Κρατεῖ λαμπάδα πράσινη καὶ στάμνα μῖδιο χρῶμα,
 Γιὰ νὰ φωτίσῃ τὴ σπηλιὰ καὶ βάλῃ τὸ νερό,
 Κιὰφοῦ γεμίση, φεύγοντας, πρέπει νὰφήσῃ ἀκόμα
 Κομμάτι ἀπὸ τὸ ροῦχο του στὸν ἴδιο τὸν καιρό.

Φόβο δὲν πρέπει φεύγοντας μὲ τὸ νερὸ νὰ νοιώσῃ,
 Γιὰ τῆς φωνῆς καὶ τὴ βουῆ ποῦ ἀκούει μὲς τὴ σπηλιὰ.
 Γιατὶ ἂν στραφῆ τριγύρω του νὰ ἰδῆ, θὰ μετανοιώσῃ:
 Καὶ τὸ νερὸ δὲ γαίνει πειὰ καὶ χάνει τὴ μιλιὰ.

Αὐτὰ διηγᾶται τοῦ λαοῦ τὸ ἀληθινὸ τὸ στόμα
 Κεῖνός, ποῦ βλέπω νόημα στοὺς θρούλους του σοφός,
 Βρίσκω ἓνα ἐλπίδος σύμβολο στὸ πράσινο τὸ χρῶμα
 Μὴν κρύβει τῆς Ἐλευθεριᾶς τὸν πόθο τὸν κρυφό;

ΤΑ ΣΓΟΦΑΡΑ

Ἡ Σαμοθράκη! Τὸ μικρὸ νησι τὸ δοξασμένο
Γιὰ τὴν πανώρηα Νίκη του μὲ τὰ λευκὰ φτερά,
Τί πλούτη ποῦχε στὸ χρυσὸ καιρὸ τὸν περασμένο
Καὶ τί περήφανα, τρανὰ καράβια μιὰ φορὰ!

Ἐκεῖ, μοῦ λένε, πῶς θὰ δῆς, κοντὰ στὸ περιγιάλι,
Ὅταν τὸ κῦμα ἀπλώνεται τριγύρω γαληνό,
Μιὰ ξέρα μὲς τὴ θάλασσα πελώρια καὶ μεγάλη,
Βράχο μακρὸν σιὰ βάρθη της, ποῦ μοιάζει σὰν βουνό.

Τὸ λένε Σγόφαρα· κέκεϊ βουτοῦν τὰ παλληκάρια,
 Οἱ σφουγγαράδες τοῦ νησιοῦ, τῆς θάλασσας παιδιά,
 Γιὰ ν'ἄβρουν τὰ πολύτιμα καὶ διαλεχτὰ σφουγγάρια,
 Μὰ νοιώθουνε κάθε φορὰ τρομάρα στὴν καρδιά.

Τρέμουν νὰ πέσουν στὰ βαθειά· καὶ βλέπουν ἐκεῖ πέρα
 Ἐνα θεριό, ἕνα δράκοντα μεγάλο, φοβερό,
 Ποῦ τρώει τοὺς δόλιους βουτηχτὲς κέτραβηξαν μιὰ μέρα
 Μισὸν ἕναν τους σύντροφον ἀπ' τὸ βαθὺ νερό.

Καὶ λένε ἀκόμα, στὸ βυθό, πῶς εἶδανε μυστήρια
 Καὶ μαρμαρένιες φαίνονται κολώνες παλατιῶν
 Καὶ σώζονται παράθυρα καὶ πόρτες κιόρθὰ χτίρια
 Καὶ λάμπουν τοῖχοι κάτασπροι θεώρατων σπιτιῶν.

Τί νᾶνε ὁ δράκος ποῦ φυλάει τὴν κάτω πολιτεία;
 Καὶ τὰ παλάτια, ἢ δόξα τῆς μὴ τάχα εἶν' ἡ παληά,
 Καὶ τοῦ νησιοῦ τὰ μύθητα, τὰ πλούσια μεγαλεῖα,
 Πρὶν πέση μὲς τῆς ἄσπλαχνης Σκλαβιᾶς τὴν ἀγκαλιά;

ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΑ ΝΗΣΙΑ

Η ΔΗΜΝΟΣ

Νησι μεγαλοδόξαστο, ποῦ ἢ λάμψη Σου
Σῶλο τὸν κόσμο ἐσπόρπισε μύριες ἀχτίνες
Καὶ τῶνομα Σου ἐγράφη μὲ ἄστρα ὀλόχρυσά
Στὸν οὐρανὸ μας, σὰν τῆς Σαλαμίνες·

Τὰ Τρία Νησιὰ Σὲ λένε τώρα ἀδέρφι των
— Δόξα ὠνειρευτήκες ποτέ Σου πειὸ μεγάλη; —
Καὶ τὰ παιδιὰ των θὰ Σὲ ψάλουν αἰώνια
Σὲ κάθε μαγικὸ τριγύρω περιγιάλι.

Καὶ θὰ Σοῦ λέν στήν Ὑδρα: — «Ἀπὸ τὸν ἄγριο,
 Τὸ γιγαντόχτιστό μας τοῦτο βράχο
 Ὁ πάγκαλος γεννήθηκε Νυμφίος Σου,
 Τὸ ἀθάνατο μας τὸ παιδί, τὸ Τουρκομάχο!»

Στὴ Σπέτσα θὰ Σοῦ λένε τὰ κρογιάλια της
 Κῆ σμαραγδένιες της κορφές μὲ περηφάνεια:
 — «Ἐκατὸ χρόνια τὰ παιδιά μας Σοῦπλεκαν
 Μὲ φλόγες τῶν μπουρλότων τους χρυσᾶ στεφάνια!»

Καὶ σιὰ Ψαρά, ποῦ δυὸ μαζὺ ἐπεράσατε
 Τὰ μαῦρα, σκλαβωμένα ἐκεῖνα χρόνια:
 — «Μὴ φοβηθῆς, πανέμορφη ἀδελφοῦλα μου!
 Τῆς Λευτεριᾶς Σου θᾶμαι ἐγὼ φρουρὸς αἰώνια!»

Η ΜΙΤΥΛΗΝΗ

Ἕγχο ἄς τονίσουν ἄλλοι τῶρα πύρινο
Στάσύγριτά σου, ὦ Μιτυλήνη, κάλλη!
Τὸ μάγον οὐρανὸ σου τὸ σαπφείρινο
Ἄς ψάλλουν ἄλλοι!

Τὸ παραδείσιο ἄς ἐξυμνήσουν κλίμα σου
Καὶ τῶν ὠραίων σου γυναικῶν τὰ μάτια,
Ποῦ λάμπουνε σὰν τὸ γλαυκὸ τὸ κῦμα σου,
Πόθων παλάτια.

Γεμᾶτα ἀπ' τὸ κρασί σου τὰ ποτήρια!
Κιᾶς ποῦνε Φαύνων ἔρωτας καὶ Δρυάδων
Μὲς τῶν δασῶν σου τὰ θαμπὰ μυστήρια,
Στὸ φῶς τῶν Πλειάδων!

Ἄς ψάλλουν μὲ φτερὰ Πηγᾶσου αἰθέρια
Στῶραϊο νησί σου ἐπινικίους θριάμβους
Κιᾶς ποῦν τραγούδια φλογερά, ἐλευθέρια,
Καὶ διδυράμβους!

Ἐγώ, τὸν Ἄρη μιὰ στιγμὴν ἀφίνοντας,
Πειῶ μὲ πόνο στοῦ Λευκάτα μιὰ ἄκρη,
Ποῦ ἐπνίγηκε ἡ Δεκάτη Μοῦσα, χύνοντας
Γιαυτὴ ἓνα δάκρυ!...

Η ΧΙΟΣ

Στὴν ἡρωϊκὴ ψυχὴ τοῦ φίλου μου
ὑποπλοιάρχου **Ν. Ρίτσου**.

ὦ Χῖος, μυριανθοστόλιστη καὶ μυριοδοξασμένη,
Ποῦ στοῦ Αἰγαίου τὰ ὀλόγλαυκα νερὰ
Αἰώνια γύρω σου πνοὴ σκορπᾶς εὐωδιασμένη,
Μὲ τοῦ Ζεφύρου τὰ ἑλαφρὰ φτερά!

Πῶς σὲ λατρεύω! Μὴ γιατί σὲ λέγουνε Μητέρα
— Νὰ γεννηθῆῖ μποροῦσε τάχα ἄλλοῦ; —
Τοῦ θείου καὶ μεγαλόστομου τῶν Ποιητῶν Πατέρα,
Μάννα τοῦ Ὀραίου, Μεγάλου καὶ Καλοῦ;

Μὴ γιατί, ἀπ' ὄλα τὰ νησιά, τοῦ Ἀρχιπελάγου στέμμα,
 Ἡ ρημαγμένη, δύστυχή σου γῆ,
 Μὲ τῶν παιδιῶν σου ἐβάφηκε κιὰχνίζει ἀκόμα τὸ αἷμα,
 Στὴ φοβερή σου ἐκείνη τὴ σφαγή;

Μήπως γιατί τοῦ Δάσκαλου σὺ εἶσαι ἡ κλεινὴ Γεννήτρα,
 Ποῦ στῆς σκλαβιάς τὰ χρόνια τὰ βαρειά
 Ὁ Λόγος του σιὸ Γένος μας σκορποῦσε τᾶγια φύτρα,
 Ποῦ γέννησαν τὴ θεία μας Δευτεριά;

Ἡ μὴ γιατί — μένα πικρὸ τὸ συλλογιοῦμαι δάκρυ! —
 Κρύβεις κἔνα ἄλλο τίμιο θησαυρό,
 Τὸ Παλληκάρι, ποῦ ἔπεσε στῆς γῆς σου πέρα μιὰ ἄκρη,
 Γιὰ Σέ, γιὰ τὴν Τιμή, γιὰ τὸ Σταυρό;

Η ΣΑΜΟΣ

Στὸ μεγάλο παιδί της καὶ φίλο μου
κ. Θ. Σοφούλη.

Γεμίστε τὸ ποτήρι σας Σαμιώτικο κρασί
Καὶ τὴν πατρίδα ψάλλετε τοῦ μάγου Πυθαγόρα!
Ψυχὴ τοῦ Μπάϋρον, σκίρτησε στὸ μάρμαρό σου τώρα
Καὶ σίχους ἄλλους, γιορτερούς, πές γιὰ τῶραϊο Νησί!

Ψυχὴ τοῦ Πολυκράτη της τοῦ Βασιληᾶ καὶ σὺ,
Ποῦ ὅλα τῆς Τύχης τὰγαθὰ, τὰ πλούτη καὶ τὰ δῶρα,
Στὸ θρόνο σου ἐδοκίμασες, στὸν τάφο αὐτὴν τὴν ὥρα
Χαῖρε καὶ σὺ σιῆς Χώρας σου τὴ μοῖρα τὴ χρυσῆ!

Τὸ δαχτυλίδι ποῦρριξες σιῆς θάλασσας τὰ βύθη,
Γιὰ νὰ ἐξαγνίσῃς τῶν θεῶν τῶν φθονερῶν τὰ στήθη,
Τὸ πῆρε γιὰρραβῶνα της μιὰ ἄλλη θεὰ σεμνή.

Γεμίστε τὸ ποτήρι σας ἀπὸ ἀνθοσμία τῆς Σάμου!
Καὶ πιέτε γιὰ τὴ Ρήγισσα τὴ Λευτεριά, παιδιὰ μου,
Κιὰκούσετε τὴ λύρα μου ποῦ αἰώνια τὴν ὑμνεῖ!

Η ΘΑΣΟΣ

Θάσος, νησί περίφημο κι από τάρχαϊα τὰ χρόνια,
Ποῦ ἀκόμη ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ τῶν θρύλων τὸν καιρὸν
Τῆς Θράκης τῆς δασόσπαρτης σέλέγανε φρουρὸν
Κι ὡς γέννα σέδοξάζανε πανάρχαια, Ποσειδώνεια·

Καὶ γιὰ τὰ τίμια μέταλλα γνωστὴ ἦσυνα τὰ αἰώνια
Καὶ γιὰ τὸν πλοῦτον τῶν δασῶν τῶν θείων σου κίερῶν,
Ποῦ ἐχόρευαν ἢ κόρες σου τὸ μυστικὸ χορὸν,
Τὴν νύχτα, στὰ Διονύσια μυστήρια κι Ἀπολλώνεια.

Μὰ μόνο ἐγὼ δὲν σάγαπῶ γιαυτὰ τὰ μεγαλεῖα,
Τὰ δέντρα σου καὶ τὰ κρασιά, τὰ πλούσια μεταλλεῖα,
Ποῦ στήν παληὰ σέλάμπρουναν καὶ τωρινὴ ἐποχὴ,

Ὡραῖο νησί, μὰ σέξυμνῶ, γιατί ἔπεσε ἐκεῖ πέρα
Τῆς Πάρου ὁ μάγος Ποιητής, Ἀρχίλοχος, μιὰ μέρα,
Μὲ τὴ μεγάλη κι ἄτρομη κι ἀδάμαστη ψυχὴ!

Η ΤΕΝΕΔΟΣ

Νεραΐδα τοῦ Ἀρχιπέλαγος, ποῦ τ'ὄνομά σου αἰώνια
Τῆς Ἱστορίας ἢ σάλπιγγα θὰ διαλαλῇ βαρεία,
Σῆβαλε ἐκεῖ προπύργιο γιὰ τὴν Ἐλευτεριά
Καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου δράκοντα τοῦ Πλάστη ἢ θεία Πρόνοια.

Ἐσένα ἐπρωτοθαύμασα, σιὰ παιδικά μου χρόνια,
Σὰν ἄκουα τὴν ἀθάνατη καὶ θεία παλληκαριά,
Γύρω ἀπὸ τὴν πολύκολπη τῶν κάβων σου μεριά
Ποῦ τὰ μπουρλότια ἐφώτισαν τῆς Σπέτσας, τὰ τρομπόνια.

Θαλασσομάχα ἠρωϊκή, Πατρίδα μου Μεγάλη,
Ποῦ ἂν ἔχασες τὰ πλούτη σου, σοῦ μένουν μύρια κάλλη,
Ἡ σμαραγδένια σου εὐωδιά, τῶν πεύκων σου ἢ στολή,

Τένεδο, Σάμο κ'Ἐρυσσό, Χίο, Μιτυλήνη, Δῆμνο,
Τῶν φωτεινῶν τροπαίων σου τὸν ὑπερπόντιον ὕμνο
Τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἄπειρο βασίλειο ἀντιλαλεῖ!

ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑ

Ἡ Ρόδος, τὸ τριαντάφυλλο στὸ ἀνθόσπαρτον Αἰγαῖο,
Εἶνε δική μας, Ἴταλοί, πανάρχαια, Ἑλληνική,
Ὅπως εἶνε ἡ περίφημη Καπρέρα Ἴταλική,
Ποῦ ἐγέννησε τῆς Δευτεριᾶς τὸν Ἡρώα τὸ γενναῖο.

Εἶνε γαλήνιο κῆρεμο — δὲν εἶνε μόνο ὄραϊο —
Μὰ φυλαχθῆτε! Κρύβεται μιὰ κάποια σπίθα ἐκεῖ,
Ποῦ ἀνάβει σὰν ἠφάιστειου φωτιά τρομαχτικὴ
Κι ἄλλη μιὰ Κρήτη θὰ γενῆ κένα ἄλλο Ἀρκάδι νέο.

Εἶνε φυλῆς ἠρωϊκῆς καὶ γέννημα καὶ θρέμμα,
Καὶ τίμια διαμαντόπετρα στὸ Ἑλληνικὸ τὸ στέμμα,
Κι ὄποιος τὸ ἀρπάξει, ἀλλοίμονο σαυτὸν καὶ συμφορά!

Τῆς Γῆς τὸ θάμα, ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου μας, αἰώνια
Γιὰ τρόπαιο πάλι θὰ στηθῆ με Τούρκικα κανόνια
Μονάχα ἀπ' τῆς Ἐλευτεριᾶς τῆ Μάννα μιὰ φορὰ! . . .

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Τοῦ Αἰγαίου τὰ Δωδεκάνησα, μὲ τὰ περίσσια κάλλη,
Κυπιάζοντας τὰδέλφια τους, τὰ λυτρωμένα πλειά,
Στῆς Μάννας των τῆ στοργικῆ κιὰκύμαντη ἀγκαλιά,
Λένε σαυτὰ δακρύβροχτα, μὲ συντριβὴ μεγάλη:

«Ἀπὸ σκλαβιά κυλιόμαστε σᾶλλη σκλαβιά καὶ πάλι,
Καλλίτερα νὰ μέναμε στὴν ἄλλη τὴν παληά!»
Καὶ τότε ἀκούσθη ἀπὸ μακρυνά, σὰν κεραυνοῦ λαλιά,
Ποῦβρε τριγύρω ἀντίλαλο σὲ κάθε περιγιάλι.

Κλαγγὴ μὴν ἦταν, σὰν ἀητῶν μυριάδων, σιτὸν ἀγέρα;
Ἦταν κατάρα; Ἦταν ὀργὴ τοῦ Πλάστη; Ἦταν φοβέρα;
Ἦφαίσειου μήπως ἔκρηξη πέρα ἀπὸ τὰ Ψαρά;

«Κάλλιο στὰ βάρθη νᾶβρουμε τῆς θάλασσας τὸ μνημα
Καὶ νὰ βουλιάξουμε μὲ σᾶς μὲς τὸ Ὠκεάνιο κῦμα,
Παρὰ νὰ σκλαβωθῆτε σεῖς ἀκόμα μιὰ φορὰ!...»

Η ΚΥΠΡΟΣ

Στὸν εὐγενῆ φίλο μου κ. Γ. Μόξεραν.

Νησὶ μεγάλο, ποῦ ὅλοι μας λατρεύουμε,
Σὰν δεύτερη ἀδελφὴ τῆς δοξασμένης Κρήτης,
Πανάρχαια χώρα τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὠμορφου,
Ποῦ ὁ Χρόνος σέβεται κιαὐτὸς τοῦ κόσμου ὁ καταλύτης·

Κιᾶν δὲ Σὲ σφίγγουν τῆς σκλαβιάς τὰ σίδηρα
Καὶ φιλελεύθεροι Σὲ κυβερνοῦνε νόμοι,
Μὰ θᾶδινες γιὰ τὴ φτωχὴ Γεννήτρα Σου
Καὶ τὴ χρυσῆ ἀλυσίδα Σου κιᾶτα τὰ πλούτη ἀκόμη.

Καὶ τί, καὶ τί δὲ θᾶδινες, τὸ χέρι Σου
Στὴ Μάννα Σου νάπλώσης, σὰν τὴν Ἡρωΐδα,
Καί, σὰν Αὐτὴν, νανοίξης τὴν ἀγκάλη Σου
Καὶ στὴ μεγάλη μας νὰ μπῆς Ἑλληνικὴ Πατρίδα!

Πόσα παιδιά Σου τώρα λιονταρόψυχα
Δὲν ἔπесαν στὸν Ἅγιο μας αὐτὸν Ἄγωνα
Καὶ τὸ αἷμα δὲν ἐχύσανε τὸ τίμιο τους
Γιὰ τῆς σεμνῆς Σου ἐλευτεριᾶς ἀτίμητο ἄρραβῶνα!

ὦ Κύπρος, στὴ ματόβρεχτη Ἱστορία Σου,
Ἄκόμα κιὰπ' τὰ χρόνια τῶν πανάρχαιων θρύλων,
Εἶδα μὲ δάκρυα, νὰ σάρπάζουν λάφυρο
Ὅλου τοῦ κόσμου οἱ τύραννοι κιῶλων τῆς Γῆς τῶν φύλων!

Καὶ μέσα σιὰ τραγούδια Σου τᾶθάνατα
Νοιώθει βαθειὰ κανεῖς, ἀπ' ἄκρη σᾶκρη,
Τὸν πόθο τὸ φυλειτικό, τὸν πύρινο,
Νὰ στάζουν καὶ στενάζουνε μαῖμα, φωτιά καὶ δάκρυ.

Καὶ σῆς Βασιλοπούλας Σου τὸ σύμβολο,
Ποῦ γιὰ τῶραῖο ξανθὸ Παιδὶ τῆς Θεᾶς πεθαίνει,
Μὲς τῆς Ψυχῆς τὸν πόνο, εἶδα τὸν πόνο Σου:
Γιὰ Ἐλευτεριά ἢ γιὰ θάνατον, ὦ Κύπρος λατρευμένη!

ΣΚΟΡΠΙΑ

Σ' ΕΚΕΙΝΟΝ ΠΟΥ ΘΑΡΘΗΙ . . .

[Έγγραφη για την 25 Μαρτίου 1906 κέδημοσιεύθη στην «Έστία»]

Όλοι γυρίζουν σήμερα σὲ χρόνια περασμένα
Κιάπ' τοὺς νεκροὺς οἱ ζωντανοὶ γυρεύουν λίγο φῶς,
Μόνος ἐγὼ στοῦ μέλλοντος ζητῶ τὰ σκότη Ἑσένα,
Σ' Ἑσέ, Παράκλητε, πετάει ὁ πόθος μου ὁ κρυφός.

Ἦρθες; Θάρθης; Γεννήθηκες; Θὰ γεννηθῆς μιὰ μέρα;
Γιὰ νὰ Σὲ προσκυνήσουμε σὰν ἄγνωστο Θεό;
Καὶ μιὰ τοῦ λόγου Σου ἀστραπή στοῦ μαῦρο μας αἰθέρα
Νὰ φέρῃ μὲς τὸ δρόμο του τὸν ἔρμο αὐτὸ λαό;

Ποιά, Δυνατέ, τὴν κούνια Σου πόλη ἢ χωριό μας κρύβει;
 Καὶ ποιὸς κομήτης πάνω Σου γέρονει χρυσᾶ μαλλιά;
 Μήπως παλάτι Σὲ γεννᾶ; Μὴ λάμπεις Σὲ καλύβι;
 Σὲ δάσος, σὲ βουνὸ μὴ ζῆς νησι ἢ ἀκρογιαλιά;

Θάρθῃς. Μὲ μυστικούς παλμούς, Νυμφίε, Σὲ περιμένει
 Νύχτα καὶ μέρα μιὰ Θεά, τοῦ Γένους ἢ ψυχῆ,
 Κῆ λύρα μου, ποῦ φλόγα της προφητικῆ θερμαίνει,
 Σὲ προμαντεύει, ἐλπίδα μου καὶ μόνη ἀπαντοχῆ.

Σένα μὲ πόνο τραγοῦδι τὸ κῦμα μας αἰώνια,
 Πάντα γιὰ Σὲ μὲ στεναγμὸ τὸ ἀγέρι μουῦ μιλεῖ,
 Γιὰ Σένα λὲν τὴν ἀνοιξη κρυφὰ τὰ χελιδόνια
 Κῆ πεταλοῦδα Ἐσὲ ποθεῖ στοῦ κρίνου τὸ φιλί.

Τί θὰ κρατεῖς; φραγγέλιο; σκῆπτρο; ρομφαία; λύρα;
 Θᾶσαι Προφήτης, Βασιληᾶς, Στρατάρχης, Ποιητής;
 Μαῦρο χιτῶνα θὰ φορῆς ἢ φωτεινὴ πορφύρα;
 Θᾶσαι Σωτήρας-Ἀνθρώπος; Θεὸς-Ἐκδικητής;

Ἔλα, Τρανέ, κῆρυθε ἡ στιγμὴ! Στὸν οὐρανὸ μας πάνω
Κάποιο σημάδι καρτερῶ· καὶ μαντικὴ φωνή
Μὲς ἀπ' τὰ στήθη μου βαθειὰ μοῦ λέει, δὲ θάποθάνω,
Πρὶν ὁ Προφήτης - Βασιληᾶς τοῦ Γένους μας φανῆ!...

ΣΤΟ ΕΠΙΝΕΙΟ

Στὸν ἀγαπητό μου ἀνεψιὸ **Μίλτον Πουρῆ**.

Ἄν τὸ Διοντάρι Σου ἄρπαξαν, ποῦ ἐθαύμαζε ὅλη ἡ σφαῖρα,
Τὸ σύμβολο τῆς Δόξας Σου σιὰ χρόνια τὰ παληά,
Ἦρθε ὁ καιρὸς σιὸν τόπο του νὰ στήσης ἄλλο πλειὰ
Πελώριο, ποῦ νὰ φαίνεται σιὴν Αἴγινα καὶ πέρα.

Πόσα σ'Εσένα ἢ δοξαστὴ δὲ Σοῦ χρωστεῖ Μητέρα,
Κυψέλη Ἐσὺ τῶν μελισσιῶν, τῶν μυρμηγκιῶν φωληά,
Καὶ πόσα ἢ τίμια Σου σ'Αὐτὴν δὲν ἔδωσε δουλειά,
Σαῖμα, σὲ ἰδρωῖτα, σὲ χρυσό, σὲ πόνο, νύχτα μέρα!

Πόσα πανάρχαια φάσματα δὲν ἔβλεπα τὸ βράδυ,
Τριγύρω στὸ λιμάνι Σου, στὸ κῦμα τὸ θολό,
Μὲς ἀπὸ δάσος καταρτιῶν στὸ ἡμίφωτο σκοτάδι!

Καὶ μὲ τῆς μάντισσας ψυχῆς τὸ φῶς, μιὰ νύχτα, Ἐπίνειο,
Θαρροῦσα, βλέποντας ἐκεῖ, πρὸς τὸν Κορυδαλό,
Πῶς τὸν αἰῶνα ἐζούσαμε μαζὺ τὸ Σαλαμίνειο!

ΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΤΕΣ

Στὸ γενναῖον ἑθελοντὴ κύριον
Ἄγγελον Παπαγεωργακόπουλον.

Παίρνω γιὰ σένα μὲ στοργὴ στὸ χέρι τὸ δοξάρι,
Ὡ καύχημα τοῦ Πειραιῶς καὶ σέμνωμα λαμπρό,
Καὶ πρῶτο ἀπ' τ' ἄλλα ἀτρόμητα παιδιὰ του, σὲ θωροῶ
Ἐφηβε ὠραῖε, νὰ πολεμᾷς σὰν ἄξιο παλληκάρι!

Δὲ σ' ἐκραξε ἡ Πατρίδα σου μὰ σύ, σὰν τὸ λιοντάρι,
Μὲ μιὰν ὀρμὴ, ποῦ ἐθύμιζε τὸ λόχο τὸν Ἱερό,
Καὶ μὲ κορμί, ποῦ στὸν παληὸ θὰ ζήλευαν καιρό,
Ἐτίμησες τὰ στήθη σου μὲ τοῦ αἵματος τὴ χάρη.

Πόσο φτωχοὶ εἶνε οἱ θησαυροὶ κιόλης τῆς γῆς γιὰ σένα,
Μπρὸς τὸ χρυσὸ παράσημο ποῦ πῆρες τῆς Τιμῆς,
Στᾶγια ἐκεῖ πέρα χώματα, τὰ μυριοδοξασμένα!

Μὲ τί καμάρι σὲ θωρεῖ περήφανη ἡ Μητέρα!
Καὶ πῶς νὰ μὴν ἐλπίζουμε, σὰν σὲ θωροῦμε ἐμεῖς,
Πῶς κάποιου ἀλλοῦ, σὰν ἥρωας, θὰ δοξαστῆς μιὰ μέρα!...

Ο ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

—«Ποιὸς εἶσαι σύ, θεώρατο στοιχείο, ποῦ νύχτα μέρα
Γεμίζεις βόγγο, στεναγμὸ καὶ κλάμα τὸν αἰθέρα;
Πότε σάκοῦν σιὰ πέλαγα, πότε σιὰ κορφοβούνια,
Πότε σι' Ἀκροκεραύνια καὶ πότε σιὰ Καμβούνια,
Τὸ θρῆνο σου νάντιβογγοῦν ἢ ρεματιῆς κοί κάμποι,
Ὁ Πίνδος, ἡ Ὅσσα, ὁ Ὀλυμπος, Ἀθήνα, Πέλλα, Λάρισσα,

— «Ἡ μάνα μου ἦτανε θνητὴ κῆταν ὁ Ζεὺς πατέρας!
 Ἐνίκησα ὄλους τοὺς λαούς, γιατί εἶχα γιὰ σημαία
 Καὶ σκῆπτρο τὴν Ἑλληνικὴν αἰώνια τὴν Ἰδέα.
 Σὲ μιά της ἔπεφταν πνοὴ κάστρα, στρατοὶ καὶ πόλεις
 Καὶ μέκανε κυρίαρχο τῆς οἰκουμένης ὅλης.
 Ἐκείνη μοῦδωσε φτερά, νὰ μπῶ μὲς τὴν Ἀσία
 Καὶ στόνομα μου ἐχάρισεν χρυσὴν ἀθανασία,
 Νὰ ζῶ σὰν τὴν Ἀκρόπολη καὶ σὰν τὸν Παρθενῶνα,
 Ὅσο ποῦ ὁ Ἥλιος θά'χῃ φῶς στὸν ὑστερνό του αἰῶνα.

«Κιᾶν ἀπὸ κλάμα ἐγέμισα τὴ δοξαστὴ μας χώρα
 Καί, σὰν βρυνκόλακας, ἐδῶ στριφογυρίζω τώρα,
 Καὶ δὲν εὐρίσκω ἀνάπαυση στὸν τάφο κῆσυχία,
 Γιατί τὸ βάρβαρο θωρῶ μὲς στὴ Μακεδονία,
 Νὰ μπαίνῃ μὲς τὴν ὠμορφη τὴ γῆ μας καὶ νὰ σφάζῃ,
 Ἀπ' ἄκρη σᾶκρη νὰ τὴν καίῃ καὶ νὰ τὴν ἀτιμάζῃ.
 Ἐστοίχειωσα ἀπ' τὸν πόνο μου, τὸ θρηῆνο τὴ λαχτάρα.
 Ἀνάθεμα στὸ βάρβαρον! Ἐκδίκηση! Κατάρρα!»

Ὁ στοιχειωμένος Βασιληᾶς ἐδιάβηκε καὶ πέρα
Στὸ διάβα του τὸ φωτεινό, μακρυνά, μὲς τὸν αἰθέρα,
Τὰ λόγια του νᾶντιλαλοῦν ἀκόμα ἀκούω μᾶντάρα:
«Ἀνάθεμα στὸ βάρβαρον! Ἐκδίκηση! Κατάρρα!»

1904.

ΛΑΕ, ΨΗΛΑ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ !

*[Εδημοσιεύθη ὕστερ' ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς τῆς 28 Νοεμβρίου 1910
στὴν «Ἐστία»].*

Δαὲ μεγάλε, ἀθάνατε, ποῦ ἀπὸ τῆ νεκροφάνεια
Μὲ λιονταρίσιο ξάφνιασμα ξυπνᾶς, ἀρρενωπό,
Καὶ δρόμο νέο πρὸς τὴν τιμὴ ζητεῖς μὲ περηφάνεια
Καὶ βλέπεις πέρα ἐκεῖ, μακρῶν, στὸν ἅγιο σου σκοπό·

Τὸ μέτωπό σου σήκωσε, ποῦ τόσα μαῦρα χρόνια,
Σκυφτὸ κρατοῦσεν ἄνανδρη κι' ἀνέλπιδη ντροπή,
Καὶ στὰ ἔθνικά σου ἀνάβλεψε τὰ ὄνειράτα, τὰ αἰώνια,
Ποῦ σοῦδειξε ἡ προφητικὴ τοῦ λόγου Του ἀστραπή!

Ἐσὺ δὲν εἶσαι, ποῦ ἔφταιξες συχνά, μὰ στή μετάνοια,
 — ὦ θαυμαστή κιὰδάμαστη τοῦ Γένους μας ψυχή! —
 Τὸ δάκρυ σου σάνύψωνε ψηλότερα ἀπ' τὰ οὐράνια
 Καὶ μιὰ ἄλλη νέα σημάδευε στὸν κόσμον ἐποχή;

Δὲν εἶσαι σύ, ποῦ ἐλάτρευες τὴ σπαθοφόρα Δίκη;
 Ἐσὺ δὲ εἶσαι ὁ πάνσοφος, ὁ Δικαστῆς-Λαός,
 Ποῦδινες δίκηο στὸν ἀητὸ καὶ δίκηο στὸ σκουλήκι
 Καὶ στή δικαιοσύνη σου γινόσουν Θεός;

Δὲν εἶσαι σύ, ποῦ στή βουβὴ τὴ νύχτα τῶν αἰώνων
 Κοιμώσουν ἀνονεῖρευτος, μᾶσάλευτη ζωή,
 Μὰ στὸ χιλιόχρονο ὕπνο σου, μὲ τὸνομά σου μόνον,
 Σῶλη τὴ Γῆ τῶν Ἰδεῶν σκορποῦσες τὴν πνοή;

Ὁ Κόσμος τώρα πάνω σου τὸ μάτι του γυρίζει
 Κὴ καταφρόνια του ἄλλαξε μὲ μιᾶς σὲ σεβασμὸ
 Καὶ κᾶτι νέο, μεγαλουργὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἐλπίζει,
 Ποῦ θὰ γεμίση ὅλη τὴ Γῆ γιὰ σὲ μὲ θαυμασμό.

Λαὲ μεγάλε, ποῦ μικρὸ σὲκυβεροῦσε χέρι,
Στρέψε στῶν ἔργων τὸ ἅγιο φῶς μ' ἐλπίδων νέαν ὄρμη,
Ὡς ποῦ μιὰ μέρα, μὲ ὁδηγὸ τὸ πολικὸ Του ἀστέρι,
Σὲ φέρει ὁ Κυβερνήτης σου σὴν ἐθνικὴ Τιμὴ.

Λαέ, ψηλὰ τὸ μέτωπο, ποῦ τόσα μαῦρα χρόνια
Σκυφτὸ κρατοῦσεν ἄνανδρη, θανάσιμη ντροπὴ!
Κι ἀνάβλεψε στὰ ὄνειρα τὰ κοίμητα καίονια,
Ποῦ σοῦδειξε ἡ προφητικὴ τοῦ λόγου Του ἀστραπή!...

Η ΛΥΡΑ ΜΟΥ

1

Μες τῆς χορδῆς της ἔχω μιὰ χρυσῆ καὶ μιὰ ἀπὸ ἀτσάλι:
Τὴ μιὰ, τὴν ἀκουσες συχνά, Πατρίδα λατρευτή,
Ὅλη τὴ λάβρη μου ζωὴ Σέξύμνησα μαυτὴ,
Θάρθη καιρός, νὰκούσουνε καμπόσοι καὶ τὴν ἄλλη.

Τῆς δυὸ ἀρμονίζει ὁ Πόλεμος, ποῦ στὴν ψυχὴ μου πάλλει,
Ἐχθρα γιὰ κάθε ψεύτικο κιἀγάπη ὄνειρευτὴ
Γιὰ τῆς Ἀλήθειας τὸ ἅγιο φῶς μεύρίσκουν δουλευτὴ,
ᾠ Μῖσος παντοδύναμο! κιῶ σὺ Λατρεία μεγάλη!

Κιἂν μὲ τὴν πρώτη της χορδὴ τρόπαια ἐδῶ Σοῦ στήνω
Κιῶλη τὴ φλόγα τῆς ψυχῆς στῆς δάφνες Σου τὴ χύνω,
Τοὺς ζωντανοὺς καὶ τοὺς νεκροὺς ὑμνῶντας ἀδελφούς·

Εἶμαι ἔτοιμος, τὴ δεύτερη, τονίζοντας στὴ λύρα,
Σὰν ἄλλοτε, νὰ τὴν κρατῶ σὰν μιὰ γιγάντεια σφύρα
Καὶ νὰ χτυπῶ τοὺς φανεροὺς ἐχθροὺς Σου καὶ κρυφοὺς...

2

Θὰ ποῦν—σκουλήκια βρίσκονται παντοῦ—μὲ κάποιο φθόνο,
 —Ξέρω πολλοὺς τριγύρω μας μικροὺς καὶ μοχθηροὺς—
 Θὰ ποῦν, πῶς κολακεύοντας, ὑμνεῖς τοὺς ἰσχυροὺς,
 ὦ λύρα μου περήφανη, στολίδι μου ἐσὺ μόνο!

Κιὰν σάφησα γι' ἄλλους βωμούς,—ξέρεις μὲ πόσο πόνο!—
 Κεῖδα μαζὺ μὲ τοὺς σεμνοὺς καὶ τόσους βδελυροὺς,
 Καὶ μερικοὺς ἀνάξιους τῆς Πολιτείας φρουροὺς,
 Μαζὺ Σου τώρα ὠρκίστηκα νὰ ζήσω ὅλο τὸ χρόνο.

Ἐλεύθερος, γιὰ τὴ Θεὰ ποὺ κλείνω ἐδῶ σιὰ στήθια,
 Τὰ λίγα χρόνια ποῦ σιτὴ γῆ θὰ ζῶ, γιὰ τὴν Ἀλήθεια,
 Μὲ δύναμη καὶ μὲ φωτιὰ τὰ λόγια της θὰ πῶ.

Κιὰν τρόπαια στήνω ἀθάνατα χρυσᾶ γιὰ τὴν Πατρίδα,
 Ἐκείνη θ' ἄχω σκῆπτρο μου, κ' Ἐσένα θ' ἄχω ἀσπίδα,
 Μ' Ἐσὲ νὰ ψάλω καὶ μαυτὸ τὸ ψεῦδος νὰ χτυπῶ!...

3

Μές τὰ παλάτια ποῦχτισες στῆς Ἀρμονίας τὸ δῶμα,
Μές τῶν Ρυθμῶν τὸν πύρινο καὶ πάναγγο χορό,
Ποῦ δὲν ἐγγίζει τὸ ἄσπλαγγο τοῦ Χρόνου τὸ φτερό,
Γιὰ τὴν Πατρίδα, τὴ Γωνιὰ καὶ τὴν Ἀγάπη ἀκόμα·

Δίπλα σαυτά, στὸ ἀστέρινο καὶ φωτοβόλο στρῶμα,
Καὶ τῆς Φιλίας μου ἔστησες ἕναν βωμὸν ἱερό,
Σὰν Πάνθεο γιὰ τὸ Πνεῦμα της τὸ θεῖο καὶ φλογερό,
Ποῦ λειτουργεῖ καμμιὰ φορὰ τὸ πάνσεμνό σου στόμα.

Ἑλλάδα, Σπίτι κ' Ἐρωτα προσκύνησες αἰώνια,
Ἀπὸ τοὺς πρώτους μας παλμοὺς κιὰπὸ τὰ πρώτα χρόνια,
Καὶ σὲ πολλοὺς ἐδείξαμε στὸν κόσμο αὐτὸ στοργή.

Ἀγάπη πάντα μᾶς κινεῖ κιὰν μῖσος λάβρο νοιώθω,
Μιᾶς ἔχτρας κρύβω ἀκοίμητης σιὰ στήθη μου τὸν πόθο·
Νὰ σβύση κιὸ στερνός σου ἐχθρός, Πατρίδα μου, ἀπ' τὴ Γῆ!

ΣΤΟΝ ΠΙΕΡ ΛΟΤΙ

“Όταν συλλάβης μὲ τὸ ἄβρὸ τὸ χέρι σου τὴν πέννα
Καὶ τοῦ χασίς ἀρώματα ρουφᾶς μεθυστικά
Καὶ στῶν Οὐρὶ τὰ δράματα τρυφᾶς τὰ μαγικά
Μὲ μιᾶς Χανούμ ἢ μιᾶς Μουσμὲ φουστάνια μυρωμένα·

Τότε σὲ οὐράνια ἰνδάλματα πειτᾶς ὄνειρεμένα
Καὶ στὴν Τουρκιά σου ἐγκώμια συγγράφεις λυρικά
Καὶ στὴ Σταμπούλ σου βρίσκοντας τὰ πάντα ἀγγελικά,
Τῶν χαρεμιῶν της ἐξυμνεῖς τὰ κάλλη τὰ κρυμμένα.

Ἄπ’ τὴν Ἀλήθεια τὴ σεμνὴ διαζύγιον ἔχεις πάρει
Καὶ τῆς φανταχτερῆς Ψευτιᾶς μοναχὰ ἔχεις τὴ χάρη
Καὶ παρομοιάζεις σὰν Ἐδὲμ τοῦ Ἰσλάμ τὸ μαῦρον Ἄδη!

“Όλοι οἱ ἀδελφοί σου Ἀθάνατοι γιὰ σένα κοκκινίζουν,
Τοῦ Βερανζέρου καὶ τοῦ Οὐγκὼ τὰ ὀστᾶ στὸν τάφο τρίζουν!
Καὶ σὺ; Στὴν ὄψη βάφεις μαιώνιο... κοκκινάδι!...

ΣΤΟ ΔΙΑΔΟΧΟ *

Ἄν ὡς τὰ τώρα ἡ μοῖρα Σου, χρυσόφυλλο βλαστάρι
Τοῦ δοξασμένου Θρόνου μας, Σοῦ φάνηκε μητριὰ
Στὸ πρῶτο Σου ξεσπάθωμα, μὰ στὸ προσκυνητάρι
Τῆς σκλάβας εἶσαι τῆς ψυχῆς χρυσὴ παρηγοριά.

Ἐσὺ εἶσαι τὸ ἄσβεστο ὄνειρο, ποῦ βλέπουν ὄλοι οἱ σκλάβοι,
Ἡ ρόδινη τοῦ Γένους μας Ἐσὺ εἶσαι Ἀνατολή,
Ὁ φάρος εἶσαι ὁ ἀκοίμητος ποῦ στήν ἀντάρα ἀνάβει
Καὶ χύνει πέρα μυστικὴν, αἰώνια ἀστροβολή.

Θάρρος, Διάδοχε! Ψηλὰ τὸ τίμιό σου κεφάλι!
Γιατὶ μαντεύει ἡ λύρα μου, γλυκειὰ μου ἐλπίδα μόνη,
Πῶς πέρα ἐκεῖ στὸν Ὀλυμπο τὸ Νικητὴ θὰ ψάλῃ,
Σέ, τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀπόγονε, τοῦ Κωνσταντίνου ἐγγόνι!

* Τὸ ποίημα τοῦτο ἐγράφη στὰ 1898 ἕνα χρόνο ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἀτυχή μας ἐκείνον πόλεμο καὶ μὲ τὴ «Γοργόνα» καὶ τὸ «Στοιχειωμένο βασιλεῖα» ἐδημοσιεύθη στὰ «Μακεδονικά» μου στὰ 1904. Ἔκρινα ὅτι εἶναι ἐπίκαιρο νὰ δημοσιευθοῦν καὶ εἰς τὸν τόμον αὐτὸν γιὰ τὸ μαντικὸν πνεῦμά των καὶ γιὰ τὴν ἱερὴν πεποίθησιν ποῦ τὰ ἐμπνέει γιὰ τὸ Μεγάλον Στρατηλάτη μας, ἀκόμα καὶ στήν ἄδοξην ἐκείνην ἐποχὴν μας.

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ!...

“Οποιο κιᾶν εἶσαι, Πνεῦμα ἐσὺ θεόμορφο,
Ποῦ τώρα σὺ ἐλαφρό μου δίνεις τὸ δοξάρι
Τοῦ Λόγου τὸ ρυθμὸ τὸν ἑναρμόνιο,
Στὴ σκέψη μου φτερούγισμα καὶ δύναμη καὶ χάρη·

Κιᾶν κατοικῆς σὶά νέφη ἢ σὶ τὸ Ἐμπύρειο
Ἡ σὶά χρυσᾶ παλάτια τοῦ γλαυκοῦ τοῦ ἀπείρου
Κᾶρχεσαι, σὸν μυστήριον ἀνεξερεῦνητο,
Μὲ τὸ φτερὸ τοῦ Ὁράματος ἢ τὴ μορφή τοῦ Ὀνείρου·

Κιόποιο ὄνομα κιὰν σέχουν δώση οἱ ἄνθρωποι,
 Ἐνθουσιασμὸ κιὰν Ἐμπνευση κιὰν Μοῦσα καὶ Οἴσιτρο
 Κιό,τι στὸ χέρι κιὰν κρατῆς ἢ φόρμιγγα
 Ἦ λύρα ἢ ἄρπα ἢ σάλπιγγα, βύκανο, αὐλὸν ἢ σεῖστρο·

Ὅ,τι κιὰν εἶπα γιὰ τὸν Ἅγιο Ἀγῶνα μας,
 Ἀπὸ τὸν πρῶτο βρόντο του, σιὴν πρώτη μάχη,
 Κάθε παλμὸ μου, πόνο, δάκρυ, ἐλπίδα μου,
 Στὸ νοῦ μου ἐσὺ τὰ ἐφύσησες τῆ νύχτα, ἐσὺ μονάχη.

Μεσὲ σιῆς Σιδερένιες Πόρτες πέρασα,
 Ποῦπεσε ἐκεῖ τοῦ Κράλη ἢ ὠραία θυγατέρα,
 Καὶ σὺ στῶν Γιαννιτσῶν τῆς ράχης μᾶφερες
 Κεῖδα τάντριεῖα μας τὰ παιδιὰ ψηλὰ ἀπὸ τὸν αἰθέρα.

Ἐσὺ, μὲ τῆς φτερούγες σου τῆς πύρινες,
 Ποῦ ἀκόμα καὶ τῆς ἀστραπῆς ἢ ὄρμη δὲ φτάνει,
 Μώδηγγες στὸ θεώρατο τὸ ἠφαιστειο,
 Ποῦ ὄλος ὁ κόσμος τρόμαξε, τὸ θρυλικὸ Μπιζάνι.

Μαζὺ μέσένα μπήκαμε στὰ Γιάννενα,
 Στὸ Σοῦλι, Τεπελένι, στὸ Γαρδίκι
 Καὶ κάποτε πετοῦσες πειὸ γοργόφτερη,
 Στὸ ὠνειρεμένο διάβα σου, κιὰκόμα ἀπὸ τῆ Νίκη.

Κεῖδα σένα ὑπερνέφελό μας φτέρωμα,
 Μὲ θολωμένο ἀπὸ τὰ οὐράνια θάμπη μάτι,
 Στὸ ἀστέρι τοῦ Πολέμου τὸν ὑπέρλαμπρο
 Τῆς Γῆς μας Κοσμοκράτορα, στὸ ἀθάνατό του τὸ ἄτι.

Κεῖδα μαζὺ σου ἀκόμα, στὸ σαπφείρινο
 Τὸ πέταγμά μας πρὸς τὰ οὐράνια πλάτια,
 Ὅλα τοῦ Αἰγαίου μας τὰ Νησιὰ νὰ λάμπουνε
 Μὲς τὸν ὑγρὸ καθρέφτη του, σὰν ἄστρινα παλάτια.

Κιὰγνάντεψα μαζὺ σου ὅλο τὸ ἀσύγκριτο
 Τῆς Ὁμορφιάς καὶ τῆς Ἀνδρείας ἐκεῖνο θάμα,
 Στὰ Δαρδανέλλια ἀπ' ἔξω, νὰ ξαπλώνεται
 Τὸ πειὸ λαμπρὸ τοῦ πέλαγου καὶ πειὸ γιγάντειο δρᾶμα.

Ἐκεῖ, σὺ μαγικὸ νησὶ τῆς Τένεδος,
Πρὸς τὸ καλλίνικο νησὶ κοντά, τῆ Δῆμνο,
Ἄκουσα ἀπὸ τὰ χεῖλη σου τὰ φλόγινα
Γιὰ τὸν Ὑδραῖο τὸ Ναύαρχο τὸ νικηφόρο σου ὕμνο.

Ὅποιο κιᾶν εἶσαι, Πνεῦμα παναρμόνιο,
Μὲ τὸ σεμνὸ σου χεῖλι καὶ τὸ θεῖο σου μάτι
Ἐψάλα κεῖδα τὸν πανάγιο Ἀγῶνα μας,
Ἄπ' τὸν ὀπλίτη τὸ μικρό, σὺ Μέγα Στρατηλάτη!

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

1

Πατρίδα μου, ἂν δὲ μοῦγραψε τώρα ἡ σκληρὴ μου Μοῖρα,
Ἀλληῶς γιὰ Λὲ τὴν φλογερὴν νὰ Λοῦδειχνα στοργὴν
Καὶ μαῖμα νὰ Λοῦ ἐσώτιζα τὴν λατρευτὴν Λου γῆ,
Ἀντὶ μὲ δούρια νὰ Λὲ ὑμνῶ μονάχα ἐδῶ στὴ γύρα·

Ἴσως κιαυτὰ βλαστήσουνε κῖσως δὲ μείνουν στεῖρα,
Γιατὶ καδένας στίχος των τοῦ νόμου εἶνε κραυγὴ,
Ἄν Λὲ τὰ ράνης, ὧ χρυσῆ τοῦ κάδε Ὠραίου σπηγῆ,
Μὲ τῆς γλυκειᾶς ἀγάπης Λου τὰ ζεῖδωρα τὰ μῦρα.

Τότε κέκεῖνα, ἄν καὶ φτωχό, σοῦ Λοῦ χαρίζω δῶρο,
Τῆς γάβρης τῆς γατρείας μου τὸν ταπεινό μου φόρο,
Μικρὸ στολίδι, σοῦ κρεμῶ στὸν ἄγιο Λου βωμό,

Μὲ τὸν καιρὸ δὰ σάροννε τῆς Δόξας Λου τὴν χάρη,
Τὴ γάμψη τῶν Τροσάϊων Λου, σὰν τὸ ξερὸ κλωνάρι,
Ποῦ δίνει κιᾶνθη καὶ καρπούς στὸν ξένο τὸν κορμό.

Καὶ στὸ γιγάντειο Λου κορμό, σὰν μαγεμένο μωρό,
 Δέντρο δεώρατο κιαυτό δὰ γίνη, καρπερό,
 Καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἥσκιο Λου, Πατρίδα μου, δωρῶ,
 Ἡ Πανελλήνια νᾶρχεται Τεχνὰ τριγύρω του ὄρη.

Τότε ἡ ψυχὴ μου, ἀπ' τὸ ὑστερνὸ τοῦ τάφου ἀραξοβόλι,
 Δὰ καιρὴν τῶν Παιάνων μου τὸ ἀθάνατο φτερό
 Καί, μὲς τὸ χρυσοφτέρωτο τῶν Ἐτίχων μου χορό,
 Μὲ τὰ καιδιά Λου κιάγγελοι δὰ ψάλλουν φωτοβόλοι.

Ξέρω, σαυτοῦ τοῦ σκοτεινοῦ στανήτη μας τὴν ἄκρη,
Ποῦ μόνο μαῖμα σπέρνεται καὶ ραίνεται μὲ δάκρυα,
Ἄω' τὰ σανάρχαγια χρόνια Λου, σὲ κάθε Λου ἐσοχή,

Τοῦ Λόγου κάθε ἀσόστολος, τῆς Τέχνης κάθε δρέμμα,
Πίνουν φαρμάκι καὶ φοροῦν τῆς Δόξας τὸ ἄγριο στέμμα,
Ὅταν, τὸ χῶμα ἀφίνοντας, ψηλὰ σετᾶ ἡ ψυχὴ!...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
Στὴ Μεγάλῃ Ἑλλάδα	7
Στοὺς Βασιλεῖς	9
Στὴ Βασιλοπούλα	11
Στὸν ἐπίδοξο Διάδοχο	13

ΠΟΛΕΜΟΣ

Τὸ πνεῦμα τοῦ Πολέμου	17
Στὴν Κόκκινῃ Μηλιά!	20
Ὁ Δικέφαλος Ἄετός	23
Ὁ Λευκὸς Πύργος	25
Στοὺς Τορπιλλητὰς	27
Στὸ Στρατό μας	28
Ἡρώες καὶ Βάρδοι	31
Σταμπούλ!	34
Στὸν Πατριάρχη	37
Τὸ ἀνάγλυφον	38
Τὸ μαγικὸ Καράβι	41
Μπιζάνι!	44
Ἡ Καταχνιά	47
Στὸν Ἡρωα Βάρδον	50
Μπροστὰ σὸ Σταυρὸ	52

	Σελίς
Κοράκια καὶ Τοῦρκοι	55
Ἐπάνω στὸν Ἄρη	58
1912	63
Ἄπ' ἔξω ἀπὸ τὴ Λῆμνο	66
Γιάννενα !	71
Στὸν Ἥλιο - Κωνσταντῖνο !	74
Νησιὰ καὶ Νησιάκια	77
Πρόγονοι καὶ Ἀπόγονοι	80
Τὸ Σπαθὶ καὶ Πέννα Σου	81
Στὴν ψυχὴ τοῦ Πατέρα μου	82
Στὸ Στρατηγὸ Καλλάρη	83
Στὸ Μουτούση	84
Στὸ Βαλαωρίτη	85
Οἱ Ναῦτες	86
Ἀγγλία καὶ Πάργα	94
Τὸ Ρημάδι	95
Ἀθήνα !	97
Σπάρτη !	101
Θήβα !	102
Ἡ Σουλιώτισσες	105
Στοὺς Εὐζώνους	106
Τὸ ἀστέρι Σου !	107
Ὁ Νέος Ἀριστείδης	108
Στὴν ψυχὴ τοῦ Παπποῦ μου	109
Πάλμερ Νιούμπολι	110
Στὸ Βάρδο Βασιλᾶ	111

	<i>Σελίς</i>
<i>Μιά Νεράϊδα . . . . .</i>	112
<i>Βλάσιος Γαβριηλίδης . . . . .</i>	113
<i>Στούς Νεκρούς . . . . .</i>	114
<i>Οί δορυφόροι Του . . . . .</i>	117
<i>Μία φωτογραφία . . . . .</i>	118
<i>‘Ο Πόλεμος κῆ Κόρες του . . . . .</i>	119
<i>‘Ο Γαριβαλδινός . . . . .</i>	121
<i>‘Ο ‘Ολυμπιονίκης . . . . .</i>	122
<i>‘Ο Καβαλλάρης . . . . .</i>	123
<i>Τεπελένι! . . . . .</i>	125
<i>Στόν ‘Εσσάτ Πασσᾶ . . . . .</i>	128
<i>Οί Τουρκογιαννιώτες . . . . .</i>	129
<i>Στήν Τουρκιά . . . . .</i>	130
<i>Οί δύο Σουλτᾶνοι . . . . .</i>	131
<i>Στό Μεγάλο Νεκρό . . . . .</i>	132

Κ Ρ Η Τ Η

<i>‘Υμνος στήν Κρήτη . . . . .</i>	137
<i>‘Ο Κρητικός καί τὸ τουφέκι του . . . . .</i>	144
<i>Κρήτη! . . . . .</i>	147
<i>‘Ο Νέος ‘Επιμενίδης . . . . .</i>	148
<i>Οί Κρηῆτες . . . . .</i>	150
<i>Στούς δύο σκύμνους . . . . .</i>	152

Τ Α Τ Ρ Ι Α Ν Η Σ Ι Α

<i>‘Υδρα . . . . .</i>	155
<i>Σπέτσαι . . . . .</i>	157

	Σελίς
Ψαρά	160
Νόστιμον ἡμαρ!	162
Τὸ Ἑρῶν	165
Στοὺς ἀγνώστους Ἑρωες	166

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ἡ Γοργόνα	169
Τὸ κάστρο τῶν Σερβιῶν	171
Τὰ στοιχειωμένα δέντρα	175
Ἡ μαρμαρένια γυναῖκα	177
Ὁ Ἅγιος Γκόνωνας	179
Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς	181
Ἡ Ἐκκλησιὰ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου	183
Οἱ θησαυροὶ τῆς Ἱμπρου	185
Ἡ σπηλιὰ τοῦ Μπουρίνου	187
Τὰ Σγόφαρα	189

ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΑ ΝΗΣΙΑ

Ἡ Λήμνος	193
Ἡ Μιτυλήνη	195
Ἡ Χίος	197
Ἡ Σάμος	199
Ἡ Θάσος	200
Ἡ Τένεδος	201
Ρόδος καὶ Ἰταλία	202
Τὰ δωδεκάνησα	203
Ἡ Κύπρος	204

ΣΚΟΡΠΙΑ

	Σελίς
Σ' Ἐκεῖνον ποῦ θάρθη	209
Στὸ Ἐπίνειο	212
Οἱ Πειραιῶτες	213
Ὁ Στοιχειωμένος Βασιληᾶς	214
Λαέ, ψηλὰ τὸ μέτωπο !	218
Ἡ λύρα μου 1	221
» » 2	222
» » 3	223
Στὸν Πιερ Λοτί	224
Στὸ Διάδοχο	225
Σὰν ὄνειρο !	226
Στὴ Μεγάλῃ Πατρίδα 1	230
» » » 2	232

TIMATAI ΔΡ. 3

20